

*Let's
create*
Norrköping

Årsreovisning 2011
Del 2 Nämndernas bokslut

Årsredovisning 2011

Del 2 Nämndernas bokslut

Årsredovisningen är framtagen av kommunstyrelsens kontor.

Kontorets kontaktpersoner för årsredovisningen är:

Claes-Göran Magnell, Göran Lindgren och Yvonne Nyström

Innehåll

Kommunrevisionen	6
Kommunfullmäktige	7
Kommunstyrelsen	8
Arbetsgivaråtgärder	13
Näringslivsåtgärder	16
Välfärd och hållbar utveckling	20
Serviceenheterna	23
Symfoniorkestern	31
Valnämnden	37
Överförmyndaren	38
Stadsplaneringsnämnden	40
Tekniska nämnden	46
Byggnads- och miljöskyddsnämnden	54
Barn- och ungdomsnämnden	59
Gymnasienämnden	69
Kultur- och fritidsnämnden	75
Arbetsmarknads- och vuxen- utbildningsnämnden	79
Vård- och omsorgsnämnden	86
Socialnämnden	102
Pågående investeringsprojekt 2011	106

Kommunrevisionen

Ansvarsområde

Kommunrevisionens uppdrag är att pröva om all kommunal verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig. Revisionen är lagstadgad och den genomförs i enlighet med lag och god revisions- och kommunal verksamhet. Den kommunala verksamheten sköts av styrelser, nämnder, beredningar och företag. Kommunrevisionen är den samlade benämningen för de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret. Kommunrevisionens ambition är att granskningen även ska främja verksamhetens egen utveckling och kvalitet.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat blev 99 tkr. Det positiva resultatet förklaras av att upphandling av revisionstjänster inte genomfördes i den omfattning som budgeterats.

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	518	614
Verksamhetens kostnader	-4 594	-4 464
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	0	0
Verksamhetens nettokostnad	-4 076	-3 850
Budget	4 175	4 230
Årets resultat	99	380
Nettoinvesteringar	0	0

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	4	4
Antal anställda	4	4

Nyckeltal

	2011	2010	2009	2008	2007
Kommunrevisionens nettodriftkostnader (tkr)	4 076	3 850	4 140	4 291	4 118
Andel av kommunens nettodriftkostnader (promille)	0,70*	0,67	0,78	0,81	0,81

* i relation till kommunens budgeterade nettodriftkostnader

Viktiga händelser under året

Kommunrevisionen fortsatte utvecklingen av kommunikations- och revisionsprocesserna både externt och internt. Det dialogbaserade arbetssättet fortsatte och vidareutvecklades. Vi deltog även i kommunfullmäktiges sammanträden för att utveckla samverkan. Regelbunden presidiesamverkan genomfördes med kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens presidier.

Under året har en ny revisorsgrupp tillträtt. Revisionskontoret har under året fått en ny stadsrevisor. Kommunrevisionen utsåg också två internkontrollrepresentanter.

Måluppfyllelse

Den lagstadgade kommunrevisionen utfördes enligt kommunallagen, aktiebolagslagen, revisionsreglementet och god revisions- och kommunal verksamhet. Samtliga revisionsobjekt granskades genom verksamhets-, ekonomi- och slutrevision.

Kommunrevisionen hade en viktig uppgift att bedöma om de demokratiska spelreglerna efterlevdes i kommunen. Alla beslut har fattats i konsensus. Revisionsredogörelsen och revisionsrapporterna var tillgängliga för Norrköpingsborna genom vår hemsida.

Framtiden

Mandatperioden 2011-2014 innebär stora personförändringar i kommunrevisionen, vilket vi möter med olika utbildningsinsatser. Kommunrevisionen kommer under perioden att utveckla sitt arbetssätt inom den årliga revisionen och inom lekmannarevisionen. Vi vidareutvecklar även kommunikationsprocessen och det dialogbaserade arbetssättet. Vi kommer att fortsätta medverka i lokalt, regionalt, nationellt och internationellt nätverksarbetet med avsikten att vara en stark och självständig kommunrevision i Sverige.

Kommunfullmäktige

Ansvarsområde

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige fattar beslut om kommunens budget, skattenivå och fastställer mål och riktlinjer för kommunens verksamhet. Genom ägardirektiv anger kommunfullmäktige även ramar för de kommunala bolagens verksamhet.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige hade 11 sammanträden under 2011. Utbildningar för alla nyvalda ledamöter och ersättare hölls under februari och mars. Utbildningarna omfattade två heldagar under rubrikerna ”Min roll i politiken” och ”Hur styr vi kommunen?”. Dessutom hölls ett utbildningstillfälle för nämndernas presidier med inriktning mot nämndernas formella ansvar och kommunens rutiner.

Den 31 januari reviderades kommunens styrmodell vilket innebär att de tidigare programmen ersätts med målområden och övergripande mål. De nya målområdena och övergripande målen antogs av kommunfullmäktige den 29 augusti.

Den 20 juni beslutade kommunfullmäktige att avveckla demokratiberedningen. Kommunfullmäktiges presidium och valnämnden fick samtidigt nya uppdrag inom demokratiområdet.

När årsredovisningen behandlades i april följdes inte bara de finansiella målen för 2010 upp utan även kommunfullmäktiges verksamhetsmål. Uppföljningen gjordes i form av en fördjupad resultatuppföljning av kommunfullmäktiges fokusområden inom fyra områden. Fyra statio-

ner behandlade ett fokusområde vardera under två pass efter varandra. Ledamöterna valde själv vilken station de deltog vid.

Budgeten för 2012 fastställdes av det nyvalda kommunfullmäktige den 24 oktober 2011. Kommunalskatten för 2012 fastställdes till 21,03.

Andra viktiga beslut 2011

Ett viktigt beslut fattades i maj, då kommunfullmäktige beslutade om inriktningen att landstinget blir kollektivtrafikmyndighet från och med den 1 januari 2012 enligt den nya lagstiftningen. I september fastslog kommunfullmäktige detta och beslutade att en skatteväxling med landstinget om 42 öre genomförs från den 1 januari 2012.

Den 2 maj tog kommunfullmäktige ett inriktningsbeslut om att kommunens kostverksamhet ska ha så många tillagningskök som möjligt och att vid byggande av nya kommunala enheter ska dessa utrustas med tillagningskök. Idén om ett nytt storkök som ersättning för Sandbyhovsköket lämnas därmed helt.

På samma sammanträde beslutade kommunfullmäktige att ställa sig bakom en ansökan om att kommunen ska bli ett förvaltningsområde för finska språket. Ansökan beviljades av regeringen den 15 december 2011 vilket innebär att de finskspråkigas rättigheter i Norrköpings kommun nu har förstärks.

18 motioner behandlades av kommunfullmäktige under 2011 och det fattades beslut om delegation av beslutanderätten för 56 medborgarförslag.

Under 2011 hölls 19 interpellationsdebatter och 19 frågor besvarades under kommunfullmäktiges sammanträden.

Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2011

Socialdemokraterna	31
Vänsterpartiet	5
Moderata samlingspartiet	24
Centerpartiet	4
Folkpartiet liberalerna	6
Kristdemokraterna	4
Miljöpartiet de gröna	7
Sverigedemokraterna	4
Totalt	85

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	259	123
Verksamhetens kostnader	-11 707	-10 768
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-57	-139
Verksamhetens nettokostnad	-11 505	-10 784
Budget	11 518	11 204
Årets resultat	13	720
Nettoinvesteringar	-217	-133

Kommunstyrelsen

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen svarar också i egenskap av ägare för koncernledningen av de företag kommunen helt eller delvis äger.

Kommunstyrelsen är kommunens centrala arbetsgivarorgan, tillika kommunens löne- och pensionsmyndighet och ska ta ansvar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare. Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för all kommunal personal med undantag av anställda vid revisionskontoret vilka har kommunrevisionen som anställningsmyndighet.

Kommunstyrelsen är dessutom kommunens hamnmyndighet och arkivmyndighet.

Under kommunstyrelsen finns tre utskott. Personalutskottet ansvarar för arbetsgivarfrågor, personalpolitik, förhandlingar, arbetsmiljö, jämställdhet, chefsrekrytering med mera.

Kommunstyrelsens uppgifter som krisledningsnämnd fullgörs vid extraordinära händelser i fredstid via krisledningsutskottet. Utskottet har vid behov rätt att överta ansvaret för hela eller delar av kommunens verksamhet med hänsyn till händelsens art och omfattning.

I slutet av året inrättade kommunstyrelsen ett utskott för bredbandsutbyggnad på landsbygden. Utskottet ska verka under innevarande mandatperiod.

Ekonomiskt resultat

Under kommunstyrelsen redovisas kommunens samlade intäkter avseende kommunalskatt, kommunal utjämning med mera. Här redovisas även kommunens finansiella verksamhet.

På kostnadssidan redovisas en rad kommunövergripande kostnader vilket framgår av tabellen *bokslut per verksamhet*.

Verksamheten under kommunstyrelsen redovisar ett överskott i förhållande till budget på 168 mnkr. Kommunalskatt, kommunal utjämning redovisar ett överskott på 90 mnkr.

Under 2011 har hela placeringsportföljen omsatts. I resultatet för den långsiktiga medels-

förvaltningen ingår därför en realisationsvinst på 92,3 mnkr och en realisationsförlust på 8,8 mnkr. Därutöver har en nedskrivning gjorts med 32,4 mnkr.

I september tog Sveriges Kommuner och Landsting beslut om ändrade ränteantagande i RIPS07 som ligger till grund för pensionsskuldberäkningen. Denna förändring som är jämförelsestörande påverkar de finansiella kostnaderna med 26 mnkr 2011.

Realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar uppgår till 9,7 mnkr.

Försäkringar redovisar ett överskott på drygt 16 mnkr. Under 2011 sänktes premierna avseende avtalsgruppsjukförsäkring och avgiftsbefrielseförsäkring till noll kronor.

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	1 196 386	1 109 083
Verksamhetens kostnader	-1 450 933	-1 487 981
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-22 177	-23 255
Verksamhetens nettokostnad	-276 724	-402 153
Skatter m m	4 680 582	4 494 930
Kommunal utjämning m m	1 434 632	1 447 593
Finansiell kostnad	-418 033	-236 295
Finansiell intäkt	401 967	280 015
Internränta	173 917	176 201
Nettointäkt efter skatter och finansnetto	5 996 341	5 760 291
Budget	5 828 338	5 660 834
Årets resultat före extraordinära poster	168 003	99 457
Extraordinär intäkt	0	0
Extraordinär kostnad	0	0
Årets resultat	168 003	99 457
Nettoinvesteringar	-56 350	-108 948
varav hamnen	-48 345	-70 903

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	77,25	78,25
Antal anställda	78	79

Norrköpings kommun tecknade 2007 avtal med staten om medfinansiering av Citybanan. I bokslutet för 2007 gjordes en avsättning på 16 mnkr för Norrköpings åtagande. Därefter sätts årligen av den indexuppräknings som finns inskrivet i avtalet, för 2011 är uppräknings 483 tkr.

Hamnen redovisar ett underskott på 6,8 mnkr mot budget. Enligt rekommendation har avskrivningstiden för rensuddring av hamnen förkortats vilket innebär en engångseffekt på 10,1 mnkr.

I kommungemensamma kostnader ingår exempelvis driftbidrag till Östsam, internationellt arbete, kommunpost, vissa IT-system.

Viktiga händelser under året

Hållbarhetsrapport 2011

En hållbarhetsrapport togs fram under 2011.

Temat var hälsa, som beskrevs utifrån alla perspektiv inom hållbar utveckling med exempel som hälsa och tillväxt, hälsa och levnadsvanor, hälsa och miljö samt hälsa och delaktighet. I övrigt bestod rapporten av tre delar med inriktning på näringsliv, välfärd och miljö.

Sammanfattningsvis kan sägas att kommunens näringslivsarbete bygger på en nära samverkan med andra aktörer och att det är viktigt

Bokslut per verksamhet

(tkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Kommunalskatt	-4 573 400	-4 680 582	107 182
Kommunal utjämnings m m	-1 451 600	-1 434 632	-16 968
Finans	-8 000	6 491 *	-14 491
Internränta	-200 450	-173 917	-26 533
Realiserat resultat långsiktig medelsförvaltning/pensionsfond	0	-79 671 *	79 671
Delsumma	-6 233 450	-6 362 311	128 861
Politisk verksamhet	16 630	16 709	-79
Nämndadministration	4 188	4 366	-178
Övrig politisk verksamhet	7 473	7 550	-77
Arbetsgivaråtgärder (se specifikation sid 8)	18 436	9 907	8 529
Näringslivsåtgärder (se specifikation sid 11)	31 751	31 335	416
Övriga kontor under kommunstyrelsens kontor	22 834	20 054	2 780
Kommungemensamma kostnader	42 712	37 606	5 106
Kultur- och fritidsverksamhet	52 072	52 111	-39
varav Östgötateatern	18 349	18 354	-5
varav hyra Louis De Geer	15 150	15 150	0
varav hyra Idrottsparken	15 000	15 000	0
Norrköpings visualiseringscenter	1 600	1 600	0
Räddningstjänst	66 846	65 930	916
Hamnen	4 121	10 901	-6 780
Citybanan	0	483	-483
Borgensåtaganden	0	-65	65
Realisationsvinster	0	-9 678	9 678
Pensioner	133 000	131 876	1 124
Försäkringar	0	-16 137	16 137
Markeringar inom EK	0	1 422	-1 422
Kommunstyrelsens anslag för oförutsett	3 449	0	3 449
Delsumma	405 112	365 970	39 142
Årets resultat	-5 828 338	-5 996 341	168 003

* I dessa poster ingår även vissa verksamhetskostnader för finansverksamheten och 26 mnkr avseende RIPS-ränta.

att fortsätta utveckla näringslivsklimatet genom att förbättra kommunens service och bemötande gentemot näringslivet. En viktig fråga för välfärdsarbetet är folkhälsofrågorna, där den ojämlikt fördelade hälsan mellan olika bostadsområden i kommunen särskilt bör uppmärksammas. För miljöarbetet ligger fortfarande stort fokus på klimatfrågan, där energianvändningen både för fastigheter och transporter fortsatt bör minska och en övergång till förnybara bränslen ske.

Miljöprogram Leva i Norrköping

Kommunens Miljöprogram antogs 2002 och har förlängts för att gälla även under 2011. Av de nio nationella miljömål som ingår i Miljöprogrammet är tre prioriterade – klimatfrågor, övergödning och giftfri miljö. En uppdaterad rapport som beskriver miljösituationen i Norrköping håller på att tas fram.

Giftfri miljö

En handlingsplan för giftfri miljö antogs 2009. Under 2011 genomfördes en djupgående studie av hur kommunala förvaltningar och bolag använder de riktlinjer avseende giftfritt byggande, renovering och rivning som antogs i samband med handlingsplanen. Undersökningen visade att riktlinjerna varken var kända i den kommunala organisationen eller användes i någon större omfattning. Här finns utrymme för förbättringar.

Övergödning

Arbetet med övergödningensfrågorna sker främst genom Vattenrådet för Nedre Motala Ström och Bråviken. Länsstyrelsens förslag till vattenvårdsprogram för vattenrådets arbete har studerats och antagits. En studie av hur Norrköping kan bli en fosfor- och kvävenutral kommun har beställts av en konsultfirma, och beräknas vara klar i början av 2012.

Klimatfrågor

Arbetet med att minska utsläppen av klimatpåverkande gaser sker inom flera områden i den kommunala organisationen. Dessa rapporterar själva om sin verksamhet. Ekonomi- och styrningskontoret har främst arbetat med inriktning på strategiska energifrågor.

Uthållig kommun

Etapp 2 av Energimyndighetens program Uthållig kommun avslutades vid halvårsskiftet. Kommunen ingår nu som en av 38 kommuner i Sverige i etapp 3 av Uthållig kommun. Det arbetet sker inom två temaområden – fysisk planering med inriktning på mobility management och näringslivspolitik. Kommunen ingår i båda områdena och deltar i totalt tre projekt.

Studenter från Miljövetarprogrammet har genomfört en uppföljning av projektet kring energieffektivisering i näringslivet (ett projekt inom Uthållig kommun etapp 2), och resultatet är att de tolv företag som ingått i projektet hittills har genomfört åtgärder som tillsammans minskar deras kostnader för energianvändning med cirka 2 miljoner kronor per år.

Energiplan

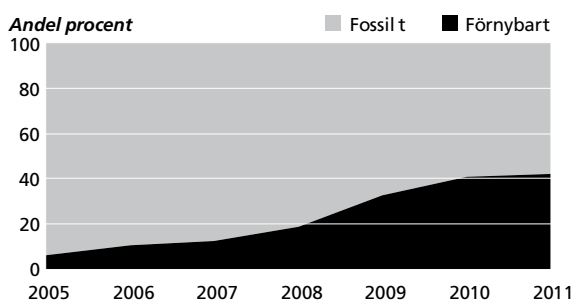
Den första handlingsplanen utifrån kommunens Energiplan antogs av fullmäktige i juni 2011. Den omfattar enbart kommunala förvaltningar och bolag. För att komma vidare med attityd- och beteendefrågor hos kommunens personal har information kring energifrågor lagts in på kommunens intranät. Ett projekt för att informera anställda i kommunen om hur denna information kan användas ska påbörjas under 2012.

En energiplan gäller för kommunens hela geografiska område. Detta innebär att alla aktörer i kommunen ska engageras i att uppnå målen i Energiplanen. Ett arbete med att nå ut till näringsliv, föreningar och organisationer har påbörjats. Arbetet för att nå ut till kommuninvånarna sker inom SPIRA.

Arbetet utifrån handlingsplanen följs upp genom energistatistik. Andelen förnybar energi av den totala energianvändningen i kommunkoncernens byggnader har ökat från 67 procent 2005 till 72 procent 2011.

Andelen förnybara bränslen ökar kontinuerligt i kommunens leasade och egenägda personbilar samt lätta lastbilar. I nedanstående diagram visas andelen förnybara och fossila bränslen från år 2005-2011.

Andel förnybara och fossila bränslen för kommunens tjänstebilar (procent)

Hållbart Resande i Norrköpings kommun

Norrköpings kommun fortsätter sin samverkan med Trafikverket kring Hållbart Resande för att successivt tydliggöra och integrera området som en ordinarie verksamhet i kommunen. Verksamheten leds av en styrgrupp med representation från Trafikverket och tre kommunala förvaltningar. Parterna har ett samverkansavtal som sträcker sig till och med 2012.

Under året har bland annat både kommunintern kunskapsuppbyggnad och externa satsningar genomförts såsom workshops, europeiska trafikantveckan, deltagande i Uthållig kommun samt samverkan med Energikontoret Östra Götaland och Linköpings universitet. Norrköpings kommun och Trafikverket ser båda stora fördelar med det aktiva samarbetet.

Klimatinvesteringsprogram

I maj 2008 beviljades ytterligare en KLIMP-ansökan till Norrköping med bidrag om cirka 32 miljoner kronor för sex olika åtgärder, varav två folkbildningsåtgärder. Programmet pågår fram till och med 2012. Kommunen har ansvar för att administrera klimatinvesteringsbidraget (KLIMP).

Under programperioden har enligt önskemål från åtgärdsägarna ändringsansökningar för att lägga ned åtgärd 4, åtgärd 7 och folkbildningsåtgärden 15 del 2 skickats in och godkänts. Därav har programmets omfattning minskat väsentligt, till cirka 5 miljoner. Utöver dessa ändringar genomförs och drivs programmet i enlighet med Naturvårdsverkets krav och KLIMP-förordning.

Samverkan med romer

År 2010 presenterade Delegationen för romska frågor en statlig utredning (Romers Rätt SOU 210: 55) där bilden av romer som en starkt marginaliserad grupp påvisas. Romer i Norrköping lever under samma marginalisering som romer nationellt.

I Norrköpings kommun bor cirka 3000 romer. Siffrorna bygger på så kallad självidentifikation.

Under 2012 pågår ansökan till Arbetsmarknadsdepartementet om att genom att bli pilotkommun för att utveckla och fördjupa arbetet med romsk inkludering lokalt. Möjligheten att bli pilotkommun är en del av regeringens strategi för att stänga välfärdsgapet mellan den marginaliserade minoritetsgruppen romer och majoritetssamhället.

EU-projekt

Forward policies and actions for the seniors (60+) in Europe, 8EU-programmet Citizens for Europe) [http://www.qlse.eu](http://www qlse.eu)

I Norrköping har cirka 100 personer involverats i projektet på olika sätt. De viktigaste resultaten av projektet i Norrköping är

- Ökad kunskap om hur heterogen gruppen/grupperna 60+ är
- Vikten av att engagera och involvera företrädare från gruppen 60+ i framtagning av nya varor och tjänster, bland annat genom att använda olika metoder för att skapa engagemang och kunskap.
- Nya strategiska allianser har bildats både på lokal, regional, nationell och internationell nivå mellan kommuner, regioner, företag, universitet och ideella organisationer för att på olika sätt utveckla och arbeta med att förbättra förutsättningarna för gruppen 60+ att ha ett aktivt och bra liv.
- Att kontinuerligt synliggöra varor och tjänster som riktar sig till gruppen 60+ genom mässor och utställningar – som till exempel BoVital, visningslägenheten med mera
- Vikten av att engagera gruppen 60+ i olika aktiviteter i kommunerna, volontärarbete och även att erbjuda möjligheter att starta egna företag med mera.

Ett stort antal presentationer har tagits fram under projekttiden som belyser projektets olika fokusområden, dessa finns att hämta på projektets hemsida www.qlse.eu

OWLE 50+ www.owle50plus.eu (Older Women in Learning and Enterprise 50+/ Kvinnor 50+, deras lärande och företagande) Grundtvig

Norrköpings kommun beviljades EU-medel i januari 2010 för ett tvåårigt program för äldre kvinnor OWLE 50+. Totalt har 20 kvinnor deltagit i. Resultatet har varit mycket positivt – flera av deltagarna har fått jobb, tillsvidareanställning och vikariat, några har startat upp egna aktiviteter som på sikt kan leda till företag och alla har på olika sätt ökat sitt engagemang i olika föreningar och andra samhällliga organisationer.

Ett antal rapporter har publicerats – bland annat om metodiken som använts, en ”verktygs-låda” och ”case-studies”. Dessa kan hämtas ner från projektets hemsida www.owle50plus.eu.

Tänk om – Mot arbetslivet med skyddsnet www.tankom.eu

Människor i olika stadsdelar lever under skilda villkor. Att försöka förbättra för dem som är mest utsatta är grundtanken i det projekt som fick namnet Tänk Om, vilket ska uttydas som Trygghet, Ändrade förutsättningar, Näringsliv, Kunskap – Områdesutveckling. Syftet var ytterst att skapa försörjningsmöjligheter och inflytande över den egna livssituationen för dem som stod utanför arbetsmarknaden genom uppbyggnad av jobb- och praktikverkstäder. Projektet konkretiserades i stadsdelarna Klockaretorget och Ringdansen i Norrköpings kommun och Ryd och Skäggetorp i Linköpings kommun. Norrköpings kommun stod som projektägare under projektperioden.

Tänk Om pågick under perioden juli 2008 till juni 2011. I varje stadsdel skapades grupper om 25-30 personer, långtidsarbetslösa, under ledning av en processledare. Deltagarna byttes ut efter hand. Totalt deltog 318 personer. Vid projektets slut hade 26 procent fått arbete eller gått vidare till studier.

Utvärderingen under ledning av Centrum för kommunstrategiska studier finns dokumenterad i CKS rapportserie 2011:3. Rapporter i övrigt finns under hemsidan www.tankom.eu

Hälsans nya verktyg (HNV) i Norrköping www.halsansnyaverktyg.se

Arbetet inom Hälsans nya verktyg med att ta fram nya varor och tjänster inom hembaserad vård och omsorg har fortsatt under 2011. I arbetet har representanter från näringsliv, universitet och offentlig verksamhet i regionen deltagit

En ansökan om fortsatt arbete under 2012-2014 beviljades i december 2011.

Överordnat styrande och vägledning är följande verksamhetsidé:

"Hälsans nya verktyg ska driva på innovation för effektivare vård, omsorg och ökat oberoende – med hemmet som bas".

Mer specifikt ska innovationsverksamheten fokuseras till att arbeta i riktning mot två visioner, med underliggande fokus på vardera två delområden:

Oberoende för människor med kroniska sjukdomar

- Öka oberoendet för diabetiker
- Öka oberoendet för människor med hjärtsvikt

Äldre ska känna sig trygga och socialt inkluderade

- Motverka ensamhet och dess negativa effekter
- Undvika fallskador

Samtidigt koncentreras innovationsverksamheten till lösningar baserade på informations- och kommunikationsteknik.

SERN (Sweden Emilia Network) www.sern.eu

Norrköpings kommun har under 2011 arbetat vidare med de beviljade EU-projekt inom Citizens for Europe programmet, "3X20NET" och "Current and Future skills in the health and welfare sector" och CreaNet.

Samverkansavtalet Lyskraft

Ytterligare ett samverkansavtal har slutits för perioden 2011-2013 mellan Norrköpings kommun och Linköpings universitet.

Avtalet syfte är att

- skapa goda förutsättningar för kunskapsutveckling och kunskapsuppbyggnad
- bidra till utvecklingen av goda forsknings- och utbildningsmöjligheter
- skapa goda, långsiktiga relationer inom och mellan parterna

Samverkan ska ske inom ett antal sakområden med relevans för kommunen och LiU, med syfte att verksamt bidra till långsiktiga relationer.

Dessa områden är

- Utbildning
- Vård och omsorg, samt socialt arbete
- Staden som fysisk miljö, livsrum och politisk arena
- Infrastruktur, transport, teknik
- Kommunen som miljö för arbete, företagande och kulturliv

Inom områdena ska forskare, studenter, politiker, anställda, näringslivsföreträdare och medborgare i kommunen mötas. I samverkan ska beaktas betydelsen av integration, jämställdhet, jämlikhet, genus och valfrihet.

Under året har genomförts 20 studentarbeten inom de kommunala verksamheterna - varav 8 verksamhetsinitierade, 1 studentinitierat och 11 arbeten inom ordinarie kurs.

Fördelat per sakområde har flest studentarbeten utförts inom sakområdena Vård & Omsorg och Utbildning.

Uppdragen har i huvudsak gällt analyser, undersökningar och uppföljningar av aktiviteter och projekt som genomförts i kommunen. Från dessa skiljer sig tre av uppdragen som istället handlat om kommunikation och profilering av kommunen samt presentation av Norrköpings historia.

Arbetsgivaråtgärder

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen är genom sitt personalutskott anställningsmyndighet för all kommunal personal, med undantag för revisionskontoret. Personalutskottet har det politiska ansvaret för styrning av de personal- och arbetsgivarfrågor som kräver ett gemensamt förhållningssätt inom kommunen.

Personalkontorets övergripande uppdrag är att driva den personalpolitik som fastställs av kommunstyrelsens personalutskott. Det sker genom styrning och samordning av övergripande personal- och arbetsgivarfrågor inom hela den kommunala organisationen. Personalkontorets huvudsakliga uppgifter är:

- Konsultativt HR-stöd, rådgivning och utbildning till kommunens chefer utifrån arbetsgivarrollen och kommungemensamma riktlinjer och tillämpningar
- Strategiskt utvecklingsarbete inom övergripande HR-processer

Viktiga händelser under året

Riktlinje för rekrytering och införande av ReachMee

Personalutskottet fastställde i början av året revidering av *Riktlinje för rekrytering i Norrköpings kommun*. Riktlinjerna är styrande och ska tillämpas i hela kommunen. Rekryteringsprocessen i Norrköpings kommun bygger på metoden *Kompetensbaserad rekrytering* som gör processen kvalitetssäker, effektiv och förebygger diskriminering.

För att ytterligare effektivisera och kvalitetssäkra rekryteringsprocessen infördes

IT-verktyget *ReachMee*. Verktyget hjälper chefen och underlättar alla moment i rekryteringsprocessen. De sökande gör sin ansökan i ett digitalt formulär på hemsidan/intranätet. Personalkontoret granskar alla annonser innan de publiceras vilket bidrar till att skapa en enhetlighet för Norrköpings kommun som arbetsgivare.

Chefsrekrytering

Vid all rekrytering kan chef på begäran få stöd av personalkontoret, men vid chefsrekrytering ska alltid en representant från personalkontoret delta. För att ytterligare kvalitetssäkra processen ska slutkandidaterna vid chefsrekrytering genomgå ett assessment center som består av en strukturerad intervju, tester som bedömer personlighet och intellektuella färdigheter samt simuleringsövningar av arbetsliknande situationer. Denna utvärdering ger rekryterande chef kompletterande information inför beslut om anställning.

Under 2011 har personalkontoret medverkat i 60-tal chefsrekryteringar och 10-tal specialistrekryteringar. Omkring 220 kandidater har kallats till intervju och cirka 90 kandidater har genomgått ett assessment center. Rekrytering handlar om både intern och extern rörlighet och orsakerna till rekrytering är flera. Under året har cirka hälften av chefsrekryteringarna berott på att chefer avslutat sin anställning i kommunen, men ungefär lika många har bytt enhet eller verksamhet inom kommunen, alltså intern rörlighet. Utöver dessa chefsrekryteringar har även fem nya förvaltningschefer och verkställande direktörer anställts under året, bland annat utbildningsdirektör och socialdirektör. För rekryteringen av förvaltningschefer ansvarar kommundirektören i samråd med ordförande och presidium i aktuell nämnd, med biträde av personaldirektören.

Kommunövergripande utbildningssatsningar

Utbildning i korruption och förhållningssätt i affärsrelationer

Både chefer och handläggare i kommunen och de kommunala bolagen - deltog vid ett halvdagsseminarium om mutor, bestickning och förhållningssätt i affärsrelationer. Seminariet syftade till att ge insikt och förståelse för vad korruption och andra ekonomiska oegentligheter är och hur förebyggande arbete kan se ut och utformas i det dagliga arbetet.

Utbildning i internkontroll och risk- och väsentlighetsanalys

Kommunens chefer och ekonomer, nämndernas internkontrollrepresentanter samt utvalda nyckelpersoner genomgick en heldags utbildning i internkontroll. Seminariet syftade till att ge kunskap om vad internkontroll är och varför det är viktigt att arbeta med detta som tjänsteman respektive förtroendevald. Även vid den här utbildningen var deltagare från de kommunala bolagen med.

Utbildning i samverkansavtalet

Under 2010 kom arbetsgivaren och de fackliga organisationerna överens om ett nytt samverkansavtal. En utbildning för kommunens chefer och lokala fackliga företrädare har genomförts under 2011. Totalt deltog närmare 800 personer.

Genomförande av medarbetarenkäten

Kommunens medarbetarundersökning som genomförs vartannat år pågick under februari-mars och nådde en svarsfrekvens på 78 procent, den hittills högsta sedan mätningarna startade 2003. Medarbetarenkäten är ett verktyg för att ta reda på hur organisationen fungerar och uppfyller målen inom personalpolitiken, enligt medarbetarna själva. Den svarar på strategiskt viktiga frågor om hur kommunen bör utvecklas i sin strävan att vara en effektiv organisation och attraktiv arbetsgivare med stolta, engagerade medarbetare och nöjda kommunmedborgare.

Medarbetarenkäten 2011 genomfördes efter gemensam upphandling med Linköpings kommun av en ny leverantör, Synovate, med en mätmodell som tar sikte på att mäta faktorer som påverkar medarbetarengagemang. Till det kommunövergripande resultatets styrkor hör tydligheten om arbetets mål och uppdrag, tillgång till information och samarbete på arbetsplatsen. Och engagemanget för det egna arbetet är högt hos kommunens medarbetare. Till de kommunövergripande utvecklingsområdena hör lön, varumärke och kränkande särbehandling.

Förhandlingsfrågor

Under 2011 har personalkontoret kvalitetssäkrat hanteringen av disciplinära ärenden. Samarbetet mellan personalkontoret och övriga förvaltningar har intensifierats och nya rutiner har tagits fram.

Under året har förberedelser skett på arbetsgivar sidan inför avtalsförhandlingar 2012. Avtalen löper ut den 31 mars 2012.

Kommunens relativa löneläge

Under de senaste åren har kommunen fokuserat på områdena arbetsvillkor och löneutveckling. Vid jämförelse med jämnstora kommuner ligger kommunens relativa löneläge lägre än genomsnittet för till exempel yrkesgrupperna sjuksköterska, undersköterska, socialsekreterare, lärare och för chefsgrupperna inom vård- och omsorg samt skola och förskola.

Lärolegitimation

I mars 2011 fattade Riksdagen beslut om lärolegitimation. Under 2011 har en omfattande kartläggning gjorts för kommunens alla lärare och förskollärare. Kartläggningen ska ligga till grund för beslut om fortbildning för dessa yrkesgrupper.

Samverkan Norrköping – Linköping

Inom ramen för samverkan har de båda kommunernas respektive pensionsadministration förts över till Kommunalförbundet Fjärde storstadsregionens Lönecenter under året. Kommunerna har under året också arbetat med gemensam upphandling av ledarskapsutbildningar.

Personalpolitiska beslut

Under året fattade personalutskottet bland annat beslut om:

Föräldrapenningtillägg

Kommunen ska ha en generösare tillämpning av medarbetares rätt till föräldrapenningtillägg än vad kollektivavtalet säger. Från och med den 1 januari 2012 får därför föräldralediga medarbetare föräldrapenningtillägg för 90 respektive 150 dagar, oavsett i hur många perioder föräldraledigheten uppdelas. Begränsningen att tillägget endast utbetalas vid det första ledighetstillfället och att ledigheten måste vara sammanhängande tas alltså bort.

Ökad friskvårdssubvention

Ersättningen till medarbetares ekonomiska utlägg för medlems- eller deltagaravgifter vid motionsaktiviteter på fritiden höjs till 1 500 kronor per år från och med den 1 januari 2012. Sedan 2006 har kommunen ersatt 50 procent av kostnaden för medlems- eller deltagaravgifter för motionsaktiviteter på fritiden upp till ett "tak" på 1 000 kronor per år. Även fortsättningsvis kommer kommunen att ersätta hälften av kostnaden för dessa avgifter, men "taket" höjs till 1 500 kronor per år.

Besluten träder i kraft från och med januari 2012.

Framtid

Personalpolitiken i Norrköpings kommun är en viktig förutsättning för en fungerande verksamhet och för att bidra till att realisera visionen om *Det goda livet finns i Norrköping*. Det är kommunens medarbetare som verkställer de övergripande målen och det gemensamma uppdraget, att skapa samhällsnytta och tillhandahålla service och välfärdstjänster till kommunens medborgare. En avgörande förutsättning att lyckas är att verksamheterna på ett hållbart sätt klarar sin personalförsörjning.

Personalpolitik i Norrköpings kommun är det övergripande styrdokumentet inom personal- och arbetsgivarområdet som uttrycker kommunens långsiktiga personalpolitiska vilja och ambition. Styrdokumentet gäller från och med 2012 och ersätter Program för personalpolitik i Norrköpings kommun 2008-2011. Följande fem personalstrategiska områden lyfts fram som väsentliga för kommunens framtida personalförsörjning och attraktionskraft:

- chef- och ledarskap
- medarbetarskap
- lön- och anställningsvillkor
- arbetsmiljö
- personal- och kompetensförsörjning

Under 2012 kommer medarbetarskap att vara fokusområde i det arbetsgivaruppdrag som personalutskottet formulerar till alla kommunens chefer att arbeta med utifrån den egna verksamheten och dess förutsättningar. I Norrköpings kommun innebär medarbetarskap att ta ansvar för uppdraget och för de relationer som uppstår i mötet med andra. Med ett gemensamt och tydligt synsätt på vad det innebär att vara medarbetare i Norrköpings kommun ökar förutsättningarna att nå målen och göra visionen om *Det goda livet finns i Norrköping* verklig.

Budgetfinansierad verksamhet

(tkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Personaldirektör	1 214	1 260	-46
Program och service	2 751	2 962	-211
HR och förhandling	1 378	1 395	-17
Personliga tjänster	7 194	6 617	577
ReKom (rehabilitering i kommunen)	1 569	196	1 373
Vikariebank	277	240	37
Pensionsadministration	2 117	2 096	21
Kompetensförsörjning	320	781	-461
Chefsutvecklingsprojekt	309	308	1
Hälsofrämjande åtgärder	2607	2248	359
Budgetanpassning	-1 300	0	-1 300
Totalt budgetfinansierat	18 436	18 103	333

Intäktsfinansierad verksamhet

(tkr)	Intäkt	Kostnad	Avvikelse
Rehabförsäkring	2 305	1 083	1 222
HR och förhandling/ chefsstöd	8 479	7 682	797
Chefsutveckling	2 144	1 633	511
Facken	18 054	15 131	2 923
Heroma	15 313	11 985	3 328
Vikariebank	832	717	115
Personalevenemang	0	700	-700
Totalt intäktsfinansierat	47 127	38 931	8 196
Summa	65 563	57 034	8 529

Näringslivsåtgärder

Ansvarsområde och organisation

Kommunstyrelsen är politiskt ansvarig för näringslivspolitikerna i kommunen.

Näringslivskontoret har tillsammans med Etablering Norrköping AB och Norrköping Science Park AB ansvar för det operativa arbetet med näringslivsutveckling.

Ansaret för kommunens arbete med landsbygdsutveckling finns hos en särskild tjänsteman vid näringslivskontoret. Landsbygdsutvecklaren arbetar med utvecklingen av såväl jordbruks- och skogsbygd som skärgård. Utvecklingen rör näringslivsområdet, men också andra frågor om förutsättningar för att människor ska kunna bo, verka och leva på landsbygden.

Viktiga händelser under året

Den 10 februari arrangerades Norrköpings Handelsdag. Rekordmånga deltagare - hela 140 personer - fanns på plats på Norrköping konferens.

I början av maj möttes politiker och lokala företagare för att diskutera lokalt företagsklimat. Ett tiotal företagare fanns på plats. Bakgrunden var Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet.

I början av mars arrangerades Ung Företagsamhets regionala mässa. Omkring 200 UF-företag från gymnasieskolor runt om i länet fanns på plats i Stadium Arena.

Den 20 april fick Istvan Kasa utmärkelsen Årets företagare 2011 i Norrköping. Istvan driver företaget Specialverktyg med ett trettio-tal anställda. Utmärkelsen fick han på Nya Parken, i samband med allsvensk fotbollsmatch.

I maj invigdes E.ON:s nya kraftvärmepanna. Närings- och energiminister Maud Olofsson var med på plats.

Den 25 maj utsågs Städarna till Årets unga företagare i Norrköping. Utmärkelsen fick Christoffer Sjögren och Ulrik Hollman ta emot under en nätverksträff (arrangerad av näringslivskontoret) med ett sjuttio-tal unga företagare. Städarna, som grundades 2008 av Christoffer Sjögren, har på bara några år vuxit rejält. Priset till Årets unga företagare delades ut av Företagarna, representerat av Norrköpingsordföranden Stefan Peterson.

I slutet av juni startade ett tjugotal sommarlovsföretagare sin spännande resa med en kickoff-vecka på kårhuset Trappan. Veckan bjöd på inspirerande föreläsningar, workshops, säljträning och personlig coaching. Ungdomarna, som var sommarlovslediga från gymnasiet, drev sina företag under cirka åtta veckor. Projektet drevs och finansierades av Norrköpings kommun (näringslivskontoret och arbetsmarknadskontoret) i samarbete med företaget UngDrive.

Den 6 oktober presenterade Företagarna och UC Årets Företagarkommun. Syftet med Årets Företagarkommun är att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året. Gällivare i Norrbotten blev Årets Företagarkommun 2011. Sannantaget hamnade Östergötland på plats 14 av rikets 21 län. Norrköping fanns på 88:e plats bland Sveriges kommuner. Sett över längre tid har aktiebolagen i Norrköping utvecklats mycket bra, i denna särskilda delranking i Årets Företagarkommun kom Norrköping på nionde plats. Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC. Av Östergötlands läns 13 kommuner rankades fem på den övre halvan i 2011 års undersökning. Boxholms kommun, som rankades lägst 2010, rankas högst och landar på plats 31 i riket. Lägst rankades Ödeshög kommun på plats 287. Länets största kommun, Linköping, rankades på plats 129. Norrköping landade på plats 88.

Den 26 oktober samlades en mängd företagare, förtroendevalda och tjänstemän från Norrköpings kommun till Byggdag. Den här gången handlade den årliga Byggdagen mycket om miljö och hållbarhet.

I början av november kunde Rikshem berätta att företaget investerar 1,3 miljarder i Norrköping. Affären gällde att Rikshem förvärvade det så kallade Malmstaden-Borgs-beståndet i Norrköping. Totalt omfattade affären 2 249 lägenheter belägna i City, Haga, Ektorp, Skarphagen, Vilbergen och Hageby. Lars Stjernkvist (S), kommunstyrelsens ordförande, hälsade Rikshem välkomna till Norrköping vid en pressträff i Näringslivets hus.

Den 10 november delades Danske Banks Rookiepris ut vid Innovationsgalan (som avslutade den regionala innovationsveckan – ”Vecka 45”). Priset gick till Norrköpingsföretaget NComVa – Norrköping Communicative Visual Analytics. NComVa finns i företagsinkubatorn LEAD i

Norrköping. NComVa utvecklar avancerad dynamisk webbaserad visualisering för att analysera, kommunicera och presentera stora mängder statistikdata. NComVA samarbetar med bland andra OECD, World Bank, SCB, SKL samt lokalt också med Linköpings och Norrköpings kommun.

Inom ramen för "Vecka 45" var näringslivskontoret medarrangör i två programpunkter; ett seminarium om affärsutveckling tillsammans med CAM (Centrum för Affärsutveckling i mindre företag vid LiU) och ett seminarium om ungt entreprenörskap - "Inget stoppar oss nu". Drygt tiotalet gymnasieungdomar från Norrköping deltog i "Inspiration Camp" i Linköping, ett arrangemang som syftade till att få fler unga intresserade av entreprenörskap och innovation.

Den 17 november arrangerades Handelsgalan i Norrköping för första gången. Totalt 550 personer gästade galan där pris till Årets butiksanställd, Årets medarbetare, Årets ledare, Årets butik delades ut, dessutom Årets hederspris. Bakom galan stod Svensk Handel, handelns lokala nätverk, Norrköpings kommun med flera.

Under 2011 ordnade näringslivskontoret tillsammans med NyföretagarCentrum fyra träffar i nätverket "Nyföretagarfrukost". En träff handlade om viktiga saker att tänka på när man säljer varor och tjänster, två om ekonomi och marknadsföring. "Nyföretagarfrukost" syftar till att ge nyföretagare både ny kunskap och en bra möjlighet att utveckla sina företagskontakter.

I slutet av året stod det klart att näringslivskontoret skulle flytta – till Laxholmstorget 3 (i folkmun "Strykbrådan") i början av januari 2012. Här blir kontoret närmaste grannar med Norrköping Science Park och LEAD. Här finns också en rad unga kunskapsföretag, dessutom de flesta av näringslivskontorets lokala och regionala samarbetspartners inom företagsrådgivning och tillväxt-/utvecklingsfrågor; NyföretagarCentrum, ALMI, Marknadsbolaget i Fjärde Storstadsregionen AB, Etablering Norrköping AB, Östsvenska Yrkehögskolan AB, Cleantech Östergötland AB med flera.

Etableringar och expansioner

Några exempel på större etableringar och expansioner i Norrköping under 2011:

Hamnen - invigningen av den nya farleden, kombiterminalen och containerhamnen vid Pam-pushamnen, som gick av stapeln den 9 juni 2011.

Gamla stan – fastighetsbolaget Magnentus fortsatte ombyggnaden av kvarteren kring Hospitalsgatan. Hösten 2011 invigdes The Lamp, ett nytt hotell med tillhörande restaurang.

Haugengruppens nya lager byggdes i Jursla industriområde. Det nya lagret kan titulera sig "Sveriges första miljöcertifierade lager". Certifieringen är enligt LEED (Leadership in Energy and Environmental Design), ett system för att driva på resurseffektivt och miljömässigt uthålligt byggande. Systemet är frivilligt och kommer från USA där det utvecklas av The U.S. Green Building Council (USGBC). Bronsfastigheter är fastighetsägare.

Rikshem offentliggjorde i november beslutet att investera 1,3 miljarder i Norrköping. Affären gällde att Rikshem förvärvade det så kallade Malmstaden-Borgs-beståndet i Norrköping. Totalt omfattade affären 2 249 lägenheter belägna i City, Haga, Ektorp, Skarphagen, Vilbergen och Hageby.

Transportstyrelsen flyttade in i nya lokaler i kvarteret Lyckan i centrala Norrköping. Lundbergs är fastighetsägare.

På Ingelsta etablerades Pizza Hut, Max och Preem. Dessutom startades två outletbutiker; Stadium Outlet och Lager 157.

I Hageby Centrum fortsatte omdaning och expansion med ytterligare butiker.

Etableringsgrupp och nyckelpersonsgrupp

Etableringsgruppen samordnar förfrågningar från företag, både när det gäller etableringar och andra mer komplicerade företagsfrågor, och verkar för en smidig etableringsprocess. I gruppen, som leds av näringslivskontoret, deltar personal från näringslivskontoret, stadsbyggnadskontoret, tekniska kontoret, bygg och miljökontoret, samt Etablering Norrköping AB. Även Räddningstjänsten Östra Götaland får löpande information om de ärenden som tas upp i gruppen.

Under 2011 hanterades 45 ärenden i gruppen.

Nyckelpersongruppen, som näringslivskontoret också ansvarar för, består av cirka 25 personer som jobbar med företagsfrågor på något av kontoren som finns med i etableringsgruppen, dessutom finns personer med från Räddningstjänsten Östra Götaland och Lantmäteriet.

Syftet med gruppen är att öka kunskapen om varandras roller och kompetens, så att samarbetet kring företagsärenden förbättras.

Förenkla helt enkelt

Utbildningen "Förenkla helt enkelt" arrangerades av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Tillväxtverket. Den riktade sig till personer inom kommunen som på olika sätt har

kontakt med näringslivet. Det handlar om ökad service och tillgänglighet, bättre rutiner, ett gott bemötande och en bättre samverkan mellan olika förvaltningar och medarbetare med olika roller och uppgifter. Omkring nittio personer från Norrköpings och Linköpings kommuner deltog i utbildningen som avslutades med en seminariedag i Linköping den 18 februari 2011.

Unga entreprenörer

Under 2011 har näringslivskontoret fortsatt fokusera särskilt på unga entreprenörer/unga företagare (<35 år). Näringslivskontoret har samlat ett

sjuttioåttio unga företagare till nätverksträff i slutet av maj. Då delades också utmärkelsen "Årets unga företagare" ut. Syftet med nätverksträffen var dels att öka kontakterna företagen emellan, så att fler affärsmöjligheter öppnas, dels att öka dialogen mellan kommunen och företagen.

Fler mötesplatser

Två gemensamma möten har hållits med fyra traditionella stadsdelscentra i Norrköping; Skarpshagen, Vilbergen, Eneby och Ljura). På mötena har, förutom kommunala politiker och tjänstemän, större handlare och fastighetsägare deltagit.

Näringsliv och marknadsföring

(tkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetsbidrag till organisationer för nyföretagande	730	734	-4
Nyföretagarcentrum	300	300	0
Östgöta COOP Center	100	101	-1
Ung Företagsamhet	130	133	-3
IFS (Internationella Företagarföreningen i Sverige)	200	200	0
Skärgården och landsbygdsutveckling	1 342	1 165	-177
Stöd till projekt landsbygd/skärgård	250	262	-12
Leader projekt	1 180	701	-479
Marknadsplanering-landsbygdsprojekt	32	0	32
Arkösundsprojektet	200	202	-2
Norrköping Science Park AB			
Bidrag till bolagets drift och projektverksamhet	2 500	3 125	-625
Lead	1 500	1 500	0
Näringslivskontoret			
Kontorets driftskostnader	5 276	5 011	265
Projektverksamhet	1 655	1 503	152
Näringslivets hus	200	129	71
Marknadsbolaget i Fjärdes Storstadsregionen	2 000	2 000	0
Universitetsverksamhet	375	365	-10
Upplev Norrköping	11 133	11 133	0
Norrköpings Transportcentrum AB	1 800	1 800	0
Övriga näringslivsåtgärder under KS	3 240	2 870	370
Summa	31 751	31 335	416

Möten har även hållits separat med respektive stadsdelscentra.

Näringslivskontoret träffar också regelbundet geografiska företagareföreningar. Genom att träffa och informera representanter från företagareföreningarna når näringslivskontoret fler företag samtidigt.

Nätverket 4F där ett antal kvinnor som är entreprenörer och företagare har träffat näringslivskontoret och ansvarigt kommunalråd vid fyra tillfällen under 2011.

Energieffektivisering - för bättre lönsamhet

Under 2011 arrangerades ett antal nätverksträffar för de 12 företag som deltog i näringslivskontorets energieffektiviseringsprojekt under 2010 för att lära av varandra och hitta möjliga förbättringar.

En utvärdering av projektet och hur mycket företagen har sparat gjordes av studenter på Liu hösten 2011.

Näringslivskontoret deltar i Uthållig kommun i projektet "Energiledningssystem för lokal utveckling".

Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet

Svenskt Näringsliv gjorde en enkätundersökning i slutet av 2011. Undersökningen, som besvarades av nära 200 av svenskt Näringslivs medlemsföretag i Norrköping, kommer att ingå som underlag i den ranking som svenskt Näringsliv presenterar i slutet av april 2012. Jämfört med enkätundersökningen 2010 var det inga stora skillnader i hur företagen uppfattar det lokala företagsklimatet.

Nyföretagande

Under 2011 har Näringslivskontoret främst samverkat med Norrköping Science Park, NyföretagarCentrum, ALMI, Communicare, Ung Drive och Ung Företagsamhet.

Enligt NyföretagarCentrums "Nyföretagarbarometern" startades 684 nya företag i Norrköping under 2011. Det var något fler än 2010 då totalt 673 nya företag startades enligt "Nyföretagarbarometern". Det var antalet nya aktieföretag som ökade – från 373 nya under 2010 till 427 nya under 2011. Antalet nya företag av andra typer (enskilda firmor, handelsbolag och kommanditbolag) minskade, från 300 nya under 2010 till 257 nya under 2011.

Förvärvsarbete

Totalt förvärvsarbetade 58 686 personer (16 år och äldre) i Norrköping 2010, som är den senaste tillgängliga statistiken från SCB. Det var en ökning från 2009 då 56 601 personer (16 år och äldre) var förvärvsarbetande. Ökningen syns främst inom "vård och omsorg" samt "företagstjänster".

Fler arbetsställen

Antalet arbetsställen i Norrköping har ökat de senaste åren. I januari 2012 fanns 11 676 arbetsställen i Norrköping.

Totalt antal arbetsställen i Norrköping

Januari 2012	11 676
Januari 2011	10 611
November 2009	10 526
November 2008	10 346
November 2007	10 268

Källa: SCB:s Företagsregister.

Observera att uppgifterna kommer från olika månader.

Konkurser

Enligt upplysningsföretaget UC var antalet konkurser i Norrköping 64 stycken under 2011. Det var en liten ökning från 2010 då antalet konkurser var 62 stycken.

Välfärd och hållbar utveckling

Arbetet med välfärd och hållbar utveckling inom Norrköpings kommun syftar till att människor i alla åldrar och med olika bakgrund ska leva, bo, arbeta och utvecklas i en trygg, stimulerande och långsiktigt hållbar miljö, där livskvalitet och hälsa är viktiga begrepp.

Arbetet utgår från programmet för Välfärd och hållbar utveckling och dess fem målområden:

- Delaktighet och inflytande
- Integration och mångfald
- Trygghet
- Resurshushållning och resursanvändning
- Hälsa och livsstil

1. Delaktighet och inflytande

Områdesutveckling

Områdesutveckling pågår på många håll genom ordinarie verksamhet och genom föreningsanknutna aktiviteter. Satsningar sker genom uppdrag som riktas till föreningar och har sin grund i att utveckla demokratin genom ökad delaktighet i områdets sociala och fysiska utveckling. Skapa engagemang med ideella insatser som komplement till privat och offentlig sektor.

Områdesutvecklingen i **Ättetorp** stöds sedan flera år genom uppdrag till föreningen Vårt Nya Ättetorp. Uppföljning av vad som sker i området sker genom regelbunden dialog med föreningen. Föreningen visar en positiv utveckling med många engagerade i området. Ett antal projekt pågår inom föreningen för områdets sociala och fysiska utveckling.

Områdesarbetet i **Klockaretorpet** baseras på det lokala utvecklingsavtalet som kommunen skrivit med regeringen. Avtalet för 2008-2010 slutrapporterades hösten 2010. Ett nytt avtal har skrivits för 2011, ingen fortsättning under 2012.

Detta arbete har förstärkts sedan mitten av 2008 genom projektet Tänk Om som avslutades under våren 2011.

I **Ringdansen** koordineras arbetet genom en anställd områdesutvecklare. Ringdansen ingick i Tänk om.

2. Integration och mångfald

Byrån mot diskriminering erhåller mot uppdrag årlig ersättning. Byrån erbjuder föreläsningar för kommunala skolor och personal inom kommunen. Byrån ansvarar också för dagen mot diskriminering varje höst. Byrån har en aktuell hemsida www.diskriminering.se där verksamheten beskrivs.

Politiska samverkansgruppen för integration startar sitt arbete under hösten.

Samverkans forum med romer påbörjas under hösten.

Jämställdhet

I samverkan med Arbetets museum, Byrån mot diskriminering, vissa politiska partier med flera genomfördes frändet av Internationella kvinnodagen den 8 mars.

Frivilligarbete

Under 2011 uppmärksammades internationella frivillig året genom en rad olika aktiviteter där kommunen och föreningslivet tillsammans stod för arrangemangen.

Under året påbörjades en dialog med civilsamhället med syfte att skriva fram en överenskommelse mellan civilsamhället och kommunen. Överenskommelsen är skriven och lämnad till kommunstyrelsen för beslut.

Kommunen stödjer genom uppdrag föreningen Frivilligcentralens verksamhet. Uppföljning sker regelbundet genom dialog med föreningen. Önskemålen om uppdrag till och från frivilligarbetare genom föreningen Frivilligcentralen ökar.

Inom frivilligcentralen talas om två kategorier mottagare, kontinuerliga kontakter och punktinsatser. På Frivilligcentralens hemsida, som uppdateras ständigt, beskrivs verksamheten, www.frivilligcentralen.se

3. Trygghet

Norrköpings brottsförebyggande råd (NoBrå)

Under 2011 har NoBrå sammanträtt vid fyra tillfällen. Rådets sammansättning är ny eftersom det är en ny mandatperiod.

Rådet har konstaterat att antalet anmälda brott har minskat under året och då framför allt ungdomsbrottsligheten.

NoBrå delade 2011 ut Fem i Tolv-priset till Desirée Ljungkrantz som får priset ”för sitt engagerade arbete för ökad mångfald, gemenskap och förståelse mellan olika grupper i samhället. Desirée är initiativtagare till Norrköping Pride som har sin grund i arbetet mot homofobi. Norrköping Pride arbetar för att alla ska bli respekterade och sedda för dem de är eller vill vara. Desirée har lyft HBTQ-frågorna i Norrköping med ett gediget och passionerat engagemang som har spritt sig genom festivalen och lockar besökare från hela landet till Norrköping. Hon har också lyckats driva frågorna utanför HBTQ-världen, gjort dem allmängiltiga och till en fråga som berör alla”.

4. Resurshushållning och resursanvändning

Fairtrade City

Norrköping omdiplomerades till en Fairtrade City i mars 2011. Under läsåret 10/11 lanserade Norrköping som första kommun i Sverige en diplomering av Skola/förskola för Fairtrade. Fyra enheter diplomerades under 2011; Kastanjegårdens förskola, Borgsmoskolan, Kungsgårdsgymnasiet och Hagagymnasiet. Styrgruppen för Fairtrade City genomförde i samverkan med Norrköpings olika köpcentra under våren en kampanj ”Swap day” vars syfte var att få så många konsumenter som möjlig att göra ett etiskt val i butiken. Ytterligare ett trettiotal aktiviteter genomfördes under året samt att kommunen deltog i den nationella kampanjen Fairtrade Fokus i oktober. Fairtrade City finns även på Facebook och har där 354 följare.

Kommunens etiska mål

Norrköpings kommun antog 2009 etiska mål. Dessa reviderades under 2011 och innebär nu att senast 2013 ska 100 procent av det kaffe, 50 procent av den choklad och de bananer, 25 procent av det te, 25 procent av de arbetskläder i form av t-shirtar och pikétröjor och 100 procent av det profilmaterial i form av tygkassar, t-shirtar och pikétröjor som inhandlas av Norrköpings kommun vara etiskt märkt. Norrköping har även gått med i SKL's projekt kring uppföljandekontroller av etiska och sociala krav i upphandlingen.

Myggnätet

Myggnätet har under året genomfört tre spanaruppdrag med tillhörande festlighet. Barnen har spanat på energi, mat och förpackningsmaterial. Myggnätet drivs i samverkan med utbildningskontoret, Norrköping vatten, tekniska kontoret och kommunservice, hållbar utveckling och har ungefär tusen deltagare.

SPIRA

SPIRA genomförde under 2011 sexton seminarier och två bonusaktiviteter, varav två seminarier var inriktade på energitema. SPIRA har nu 1 468 deltagare, en ökning med nästan 250 deltagare sen året innan. SPIRA lanserades även på Facebook under året och har där 177 följare.

Gröna verksamheter

Den 29 november diplomerades 2012 års Gröna verksamheter, 30 gröna kontor, sex hotell och ett vandrarhem. Det är en minskning sen tidigare år främst beroende på att de obligatoriska kriterierna reviderades och blev ”strängare” vilket innebar att flera kontor vill få längre tid på sig för en omställning. I de reviderade kriterierna finns ett flertal nya kriterier kring energi, bland annat att verksamheten har Grön el.

5. Livsstil och hälsa

Mitt hjärta

På Wreta gruppens initiativ startas under hösten en förstudie under namnet Mitt hjärta syftet med satsningen är att minska sjuklighet och för tidig död i hjärt- kärlsjukdomar i östra Östergötland. Resultatet av förstudien presenteras under våren 2012.

Riktlinjer för suicidprevention.

Riktlinjerna skickas ut på remiss för att fastställas av KS under våren 2012.

Skadeprevention

Olika aktiviteter har genomförts under året bland annat ett seminarium om risker vid ridning. En arbetsgrupp för trygg ungdom i Norrköping har påbörjat sitt arbete.

Folkhälsopolicyn för Östergötland

Antogs och alla kommuner i länet har skrivit på.

Drogförebyggandearbete

Under 2011 har det drogförebyggande arbetet riktat mot unga fortsatt och utvecklats. Satsningarna i gymnasieskolan omfattar flera delar

varav ”Don't Drink and Drive” i årskurs 1 är en och ”Vett och etikett på krogen” i årskurs tre en annan. Båda insatserna handlar om förhållnings-sätt till alkohol och är en samverkan mellan olika aktörer där förutom kommunen även polis, skola, restaurangbranschen och kyrkan medverkar.

När det gäller tobak så är, förutom det fortsatta tobaksförebyggande arbetet som SMART ungdom står för och hela tiden utvecklar, arbetet för en tobaksfri skoltid/skolgårdar aktuell på flera sätt, bland annat genom utarbetande av tobakspolicys på skolorna.

Norrköping är sedan flera år med i det nationella nätverket ”Krogar mot Knark” och genomförde under 2011 års Augustifest en kampanj där allmänheten fick möta representanter från

Norrköpings ”gröna” krogar, polisen samt representanter från kommunen i en gemensam manifestation. Man informerade allmänheten det drogförebyggande arbetet som krogarna bedriver i samverkan med ovan nämnda aktörer och delade ut kampanjmaterial, bland annat cirka 5000 vattenflaskor.

Under 2011 påbörjades förarbetet med den kommande nationella konferensen Drogfokus som arrangeras i Norrköping den 24-25 oktober 2012. En projektledare är anställd. Norrköping är värdkommun och medarrangör till konferensen (exempel på övriga i arrangörsgruppen: ANDT-sekretariatet, CAN, RPS, Socialstyrelsen, FHI, SiS SKL, med flera.)

Serviceenheterna

Serviceenheterna för internservice tillhör organisatoriskt kommunservice. Verksamheten består av enheterna

- administrativ service
- familjerådgivningen
- informationskontoret
- IT-enheten,
- kostenheten
- rådhuservice from 2011-11-01
- stadsarkivet

Under samma förvaltning ligger överförmyndarenheten men med egen redovisning.

Ekonomiskt resultat

Det sammanlagda resultatet i driftredovisningen för serviceenheterna visar ett överskott på 384 tkr. Den totala kostnadsomslutningen är drygt 268 000 tkr. Inom samtliga enheter genomförs utvärderingar både kvantitativa och kvalitativa, som följs upp. Dessa undersökningar visar i stort att brukare och kunder är nöjda.

I kommunstyrelsens internbudget i början av 2011 lades ett anpassningskrav om 1 000 tkr på serviceenheterna och detta lades ut proportionerligt efter enheternas storlek. Anpassningskravet har uppfyllts. Enheterna är mycket olika både storleksmässigt och verksamhetsmässigt. Enheterna har också olika finansiering, vilket innebär både ren anslagsfinansiering och ren intäktsfinansiering. Uppdrag kommer främst från de internkommunala verksamheterna vilket innefattar även kommunstyrelsen. Administrativ service och informationskontoret har en blandad finansiering med både anslags- och intäktsfinansiering. Stadsarkivet är i huvudsak anslagsfinansierat.

Att så stor andel är intäktsfinansierad och intäkterna kommer från den egna kommunala

verksamheten innebär att priset sätts efter faktisk kostnad. De eventuella rationaliseringar och effektiviseringar som görs inom den interna serviceverksamheten regleras också i priset för tjänsten. Anpassningar som beror på oförutsägbara minskade eller ökade behov, inom respektive område, är svåra att göra under året. Exempelvis har intäkterna från gymnasieskolan minskat under hösten på grund av lägre volymer (cirka 200 portioner per skoldag). Rationaliseringar inom måltidsverksamheten ger helårseffekt 2012, vilket sänker den totala kostnaden.

Resultaträkning

(trk)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	285 717	274 564
Verksamhetens kostnader	-268 306	-260 346
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-27 386	-26 566
Verksamhetens nettokostnad	-9 974	-12 349
Budget	10 358	8 920
Årets resultat	384	-3 429
Nettoinvesteringar	-50 566	-33 824

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	294,33	283,99
Antal anställda	320	312
IT-enheten	73	69
Stadsarkivet	7	7
Kostenheten	216	215
Familjerådgivningen	5	6
Informationskontoret	6	6
Administrativ service	8	9
Rådhuservice	5	

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Gemensamt	-4	-2 005	-2 024	0	0
IT-enheten	444	-1 929	1 516	3 056	7 102
Inkassoeneheten				372	643
Upphandlingsenheten				489	297
Stadsarkivet	64	167	45	22	-246
Kostenheten	-884	-170	-619	449	435
Familjerådgivningen	23	30	35	-2	1
Informationskontoret	19	91	35		
Administrativ service	646	386	418		
Rådhuservice	75				
Totalt	384	-3 429	-603	7 165	12 420

¹ Inkassoeneheten ingår från och med 2009 i administrativ service.

² år 2009 övergick upphandlingsfunktionen till Kommunalförbundet Fjärde storstadsregionen.

Nyckeltal

	2011	2010	2009	2008	2007
IT-enheten					
Antal PC i administrativa nätet	4 024	3 800	4 084	3 924	3 607
Anknytningar i televäxel	4 083	4 060	4 067	4 078	3 803
Inkassoeneheten					
Antal pågående ärenden	8 804	8 921	8 801	8 881	8 764
Antal nya ärenden	3 066	3 424	3 384	3 355	3 477
Antal avslutade ärenden	3 183	3 304	3 464	8 238	2 972
Familjerådgivning					
Nya ärenden under året	329	304	333	304	362
Väntelista vid årsskiftet	45	21	31	25	25
Stadsarkivet					
Registrerade besökare, st	599	607	598	576	472
Leveranser	263	266	326	267	208
Kostenheten-Förskola/skola (antal tillagade portioner/dag)					
frukost	794	890	940	870	870
lunch	18 944	19 360	20 000	21 300	21 300
mellanmål	1 755	1 860	1 940	1 900	1 900
Kostenheten, äldre- o handikappomsorg (antal tillagade portioner/dag)					
frukost	0	0	110	450	450
lunch	1 150	1 370	1 150	2 300	2 300
kvällsmat	790	930	790	800	800
Informationskontoret					
www.norrkoping.se – unika besökare per månad (medelvärde) *	57 964	50 365	46 030		
Intranätet – unika besökare/dag (medelvärde) *	4 250	4 250			
Antal E-tjänster via norrkoping.se *	48	45			
Antal E-blanketter via norrkoping.se *	60				

* Jämförbara nyckeltal saknas för tidigare år

Administrativ service

Till administrativ service hör verksamheterna Inkasso, Konsument Norrköping, Skuldsaneringen och under del av året även cafeterian i rådhuset. 2011-10-01 startades en ny serviceenhet, Rådhuservice. I och med detta flyttades rådhusets cafeteria över till den nya enheten.

Administrativ service har en blandad finansiering. Inkasso och rådhusets cafeteria är helt intäktsfinansierade. Konsument Norrköping är till största delen anslagsfinansierad och en liten intäktsfinansiering. Skuldsaneringen är helt anslagsfinansierad. Kostnad för ledningsfunktionen finansieras av verksamheternas resultat.

Inkassoenheten

Inkasso svarar för inkassotjänster till hela den kommunala organisationen, där olika kontor och enheter utgör kunder. Konsument Norrköping svarar för konsumentvägledning till allmänheten, företag och organisationer. Skuldsaneringen svarar för utredning, råd och stöd till personer som ansöker om skuldsanering och till personer som önskar rådgivning.

För Inkasso har något fler ärenden avslutats än som tillkommet. Det innebär en liten minskning av det totala antalet ärenden, vilket ligger på en historiskt sett stabil nivå. Inkasso har under 2011 drivit in drygt 17 500 tkr till uppdragsgivarna och tagit in nästan 1 900 tkr i räntor och avgifter.

Konsument Norrköping

Konsument Norrköping redovisar en liten minskning av antalet ärenden jämfört med 2010. Det som vållar konsumenterna mest problem är hantverkstjänster och oseriös telefonförsäljning. Som en del av det förebyggande arbetet har 94 föreläsningar genomförts.

Skuldsanering

Inom Skuldsaneringen har en hög tillströmning av ärenden påverkat att arbetsbelastningen är mycket hög. Antalet skuldsaneringsansökningar ligger på en hög nivå, men har minskat något i förhållande till 2010.

Familjerådgivningen

Familjerådgivningen har ett kommunövergripande ansvar och är en lagfäst verksamhet sedan den 1 januari 1995 (SoL 5 kap 3 § 3-4 stycket). Familjerådgivningen bedrivs enligt allmänna mål och riktlinjer som följer av socialtjänstlagen och dess följdförfattningar och är en intäktsfinansierad verksamhet. Verksamheten vänder sig till vuxna personer boende inom Norrköpings kommun samt genom externa avtal till motsvarande grupp i

Finspång och Söderköpings kommuner. I upptagningsområdet finns drygt 165 000 invånare.

Det övergripande målet och uppdraget är att genom strukturerade samtal underlätta för människor att hantera relationsproblem inom familjen samt att bedriva ett utåtriktat förebyggande arbete.

Frekvensen inbokade besök har varit fortsatt hög och antalet genomförda samtal högre än föregående år.

Inför verksamhetsåret 2012 finns en väntelista om 45 ärenden. I början av mars månad 2012 kommer en nyanställd familjerådgivare i tjänst motsvarande 100 procent och målet under 2012 är att upprätthålla en fortsatt god tillgänglighet till verksamheten och sträva efter kortare väntetider.

I avtal med socialnämnden i Norrköpings kommun finns resurser avsatta att användas till ett kontinuerligt utåtriktat arbete på kommunens familjecentraler. Syftet är att utifrån familjerådgivningens kompetens om parrelationer skapa ett gemensamt förebyggande arbete som ska kunna erbjudas de som besöker familjecentralerna. Under 2011 har familjerådgivningen haft kontakt med fyra familjecentraler. Ett fortsatt samarbete med familjecentralerna kommer att ske under 2012.

I enlighet med uppdragsplaner/avtal sammanställs en fullständig verksamhetsberättelse från familjerådgivningen rörande 2011 under första kvartalet 2012. I den kommer bland annat en omfattande kvantitativ statistik rörande besökarens familjebild och genomströmning inom verksamheten att beskrivas.

En kvalitativ redovisning av verksamhetens arbete när det gäller kundbemötande kommer att sammanställas med hjälp av en brukarenkät som under en period 2011 lämnades till alla par och individer som hade en kontakt med Familjerådgivningen. Häri redovisas även verksamhetens utåtriktade förebyggande arbete samt vilken utbildning/vidareutbildning och handledning som personalen har fått under året.

Begärda rapporter till Socialstyrelsen om verksamheten 2010 sammanställdes för varje beställares kommun. Rapporterna ingår i Sveriges officiella statistik.

Informationskontoret

Informationskontoret är ett internt stöd för verksamheterna genom att utveckla och förvalta kommunikationskanalerna inom Norrköpings kommun. Detta innebär bland annat utveckling och förvaltning av kommunens externa webbplats www.norrkoping.se och kommunens gemensamma intranät. Vidare att hålla press- och mediabevakning av nyheter med Norrköpingsanknytning,

svara för pressmeddelanden och vara ett nav för information vid samhällsstörningar och extraordinära händelser. En del är också att kvalitetssäkra den grafiska profilen och säkerställa varumärkesarbetet inom Norrköpings kommun, produktion av broschyrmaterial, presentationsmaterial och andra trycksaker.

Informationskontorets finansiering är dels anslag och dels intäkter av trycksaksproduktion. Som grund ligger ett budgetanslag och för att kunna ge en god service kring trycksaksframställning och webbutveckling görs investeringar i program, licenser, förmedling av tryckeritjänster, mindre projekt etcetera.

År 2011 har varit ett mycket intensivt och händelserikt år för informationskontoret. Under året har ett antal styrdokument för kommunikation tagits fram. Kommunfullmäktige har beslutat om en ny riktlinje för kommunikation. I Norrköpings kommuns riktlinje för kommunikation beskrivs kommunens förhållningssätt i kommunikationsfrågor. Riktlinjen tydliggör hur Norrköpings kommun kommunicerar med omvärlden, vilka vi kommunicerar med, varför och på vilket sätt. Informationskontoret har under året tillsammans med kommunikationsdirektören även tagit fram en övergripande verksamhetsplan för kommunikation. I Norrköpings kommuns övergripande verksamhetsplan för kommunikation beskrivs vad och vilka budskap kommunen vill kommunicera.

Verksamhetsplanen innehåller prioriterade mål, strategier och prioriterade kommunikationsaktiviteter som finns uppsatta för kommunens kommunikationsverksamhet under perioden 2011-2012. En av de viktigaste aktiviteterna under året har varit arbetet med att ta fram en helt ny varumärkesplattform för Norrköpings kommun. Varumärkesplattformen innehåller en helt unik kommunikationsplattform Let's create Norrköping samt en uppdaterad grafisk profilmanual.

Varumärkesarbete

I maj 2011 lanserades en helt ny varumärkesplattform för Norrköpings kommun. Varumärkesarbetet inom Norrköpings kommun inkluderar följande styrande dokument:

Hur?	Riktlinje för kommunikation
Vad?	Verksamhetsplan för kommunikation
Vad säger vi?	Kommunikationsplattform Let's create Norrköping
Hur ser vi ut?	Grafisk profilmanual
Kommunicera!	Internt Externt

Let's create Norrköping är kommunens kommunikationsplattform. Budskapet är basen i

vår kommunikation och en del i att förstärka varumärket Norrköping. Let's create Norrköping används när syftet är att marknadsföra Norrköpings kommun eller platsen Norrköping. Let's create Norrköping är ingen slogan för kommunen utan ett gemensamt budskap som syftar till att stärka varumärket Norrköping. Let's create Norrköping ska snarare ses som en strategi och ett verktyg för att kommunicera alla goda exempel, både när det gäller kommunens verksamhet och aktiviteter som stärker varumärket Norrköping. Under året har ett flertal aktiviteter initierats och genomförts inom ramen för kommunikationsplattformen Let's create Norrköping. Några av de mest uppmärksammande aktiviteterna var Bodagen och stadsbyggnadsdialog i samband med Kulturnatten.

Norrköpings kommuns nya varumärkesplattform inriktar sig på följande områden: Bo och leva, Bildning/utbildning, Business/näringslivet och Besök.

Ett omfattande arbete inleddes under året med att införa den nya grafiska profilen på samtliga informations- och marknadsföringsmaterial. Som ett led i att stärka varumärket Norrköping har även arbete med att se över grafisk profil för ett flertal bolag inom Norrköpings Rådhus AB, såsom Upplev Norrköping AB och Norrköping Vatten AB. Även en helt nya kampanjprofil för samtliga förskolor och grundskolor inom Norrköpings kommun har tagits fram där de gemensamt kommer att marknadsföra sig under Norrköpings Skola de kommande två åren. Arbetet har skett i nära samverkan med utbildningskontoret.

Press och media

Press och mediaarbetet har under 2011 varit intensivt. Under 2011 skickades ut drygt 200 pressmeddelanden och pressinbjudningar till evenemang, händelser och presskonferenser. Vanligaste mediekällorna är NT, Folkbladet, SR Östergötland, SVT Östnytt, TV4 Norrköping, Corren och även Dagens industri som för första året är bland de tio främsta. Norrköpings kommun har under året nämnts i flera olika sammanhang nästan 4 000 gånger i sammanlagt 365 nyhetskällor, inte bara i lokal nyhetsmedia utan även nationella och internationella nyhetssammanhang.

Under 2011 har Norrköpings kommun deltagit i PR-Barometern Samhälle. Undersökningen syftar till att utvärdera kommunens press- och mediaarbete där man intervjuat över 500 journalister i hela landet. Under året har även en ny pressbevakningstjänst köpts in. Systemet kommer att möjliggöra ett mer proaktivt press- och mediaarbete.

Ett pressrum skapades under året på Norrköpings kommuns webbplats för att bättre kunna hjälpa journalister och reportrar. Där publiceras också alla pressutskick som sänds ut från Norrköpings kommun.

Personaltidningen Strömvirveln har producerats och kommit ut 4 gånger under året. Tidningens grafiska form samt upplägget för innehållet, textlängd, användandet av bilder med mera gjordes om under hösten. Ett arbete som gjordes helt internt på kontoret.

Under 2011 inleddes ett ökat samarbete med Linköpings kommun där kommunerna haft med artiklar som beskriver samverkan mellan kommunerna i båda respektive personaltidningar i samtliga nummer under året. Detta arbete kommer att fortsätta även under 2012. Medverkan i Norrköping Växer samt ett nytt redaktionellt innehåll för tidningen Nyinflyttad har även genomförts under året.

Webb

En mycket stor aktivitet under året har varit att lansera ett helt nytt kommunövergripande intranät. Det nya intranätet är mer personifierat, vilket innebär att varje medarbetare själv kan anpassa en del av innehållet på det nya intranätet. Projektet pågick under större delen av året där lanseringen ägde rum den 13 december. Projektet har genomförts med goda marginaler inom budget och till största delen med interna resurser från informationskontoret och med hjälp från IT-enheten och verksamhetens utsedda redaktörer.

Under 2011 hamnade Norrköpings kommuns externa webbplats www.norrkoping.se högt upp på Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) årliga webbplatsundersökning. Norrköpings kommun kom på en delad tionde plats när SKL jämför hur bra de kommunala webbplatserna klarar av att ge information till alla medborgare. Det är en förbättring mot förra årets undersökning då Norrköping kom på 14:e plats.

Kommunens externa webbplats www.norrkoping.se har under året haft cirka 13 000 unika besökare varje vecka, jämfört med 11 500 unika besökare varje vecka under 2010. Intranätet har cirka 3 500 unika besökare per vecka och ligger ungefär på samma nivå som 2010 års siffror.

Film och sociala medier

Film och sociala medier är andra kanaler som når ut till medborgarna. Detta sker både via norrkoping.se och genom andra digitala forum på Internet såsom YouTube, Facebook och Twitter. Under 2011 har arbetet med att formulera en strategi för Norrköpings kommuns deltagande i sociala media tagits fram. En av de mest uppmärksammade

satsningarna inom sociala media var livsmedelskontrollen inom bygg och miljökontoret som etablerade en Facebooksida i syfte att lyfta fram 300 livsmedelskontroller på tre månader. Satsningen genererade nästan 6 000 unika besökare.

Film är ett annat alternativt sätt att nå ut med information om kommunens verksamhet. Totalt har sex filmer med verksamhetsanknytning lagts ut på norrkoping.se under året. En av de mer lyckade filmerna är den om vad kommunskatten går till. Under 2012 kommer flera liknade filmer att tas fram.

Publikationer och trycksaker

På uppdrag av verksamhetskontoren görs ett stort antal verksamhetsanknutna broschyrer, publikationer och presentationsmaterial. Ett antal nya profilsaker har tagits fram under året och lagts ut för beställning digitalt. Under 2011 har ett nytt verktyg för trycksaker köpts in till Norrköpings kommun. Under 2012 kommer verktyget att erbjudas anställda inom Norrköpings kommun och effektivisera trycksaksproduktionen med nya enklare mallar för trycksaksproduktion och bilder. Informationskontoret deltar mycket aktivt kring framtagandet av nya webbsidor inom samarbetet Norrköping-Linköping samt för nya räddningstjänstförbundet: Räddningstjänsten i Östra Götaland. Till detta kommer service kring rekryteringsannonser och stöd/verktyg kring annonsering.

Framtiden

Under 2011 har grunden för ett effektivare och mer professionellt kommunikationsarbete lagts. Arbetet under de kommande två åren kommer till största delen syfta till att ytterligare stärka varumärket Norrköpings kommun. Kommunikationsplattformen Let's create Norrköping är en helt unik plattform som möjliggör dialog och kommunikation med kommunens alla medborgare och verksamheter. Förutom att vissa centrala och strategiska aktiviteter planeras, omfattar arbetet kommunens alla verksamheter och deras interna och externa kommunikation.

Under 2012 kommer även arbetet fortsätta med att utveckla kommunikationskanalerna. Där kommer mobilanpassning av våra webbplatser och arbetet med att utveckla e-tjänster vara ett mycket viktigt och omfattande arbete. Arbetet inom sociala medier kommer att fortsätta och intensifieras. Även implementering i verksamheterna av nytt broschyrhanteringsverktyg kommer att vara centralt för arbetet under 2012. Under 2012 kommer arbetet med sociala media att intensifieras genom en gemensam satsning för kundservice för Norrköpings kommun.

IT-enheten

IT-enheten har fortsatt arbetet med att förändra sin organisation med mål att bli ytterligare kundverksamhetsorienterad, att finnas till för kommunens olika verksamheter och på så vis uppnå en bättre inre effektivitet. IT-enheten har anpassat sina lokaler utifrån sitt behov.

Under hela året har IT-enheten på uppdrag av kommunledningarna i Norrköping och Linköping arbetat intensivt med att implementera och säkerställa infrastrukturen åt det kommunala förbundet, Räddningstjänsten Östra Götaland (RTOG). IT-enheten har varit Räddningstjänsten behjälplig i att bland annat implementera en helt ny ledningscentral och ett videokonferenssystem. IT-enheten har även koordinerat all IT vid byggandet av den nya stationen i Linköping (Kallerstad) samt den nya stationen i Norrköping (Station Norr).

IT-enheten har fortsatt att driva arbetet med att öka tillgängligheten i kommunikationsnätet, viktiga applikationer ska vara tillgängliga vid driftstörningar. Serverhallen i Rosen har utökats och moderniserats, med en redundant lagringslösning som är ihopkopplad med serverhallen i Pronova.

Ett projekt för att byta operativsystem från Windows XP till Windows 7, på kommunens samtliga datorer på det administrativa segmentet har genomförts, ett fåtal respunkter återstår.

UTsIKT, projektet för att centralisera Skol-IT har slutförts. Totalt är 4 500 datorer utrullade av projektet. Ett nytt koncept med personaldatorer är utvecklat och cirka 1 100 personaldatorer är levererade i konceptet. Ett nytt koncept med en dator till varje elev är utvecklat och cirka 1 500 datorer är levererade i det konceptet. Projektet drivs nu i förvaltningsform på uppdrag av utbildningskontoret.

IT-enheten har under året aktivt deltagit i kommunens E-förvaltningsarbete, genom deltagande i kommunens strategiska beredningsgrupp.

IT-enheten har ett stort antal kontakter varje dag med kunder och användare. Under 2011 hanterade Kundservice cirka 59 000 ärenden.

Andra kontaktskapande aktiviteter som genomförts under året är: IT-information till chefer, medverkan vid möte med systemägare för de större verksamhetssystemen, deltagande i ledningsgruppsmöten på kontor och förvaltningar samt att personalen har varit medverkande i systemförvaltningsmöten med verksamheterna.

Kundservice

Under 2011 har antalet ärenden till Kundservice ökat med 20 procent jämfört med år 2010.

Kundservice hanterar även beställningar, incidenter och förfrågningar från skolverksamheten.

Under året har en genomgång av samtliga processer genomlysts i syfte att effektivisera och förbättra servicen. En Nöjd Kund Index-mätning genomfördes i maj och mätningen visade ett index på 83. Resultatet av mätningen var något sämre än år 2010 men fortfarande bra. Verksamheterna tycker att IT-enheten blivit svårare att nå samt att kundservice har blivit sämre på att förstå problemen. Ett antal aktiviteter är nu startade för att säkerställa servicenivån.

Telefoni

Under året har förvaltningen jobbat hårt med att certifiera telefonisterna vilket lett till att teleservice fått fina betyg i den kund attitydundersökning som utförts. Vidare har ett flertal enheter kopplats in i växelsystemet. Räddningstjänstens nya brandstation i Linköping (Kallerstad) har efter lite problem nu en väl fungerande telefonlösning.

NK Kommunikation

Förvaltningen för NK Kommunikation har under 2011 medvetet ökat satsningen på proaktivt arbete genom flera fortbildningar och användarseminarier för att visa de goda exemplen från verksamheten. Förvaltningen har samarbetat med en referensgrupp för att förbättra sin support samt gjort flera enskilda kundbesök för att visa funktioner och verktyg för verksamheten. Resultatet har visat sig i form av ökad användning av bland annat gemensamma arbetsytor, kalendertjänster och adressböcker.

Economa

Arbetet med att växla över till elektroniska fakturor har fortskridit under året, vilket har resulterat i en ökning från 49 000 (2010) till 81 000 (2011). Det totala antalet hanterade leverantörfakturor 2011 uppgår till 235 000.

MultiTrace inventariesystem

MultiTrace är kommunens databasprogram för registrering av inventarier. Syftet med MultiTrace är att kunna verifiera utrustning och materiel i en lokal eller byggnad efter brand eller inbrott. Försäkringsgivaren kräver detta enligt försäkringsvillkoren för att ersätta skadad materiel eller förlorad egendom. En viktig förutsättning för att inventariesystemet ska kunna användas som avsett är att de hålls aktuella och uppdateras regelbundet vid omflyttning, organisationsförändring etcetera. Förändringar i systemet skall ske genom den egna enhetens försorg. Systemet innehåller 2011 cirka 118 000 inventarier fördelat på cirka 200 enheter.

Framtida utveckling

Under 2012 beräknas bland annat följande ske:

- Under 2012 ska IT-enheten implementera en dokumenthanteringsplan och i samband med detta förbättra diarieföringens rutiner
- IT-enheten kommer att fortsätta arbetet med VMware (Virtuell servermiljö) i test och produktionsmiljö. Vi uppnår då både en rationalisering och lägre strömförbrukning samt en stabilare driftfunktion med redundans och kortare återställningstid vid haverier
- Genom uppsökande verksamhet inhämta verksamhetens krav och behov
- Öka informationskanalerna internt och ut mot verksamheterna
- Verka för en sammanhållen IT-verksamhet i Norrköpings kommun
- E-Tjänste stödjande aktiviteter är prioriterade under 2012. E-service via hemsidan kommer att ytterligare utvecklas
- Vidareutveckla verksamhetssystemen genom utbyte och uppgradering av systemen, systemens ingående komponenter och servrar
- Aktivt arbeta med ”Grön IT”, både med funktionsarbetsplatsen och med servrar ingående i infrastrukturen
- Förfinna och utveckla Kundenserviceprocessen
- Vidareutveckla den mobila funktionsarbetsplatsen till att bli en modern och attraktiv arbetsplats med tillgång till moderna redskap oberoende av plats.

Kostenheten

Kostenheten består av 59 restauranger på skolor och inom äldreomsorg samt Sandbyhovs vaktmästeri. Enheten planerar, tillagar, transporterar och serverar mat till förskolan, skolan, handikapp- och äldreomsorgen.

Viktiga händelser

Under året har svinnet mätts varje dag i skolmat-salar och kök. Konstruktiva åtgärder diskuteras med enheterna. På försök har påbörjats att servera dagens soppa som alternativ rätt på en gymnasie- och en högstadieskola.

Fortsatt arbete med SMART metoden och nu används SMART recept i samtliga skolrestauranger. Tre skolor har fått extra medel och de har en högre procent ekologiska livsmedel än de övriga skolorna. Att införa konceptet gav från början varierande reaktioner, men nu är acceptansen hög.

All personal har fått utbildning i ProCompetens och alla har skrivit in sina kompetenser. Alla medarbetarsamtal registreras i ProCompetens. En uppgradering av kostdatasystemet Aivo har

genomförts och avdelningarna beställer nu direkt via datorn.

Måluppfyllelse

Barn- och ungdomsnämnden har som målsättning att den mat som serveras i förskola och skola ska vara minst 25 procent ekologisk senast 2010. Totalt sett nås 18 procent ekologiskt inom kostens olika verksamheter.

Målsättningen att servera alternativa lunchrätter till högstadiet och gymnasiet 2-3 ggr per vecka har uppfyllts.

Enbart rättvisemärkta bananer och kaffe serveras.

Egentillverkningen från grunden av all mat beräknas till cirka 70 procent inom kostenheten.

Personal

Sjuktalen fortsätter att sjunka vilket är mycket positivt. Vid medarbetarsamtalen tas hälso- och trivselfrågor upp, för att på ett tidigt stadium kunna fånga upp till exempel otrivsel. Ungefär hälften av personalen utnyttjar friskvårdspengen.

Inom enheten arbetas målinriktat med fortbildning enligt upprättad utbildningsplan som revideras årligen. Satsning på en 2 årig KY utbildning till teamleader inom storkök, på distans. Fyra personer tog examen i juni 2011 och ytterligare tre personer går utbildningen 2011-12. Två personer har deltagit i medarbetaracademien 2011.

Samtlig personal har fått utbildning i att göra attraktivare salladsbufféer.

Framtida utveckling

Det pågår två större utredningar som berör enheten; Kommungemensamma kostriktlinjer samt en utredning kring hur och var tillagningen av kost till Norrköpings kommunala enheter ska utföras.

Båda utredningarna kommer att ha stor påverkan på enhetens framtida utveckling.

Rådhuservice

Under slutet av 2011 inrättades ytterligare en serviceenhet, Rådhuservice med tre funktioner. Funktionerna har ett gemensamt uppdrag nämligen att tillsammans arbeta målinriktat för att hela Rådhuset fungerar med god service både internt och externt. Detta innebär en hög servicenivå och ett gott bemötande inom vaktmästeri, reception och cafeteria.

Stadsarkivet

Stadsarkivet utövar arkivmyndighetens tillsyn enligt arkivlagen och svarar, som förvaltning åt kommunens arkivmyndighet, för tillsynen av kommunens dokumenthanteringsrutiner och

arkivtjänst enligt gällande arkivreglemente, fastställt av KF 951023, § 165 (ändrat).

Stadsarkivets verksamhet enligt tryckfrihetsförordningen, arkivlagen, offentlighets- och sekretesslagen, med flera lagar, och arkivreglemente, är anslagsfinansierad. Stadsarkivet har därutöver intäkter genom avgifter för service- och depositionsavtal med bolag, stiftelser och föreningar i kommunen samt för tjänster inom ansvarsområdet till grupper och enskilda.

Som forskningsinstitution för allmänhet, studerande och akademi förfogar stadsarkivet över 9 000 hyllmeter arkivhandlingar och mer än 100 000 ritningar, kartor och planscher. Därtill finns ett omfattande foto- och filmmaterial och ett stort referensbibliotek.

Lokalmässigt är stadsarkivet fördelade på en administrativ och publik del i rådhusets entréplan, arkivdepåer i rådhuskällaren, en extern arkivdepå i kv. Bollen och en i kv. Tullhuset samt utrymmen i Näringslivets Hus och i rådhusornet. De sistnämnda utrymmena är inte klassade som arkivlokaler, och används inte till förvaring av arkivhandlingar som ska bevaras.

Viktiga händelser under året

I rådhusdepån har inredningen i tre rum bytts från fasta hyllor till mobila kompakthyllor. Förvaringskapaciteten i de tre rummen har därigenom mer än fördubblats. Skyfallsregnen under sommaren orsakade att vatten rann in i rådhusdepån. Uttorkningen blev långvarig. Depån i kv. Tullhuset har endast i begränsad omfattning kunnat tas i anspråk på grund av fuktskada i taket i ett av rummen.

Arkivmyndighetsuppgifterna

157 ärenden om utlämnande av handlingar/uppgifter ur sekretessbelagda barnavårds-/socialakter har handlagts, vilket är mer än en fördubbling jämfört med 2010. Dessa ärenden är vanligtvis mycket tidskrävande, och innan den tillfälliga personalförstärkningen var väntetiden på handläggning mer än 2 månader.

Med stöd av betygs katalogerna från de kommunala skolorna som bevaras på stadsarkivet, och betygsdokument från enskilda skolor som genom avtal deponeras på stadsarkivet, upprättas på begäran nya betygsdokument. Detta har alltid varit en viktig uppgift för stadsarkivet, men blir alltmer problematisk att hantera. Under 2011 handlades 269 sådana ärenden.

Sambruksprojektet Elektroniskt långtidsbevarande, som stadsarkivet deltagit i, har avslutats under året och resulterat i en kravspecifikation för ett arkivsystem för elektroniskt bevarande. Ansvaret för verksamheten har övertagits av SKL,

som, i samarbete med Riksarkivet, ska omvandla kravspecifikationen till ett förfrågningsunderlag och under 2012 genomföra en upphandling, så att kommuner och landsting under 2013 ska kunna avropa godkända arkivsystem för elektroniskt bevarande.

Stadsarkivet har överenskommit med Centrala Elevhälsan att deras system för elektronisk skolhälsovårdsjournal (PMO-systemet) under 2013 ska bli pilotsystem för leverans av elektroniska journaler till ett arkivsystem hos arkivmyndigheten, om ett sådant då fått inrättas och driftsats.

Den forskningsfrämjande verksamheten

Gustavianska stiftelsens mycket värdefulla historiska arkiv har överlämnats till stadsarkivet. Det omfattar arkiven efter Gustavianska Barnhusinrättningen 1772 – 1937 och Gustavianska husmodersskolan å Leonardsberg 1938 – 1974.

Mosaiska församlingen har utökat sin deposition med en ytterst värdefull samling musikalier, noter och sångtexter, på både hebreiska och svenska, från perioden 1858 till 1958.

Digitaliseringen av vår historiska film i samarbete med stadsmuseet har avsatt ytterligare en film: "Norrköpingskrönikor 1966-1971". Filmerna ges ut i dvd-format, och kan köpas på både stadsmuseet och stadsarkivet.

Fotodigitaliseringsprojektet i samarbete med stadsmuseet och Arkivdata har fortgått under året. Fotodatabasen, som nu omfattar mer än 200.000 bilder, är i sin helhet tillgänglig på stadsarkivet och i ett urval på nätet. Genom nedläggningen av Arkivdata kommer detta projekt att upphöra. Uppgiften att förvalta bilddatabasen och att i större omfattning göra den tillgänglig på internet kvarstår dock.

Under Kulturnattens aktiviteter i rådhuset genomförde Stadsarkivet två uppskattade visningar av rådhusdepåerna.

Stadsarkivet deltog i den riksomfattande aktiviteten Arkivens Dag lördagen den 12 november. Dagen, med öppet hus och utställning av arkivhandlingar på årets tema "Konst", blev välbesökt, cirka 60 personer, och uppskattad.

Sedan 1992 fungerar stadsarkivet som mellanarkiv för kommunens personalaktshantering, och disponerade sedan 1996 en medarbetare på knapp halvtid för detta arbete. Statistiken visar att antalet personalaktshanteringar fluktuerar starkt år från år, med ett snitt på cirka 2300 akter. 2011 registrerades 3280 akter.

Symfoniorkestern

Ansvarsområde

Norrköpings Symfoniorkester (SON) består av 85 musiker och har sedan 1994 sin hemvist i ett av Sveriges vackraste konserthus, Louis De Geer konsert & kongress, mitt i hjärtat av Norrköpings unika industrilandskap. Den 1 juni 2011 tillträdde Karin Veres som direktör och konstnärlig ledare. Orkestern har de senaste åren skördat stora framgångar både nationellt och internationellt genom konserter, skivinspelningar och turnéer. Flera av världens nu ledande dirigenter har börjat sin bana i Norrköpings symfoniorkester bland annat Herbert Blomstedt, Okko Kamu och Franz Welser-Möst.

Orkestern är en ledande representant för kulturstaden Norrköping, men intar också en central plats i hela regionens kulturliv bland annat genom regelbundna konserter i Crusellhallen, Linköping - SON:s andra hemmascen. Som kunskapsresurs är symfoniorkestern unik då varje enskild musiker besitter specialistkompetens. I egenskap av professionell orkester innehar SON en ledande position i regionen i frågan om att bevara och utveckla konstmusiken. Som en viktig aktör i det offentliga rummet och i regionens kulturliv, utgör SON en resurs för samhället. En resurs alla ska erbjudas möjlighet att ta del av. Genom årliga abonnemangsserier förmedlar SON musik på hög konstnärlig nivå, i första hand traditionell klassisk musik, men också populärkonserter och den nutida repertoaren. SON presenterar konserter för barn, unga och familj, vilka är högt prioriterade målgrupper i verksamheten. Samarbeten med andra scenkonstaktörer, cd-inspelningar och gäst-artister från olika håll i världen, sprider en positiv och högkvalitativ bild av Norrköping, Östergötland och Sverige.

Ekonomiskt resultat

SON redovisar för år 2011 ett positivt resultat på 42 tkr. Det positiva resultatet har uppnåtts tack vare ett extra kommunalt tillskott på 1 000 tkr beslutat av kommunfullmäktige de sista dagarna i november 2011. Eftersom anslagsuppräkningsarna inte täcker ökningen av löner och andra kostnader har det under senare år blivit allt svårare att uppnå en ekonomi i balans. Nedsänkningar i den konstnärliga verksamheten är inte möjliga under pågående säsong. Administration och marknadsföring har under lång tid fått stå tillbaka och motsvarar idag inte de krav som kan ställas.

Anslagen från Norrköpings och Linköpings kommuner, Landstinget i Östergötlands län/Östsam samt staten uppgick till 91 procent (89 procent 2010) av totala intäkter, vilket innebär att de egna intäkterna utgör 9 procent (11 procent 2010).

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	35 568	35 887
Verksamhetens kostnader	-73 555	-73 354
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-61	-63
Verksamhetens nettokostnad	-38 048	-37 531
Budget	38 090	37 713
Årets resultat	42	182
Nettoinvesteringar	-182	0

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	93	93
Antal anställda	95	95

Viktiga händelser under året

Våren 2011 innebar stora, viktiga förändringar för SON. I mars blev det klart att Karin Veres skulle tillträda som ny direktör och konstnärlig ledare för SON den 1 juni 2011. Hon efterträdde då Peter Waldemarsson, som tackat nej till förlängt förordnande. I maj blev det också klart att engelsmannen Michael Francis blir ny chefsdirigent och konstnärlig rådgivare för SON från och med 1 juli 2012. Francis anses vara en av dagens största unga dirigentalanger och gjorde stor succé när han i januari 2007 hastigt fick ersätta Valerij Gergiev som dirigent vid en konsert med London Symphony Orchestra. Stefan Solyom är även fortsättningsvis SON:s förste gästdirigent. Efter sitt tillträde påbörjade Karin Veres i augusti det konstnärliga arbetet tillsammans med den tillträdande chefsdirigenten Michael Francis.

Konsertersäsongen 2010/11 avslutades med maestro Buribayevs finalkonsert då han dirigerade orkestern i Stravinskys Våroffer. Konserten blev en riktig succé och Buribayev avtackades av kommunfullmäktiges ordförande Li Teske. Kvällen efter blev en lika stor framgång då Buribayev och SON gav konserten i Crusellhallen i Linköping.

Efter ordinarie konsertssäsong vidtog en intensiv skivinspelningsperiod. Verk av Siegmund von Hausegger, Nathanael Berg och Vagn Holmboe har spelats in med olika konstnärliga team. Samtliga gäster har prisat samarbetet med SON.

Som brukligt tjuvstartade SON hösten med ”Musik i det gröna” i Vasaparken, under Augustifesten. Trots ostadigt väder och ett par regnskurar sökte sig ungefär 8 000 personer till konserten som gjordes med The Fantastic Four som gästartist. För SON är det mycket glädjande att så många söker sig till vår utomhuskonsert.

I och med säsongstarten 2011/12 i september intensifierades satsningarna på barn och unga. Under hösten har skolkonserten givits som renodlad skolkonsert istället för att upprepas vid en offentlig familjekonsert. Detta har skapat goda förutsättningar för att öka publiken vid familjekonserterna. Familjekonserten ”Ayla fixar julen” överträffade alla tidigare familjekonserters publikantal och lockade över 1 000 personer.

Efter förfrågan medverkade SON i en världsomfattande solidaritetsmanifestation med syfte att rikta uppmärksamhet och solidariserat med kulturarbetarna i Nederländerna som står inför massiva nedskärningar med oerhörda konsekvenser. Tillsammans med dirigenten Josef Rhedin videofilmdes ett kort stycke ur musiken till filmen Soldaat

van Oranje (1977) som nu finns utlagt på Youtube tillsammans med andra orkestrars inspelningar.

I augusti 2011 släpptes SON:s inspelning av Allan Petterssons symfoni nr 1 och 2. I september fick den en strålande recension av den franska musiktidskriften ResMusica, vilken följdes av tidskriftens utmärkelse Le Clef (ResMusica Klav). Under året delar tidskriften ut 2-3 klaver varje månad och i december var det dags för utdelning av åtta Clefs d'or (Guldklaven), till de bästa inspelningarna i världen under 2011. En av dessa var SON:s inspelning av Petterssons båda symfonier!

För att stärka kontakten med presumtiv publik utanför vår hemmascen har SON framträtt på flera offentliga platser. I Hageby köpcentrum gavs fyra minikonsert, en stråkensemble framträdde i City, en annan i Ingelsta och i den televiserade Rosa Bandet galan medverkade en stråkensemble i SON:s namn. Under Kulturnatten bjöd symfoniorkestern på en gratiskonsert med rubriken ”Följ med ut i rymden” och med en extrainsatt konsert återinvigdes den 17:e november det nyrenoverade kulturhuset i Finspång.

Strax före jul lanserade SON ”Hundra år av toner”, en jubileumsbok av författaren och SON-medarbetaren Stig Jacobsson. Händelsen följdes upp med omfångsrika artiklar i pressen.

Programinnehåll

Orkesterkonserter

År 2011 inleddes traditionsenligt med en trettondagskonsert, denna gång med det äkta paret Mika (dirigent) och Agneta (sopran) Eichenholz tillsammans med Ola Eliasson (baryton) i ett program genomsyrat av festmusik av Johann Strauss, men också av pärlor ur operarepertoaren.

Alan Buribayev inledde därefter sin sista termin som orkesterns chefsdirigent med ett franskinspirerat program, och under året återkom han med flera konserter där orkestern fick tillfälle att visa upp sin väldokumenterade förmåga till nyanserat och färgrikt spel. Detta framkom inte minst i verk som Milhauds Oxen på taket, Stravinskys Eldfågeln, Bartóks Den sällsamme mandarinen, Gershwins Rhapsody in Blue, Strauss Tod und Verklärung och i hans avskedskonsert där grandiosa orkesterfyrverkerier som Skrabjabs La Poème de l'Éxtase och Stravinskys Våroffer satte en minnesvärd punkt för hans fyraåriga chefsdirigentskap.

Förste gästdirigenten Stefan Solyom bjöd bland annat på en konsert med känd och mindre känd musik av Leonard Bernstein, och en konsert där

Publikstatistik

	2011	2010	2009	2008	2007
Publikantal i Östergötland *	53 271	55 514	64 101	56 312	57 133
Publikantal totalt *	53 798	61 892	70 814	59 239	63 354
Antal abonnenter per 31 december	1337	1 389	1 379	1 403	1 465
Antal konserter i Östergötland	69	65	78	74	73
Antal konserter totalt	70	70	86	79	83
Genomsnittlig beläggning vid offentliga konserter i De Geerhallen (1300 platser)	864	867	886	852	944
Beläggning i procent vid offentliga orkesterkonserter i De Geerhallen	67	67	69	66	73

* Här ingår samtliga konserter i Sverige och utomlands. Hösten 2009 genomfördes en turné till Tjeckien och Slovakien med 6 konserter och totalt 4 990 personer i publiken. Den 19 november 2010 gästspelade SON i Musikverein, Wien, med totalt 1 932 personer i publiken.

Konserter i De Geer-hallen

	Antal konserter					Publikantal				
	2011	2010	2009	2008	2007	2011	2010	2009	2008	2007
Orkesterkonserter 1)	26	26	35	27	25	22 454	22 538	31 038	22 991	23 601
Familjekonserter	5	4	3	5	4	3 063	2 526	1 543	2 724	2 504
Öppna repetitioner/öppet hus 2)	4	2	3	3	3	1 040	993	1 750	1 800	2 900
Skolkonserter 3)	17	16	21	20	23	11 526	12 680	14 287	10 751	16 411
Övriga konserter 4)	6	9	7	8	7	15 715	11 636	8 803	8 168	4 148
Totalt	70	57	69	63	62	53 798	50 373	57 421	46 434	49 564

1) Här ingår även 2009 års kommunkonserter med Peter Johansson & Matilda Hansson för alla anställda i Norrköpings kommun.

2) Fri entré är biljettlösa besök. Publikantalet är således uppskattat.

3) Vid skolkonsertproduktionen under hösten 2008 var vi hänvisade till Flygeln, max 588 platser. Några intresserade skolor kunde därför inte beredas plats till konserterna.

4) 2008 och 2010 ingår Stenhammartävlingen med 1943 resp 1336 personer.

vår tidigare konsertmästare Claudia Bonfiglioli var solist i Mozarts fjärde violinkonsert, och som avslutades med ett framförande av 100-årsfirande Allan Petterssons sjunde symfoni. Under hösten återkom Solyom med ett nordiskt program.

Andra synnerligen uppskattade gästdirigenter var vår tidigare chefsdirigent Junichi Hirokami som med solister från orkestern (Paul Waltman violin och Janne Kannas viola) framförde Atterbergs Svit nr 3. Som vanligt drog även Michail Jurowski ner applåder under sina uppskattade konserter i serien Brahms i fokus, som nu avslutades med violinkonserten (Vadim Gluzman) och fjärde symfonin. Särskilt uppskattad blev Jurowskis höstkonsert med Sjostakovitjs Symfoni nr 15 och med första uppförandet utanför Ryssland av hans fars komposition "Ryska målare", då konstverken också projicerades bakom orkestern.

Man minns gärna också dirigenter som Thomas Söndergård, Shi-Yeon Sung, Christian Lindberg, Martyn Brabbins och Henrik Schaeffer. Den

sistnämnde uruppförde "Vinterorgel" av Lars-Åke Franke-Blom.

Många solister visade upp sig, och man kan särskilt nämna slagverkaren Johan Bridger, pianisterna Steven Osborne, Per Tengstrand och Fredrik Ullén, sopranerna Camilla Tilling och Susanna Andersson, cellisten Torleif Thedéen och klarinetlisten Martin Fröst som även dirigerade en bejublad konsert som också gavs i Linköping och Vara. Den unga Norrköpingsviolinisten Sara Övinge spelade Mendelssohns violinkonsert. Uppsalakören Orphei Drängar bjöd på ett omväxlande och innehållsrikt program tillsammans med orkestern.

Bland orkesterns egna musiker kan nämnas att cellisten Sofia Petersen, tubaisten Ole Christian Grønning och violinisten Fredrik Anderberg även framträdde som solister.

Under året har också flera spektakulära program getts, däribland en konsertversion av Carmen med bland andra Astrid Robillard, Matilda Paulsson och Krister St Hill i rollerna,

och med Patrik Ringborg som dirigent även för Bel Cantokören och Musikaliska Sällskapets Kammarkör. Under Kulturnatten dirigerade Sasha Mäkilä hela sviten "Planeterna" av Holst under en konsert i samarbete med Visualiseringscentrum. Gästspelet av Göteborgsymfonikerna dirigerades av Manuel López Gómez.

Populärkonserter

Varje år gör SON ett antal konserter av mer populär eller cross-overkaraktär. Dessa konserter fyller en mycket viktig funktion då vi når publik som normalt inte söker sig till SON-konserter.

Den 5 mars 2011, gästades vi av Salem Al Fakir som hade med sig September som gästartist. Den slutsålda konserten bjöd på båda stjärnornas höjdpunkter. Salem Al Fakir sjöng förstås sin Keep on Walking till stort publikjubel. September gjorde jättesuccé när hon sjöng Norrköpingsbördige Plura Jonssons Kärlekens tunga, speciellt arrangerad för SON. Programmet innehöll dessutom en del filmmusik av Ennio Morricone och Klaus Doldinger. Dirigent var Hans Ek, som också hade arrangerat merparten av kvällens program.

Som traditionen numera bjuder medverkade SON vid Augustifesten. Vid årets upplaga fick publiken för första gången möta SON:s nya direktör Karin Veres som hälsade välkommen. Med The Fantastic Four som artist bjöds publiken på svängiga tongångar a la The Rat Pack – legenderna Frank Sinatra, Sammy Davis och Dean Martin. Konserten lockade mellan 7 000 och 8000 personer till Vasaparken, där alla verkade trivas med picknickkorgar och campingstolar.

Den 15 oktober fick vi njuta av en nostalgitripp tillbaka till 60-talet när LaGaylia Frazier, Jasmine Kara och Roger Pontare bjöd på en fartfylld show med riktiga favoriter från 60-talet som Son of A Preacher Man, I Say A Little Prayer, Can't Buy Me Love, Aquarius ur Hair och några svenska höjdpunkter som Sån't är livet och Det börjar verka kärlek banne mig. I den sista gjorde Claes-Göran Hederström en bejublade entré på scenen!

Skivinspelningar

SON har en lång tradition av inspelningar och får ofta mycket fina recensioner för dessa. Under året har flera inspelningar gjorts och ett antal som spelats in tidigare gavs ut.

Liksom tidigare år har SON flitigt utnyttjats av skivbolag från andra länder. Tyska cpo fortsatte sin serie med symfonier av Natanael Berg med Ari Rasilainen som dirigent. Två spännande och mycket ovanliga verk av den tyske tonsättaren Siegmund von Hausegger spelades in med dirigenten Antony Hermus. För danska dacapo svarade vi för förstagångsinspelningar av konser-

tanta verk av Vagn Holmboe. För svenska Bis fortsatte orkestern att under Martyn Brabbins spela in musik av den brittiske tonsättare John Pickard, och med Christian Lindberg som dirigent färdigställdes inspelningen av Allan Petterssons första symfoni – den kom även ut under året och belönades genast med internationella utmärkelser. Under året spelade orkestern även in safarimusik till Kolmårdens djurpark.

Barn- och ungdomsverksamhet

Vår barn- och ungdomsverksamhet är mycket uppskattad av regionens invånare. Studiebesöken som anordnats i tio år för de yngre barnen blir raskt fullbokade och så snart skolkonserterna blir bokningsbara är det många skolor som direkt anmäler sina klasser till föreställningarna.

Skol- och familjekonserter

Varje år bjuder SON in drygt 20 000 barn och ungdomar till De Geerhallen där de får lyssna till konserter speciellt anpassade för de olika åldersgrupperna. Under säsongen 2010/11 hade vi med oss Hyresbostäder AB som samarbetspartner för vår barn- och ungdomsverksamhet.

För fjortonde gången presenterade vi tillsammans med Musikgymnasiet De Geer en gemensam produktion ExpediSON – en expedition i olika musikgenrer, där publiken fick bekanta sig med rocken, jazzen och sist, men inte minst den klassiska musiken. Allt under ledning av dirigenten Alexander Hanson.

Till sportlovsveckan bjöd vi återigen in länets ungdomar till Sportlovsorkestern, som ännu en gång dirigerades av Cecilia Rydinger Alin, som senare under året kom att bli folkkär genom medverkan i SVT-serien Maestro. Nytt för i år var att ungdomarna hade möjlighet att bo kvar i Norrköping tack vare ett fint samarbete med Best Western Hotel Princess, vilket underlättade för alla medverkande att vara med även vid kvällsaktiviteterna. Projektet har nu blivit så etablerat att vi har fått flera samarbetspartners som på olika sätt bidrar till att veckan blir genomförbar. Dessa samarbetspartners är Lindahls bageri, Nelins konditori, Östgöta kök, Landerholms, Sockerbagarnas, Hemköp G:la Lasarettet, Ica Supermarket Spiralen, Mårdskog & Lindqvist samt Totalprofil Lasergrafiska. Totalt medverkade 63 ungdomar i årets upplaga av Sportlovsorkestern. Till sin hjälp hade de nio SON-musiker som fungerade som coacher. Regionförbundet Östsam bidrar till verksamheten med ett årligt ekonomiskt stöd.

Under april månad genomfördes skolkonsertveckan för förskolan, förskoleklasser samt årskurs 1-2, vilken avslutades med familjekonsert.

Årets produktion var "Allsång med Ayla", vilken genomfördes som ett samarbete med Navestadskolan Diamanten lek & lär; varifrån solisterna kom, Sandra Korkis, Alicia Claar, Ezekiel Lucas, Mathias Molina Preuss. Dirigent under veckan var Katarina Andreasson.

Höstens produktion för årskurs 3-5 var "Med fokus på slagverk", tillsammans med fyra av SON:s slagverksmusiker. Fredrik Burstedt var dirigent och SON-violinisten Tanja Orraryd var programvärd. Publiken fick möta slagverksinstrumenten på ett nytt sätt då dessa stod i fokus mitt på scenen med syfte att synliggöra och låta barnen lära sig vilka instrument som ingår i slagverksgruppen. Programmet var en ren SON-produktion i samarbete mellan producenter och musiker.

I och med säsongstarten 2011/12 i september intensifierades satsningarna på barn och unga. Under hösten har skolkonserten inte upprepats vid en offentlig familjekonsert. Detta har skapat goda förutsättningar för att öka publiken vid familjekonserterna (se publikstatistiken).

Den första familjekonserten "En resa genom musikens värld" med stredtdansaren Calle Stenbäck som solist och programvärd drog mycket publik. Produktionen gästades av Pascal Behnans stredtdansare från Studieförbundet och Fritidsgården Hagebyhus.

Årets sista familjekonsert "Ayla fixar julen" överträffade alla tidigare familjekonserters publikantal och lockade över 1000 personer. Solister var Ayla Kabaca, Moa Ljung och Karin Kock, som tillsammans med orkestern hjälpte tomten att fixa julen. Dessutom medverkade 60 barn från Kulturskolans barnkör i föreställningen.

Vid våra familjekonsert har vi infört en tradition att erbjuda foajéaktiviteter, vilka är mycket uppskattade av barn och föräldrar.

Studiebesök

Åtskilliga repetitionsdagar under året har en förskoleklass gjort ett "lekfullt studiebesök" på konserthuset för att träffa orkesterns maskotar Filippa Fiol och Filip Fagott. Under en förmiddag får barnen bekanta sig med miljön i konserthuset, se och höra alla instrument, göra besök på scenen, smyga bakom kulisserna, spela spel, måla och inte minst lyssna på en riktig orkesterrepetition. Redan under hösten 2010 var samtliga besöksdagar 2011 fullbokade av nyfikna förskoleklasser och deras lärare.

Många särskolor och träningskolor har erbjudits möjlighet till specialanpassade studiebesök hos SON, tillsammans med vår barnpedagog.

Denna verksamhet är oerhört uppskattad av såväl elever som assistenter. Här får vi verkligen se vilken effekt musiken har på människor!

I augusti var det fest i Vasaparken. Tillsammans med kulturpedagoger från SON och andra institutioner fick barn möjlighet att uppleva den kultur Norrköping har att erbjuda. Hos SON fick barnen måla till musik, vilket var mycket uppskattat av barnen. Många som besökt oss tidigare år kom tillbaka och var mycket nyfikna på årets aktivitet. Och som vanligt var Filippa Fiol och Filip Fagott där, till barnens stora förtjusning!

Under hösten fick vi en förfrågan från Valthornets förskola att på plats visa och berätta vad ett valthorn är. Vår barnpedagog samt en hornensemble tackade ja och gjorde succé med sin närvaro och programmet gissa visan på "deras egen förskola".

Måluppfyllelse

SON når flertalet av de i uppdragsplanen ställda målen för verksamheten. De konstnärliga målen är uppfyllda. Under 2011 har barn-, ungdoms- och familjekonserterna varit prioriterade områden trots det ansträngda ekonomiska läget. Ambitionen att stärka den administrativa delen och öka marknadsföringen har inte kunnat uppfyllas av ovan angivna skäl och behoven kvarstår. SON har under 2011 medverkat lokalt och regionalt i nya miljöer och sammanhang.

SON:s mål i uppdragsplanen lyder:

- SON ska tillhöra toppskiktet av symfoniorkestrar, nationellt och internationellt.
- SON ska erbjuda högklassiga konserter, spela hela den symfoniska repertoaren och engagera solister och dirigenter på hög internationell nivå.
- SON:s repertoarval är brett, och utan att göra avkall på kvalitet, möter programutbudet publiken och en omvärld i ständig förändring.
- SON speglar tradition, kontinuitet, likväl som nyskapande och experimentell konst. Svenska och nordiska tonsättare ska ha en framträdande position.
- SON:s barn- och ungdomsverksamhet är av central betydelse och ska utvecklas ytterligare för att komma fler barn i kommunen och länet till del.

- SON är genom turnéer ambassadörer för regionen och Sverige samt ligger i täten för en internationell marknadsföring av regionen.
- SON präglas av öppenhet och eftersträvar dialog och utbyte och skapar i konserthusen en spännande kulturell mötesplats.
- SON skall vara en resurs för länets kulturliv och stimulera till lokal arrangörsverksamhet.
- SON har stor närvaro i radio och TV, en omfattande cd-produktion och utvecklar nytänkande inom internet och nya teknikområden.

Tankar om framtiden

Programverksamhet

SON:s jubileumsår 2012 kommer att manifesteras att kontakterna med det internationella musiklivet under åren har legat i absolut framkant med återvändande gästsolisterna och tidigare chefsdirigenter på högsta internationella nivå och i stor omfattning. Från och med 1 juli är SON:s nye chefsdirigent Michael Francis på plats. Han kommer att framträda tillsammans med orkestern redan vid sommarkonserterna. Under året kommer SON att fortsätta utveckla partnerskap och samverka med bland annat Motala kommun och Vadstena-Akademien. Hösten 2012 kommer SON att medverka vid den årliga Tonsättarfestivalen i Stockholms Konserthus och med sikte på genomförande under säsongerna 2013/14 och 2014/15 kommer kontakter att knytas och initial planering göras för såväl nationella som internationella turnéer.

Med framförandet av den symfoniska musiken i centrum kommer SON:s verksamhet att inriktas på att förstärka kontakten med barn, unga vuxna och familjer. Genom att utveckla konsertformerna och målmedvetet kommunicera innehållet i programmen vill vi luckra upp gränserna och bjuda in alla till gemensamma upplevelser som ger möjlighet till utforskande av nya världar i en samtida fragmentarisk tillvaro.

Valnämnden

Ansvarsområde

Valnämnden har hela det lokala ansvaret för genomförande av val enligt vallagen och folkomröstningslagen. Kommunstyrelsens kansli ansvarar för valnämndens kansli.

Ekonomiskt resultat

Valnämndens budget för år 2011 var fram till den 30 juni 324 tkr. Kommunfullmäktige beslutade 2011-06-20 § 76 att överföra uppdrag och medel från demokratiberedningen till valnämnden från 2011-07-01. Det innebär för 2011 ett tillskott på 25 tkr (för sista halvåret). Valnämndens totala budget för 2011 blev 349 tkr. Nämndens resultat för året blev 184 tkr.

Resultaträkning

	2011	2010
Verksamhetens intäkter	24	1 422
Verksamhetens kostnader	-189	-3 366
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	0	0
Verksamhetens nettokostnad	-165	-1 945
Budget	349	2 219
Årets resultat	184	274
Nettoinvesteringar	0	0

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	0	0
Antal anställda	0	0

Viktiga händelser under året

Valnämnden har genomfört förtidsröstning tiden 5 maj till och med 13 maj vid omval till landstingsfullmäktige i Västra Götalands län och kommunfullmäktige i Örebro kommun. Kommuner som anordnade förtidsröstning fick statsbidrag för kostnader upp till 125 000 kr. Av den summan använde valnämnden 24 tkr. Totalt togs 21 röster emot i Norrköpings förtidsröstningslokal i Rådhuset. Förtidsröstningen påverkade inte valnämndens budget för år 2011.

Valnämnden fick ett nytt uppdrag vid kommunfullmäktiges sammanträde 20 juni 2011. Det nya uppdraget är:

”Valnämnden ska vidare sprida kunskap om den representativa demokratin samt verka för att ingen medlem av Norrköpings kommun avstår från att rösta på grund av strukturella hinder såsom bristande kunskap om valprocessen, språkliga hinder, tillgänglighet till vallokal etcetera.”

Framtiden

Under åren 2012 och 2013 är det inga planerade val. De åren arbetar valnämnden aktivt med planering av genomförandet av valen till europaparlamentet i juni 2014 och till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige i september 2014.

Fokusområden och kvalitetsarbete

Nämnden har utifrån kommunfullmäktiges beslut om övergripande mål och om nytt uppdrag för valnämnden tagit fram förslag till uppdragsplan för år 2012 med strategi inför genomförandet av valen 2014.

Överförmyndaren

Ansvarsområde

Enligt föräldrabalkens regler ska överförmyndaren utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare samt tillse därtill kommande arbetsuppgifter. Överförmyndaren ska också öva tillsyn samt besluta om god man för ensamkommande barn enligt lag 2005:429. Överförmyndaren ansvarar för granskningen av gode mäns, förvaltares och förmyndares årsräkningar. Kommunen har enligt föräldrabalken ansvar för kostnaderna att bedriva verksamheten. Överförmyndarens tillsyn ska utifrån föräldrabalkens föreskrifter tillgodose kommuninvånarnas behov av rättssäkerhet och god service.

Ekonomiskt resultat

Överförmyndarens budget för 2011 var 9 741 tkr. Nettokostnaden för årets verksamhet uppgår till 10 489 tkr. Årets resultat är ett budgetöverskridande med 748 tkr.

Noterbart är att budgeten för 2010 uppgick till 9 912 tkr, det vill säga 171 tkr mer än för 2011. Den sänkta budgeten 2011 berodde på ett utlagt rationaliseringskrav på 2 procent, en reduktion som är svår att genomföra i en verksamhet där kostnaderna till stor del påverkas av prisbasbeloppets utveckling.

Arvodeskostnaderna har även detta år fortsatt att vara höga. Antalet ärenden har fortsatt att öka och periodvis har ökningen varit 25 nya ärenden per månad. Av de nya ärendena de senaste åren, får överförmyndaren till stor del stå för arvodeskostnaderna utifrån att huvudmannen saknar eller har låga inkomster när ärendena startar. Detta innebär att huvudmannen inte kan betala något arvode, utan det faller på kommunen/överförmyndaren.

Vissa arvoden avseende ensamkommande barn faktureras Migrationsverket medan vissa arvoden finansieras av kommunen. Överförmyndaren följer Sveriges kommuner och landstings rekommendationer angående arvoden. Rekommendationer har fastställts av kommunfullmäktige 2009. Regler och rutiner för arvoden ses över fortlöpande.

Resultaträkning

(trk)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	5 962	5 101
Verksamhetens kostnader	-16 451	-15 382
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	0	-8
Verksamhetens nettokostnad	-10 489	-10 290
Budget	9 741	9 912
Årets resultat	-748	-378
Nettoinvesteringar	-91	0

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	4,5	3,5
Antal anställda	5	4

Nyckeltal

	2011	2010	2009	2008	2007
Antal ärenden	3 393	2 971	2 459	2 276	2 380

Viktiga händelser 2011

Allt fler ärenden samt nya uppgifter de senaste åren har inneburit att det administrativa arbetet är ansträngt. Det nya arbetsområdet med ensamkommande barn har påverkat det administrativa arbetet betydligt, då det är mycket handläggning i dessa ärenden med en stor tidspress, då gode männen ska tillsättas så snabbt som möjligt. Ett tidskrävande moment i handläggningen är granskning av årsräkningar samt att sätta arvoden i samband med att årsräkningar inkommer i början av året. Cirka 75 procent av årsräkningar inkommer i tid, varför påminnelser går ut.

Eftersom det är många ärenden per handläggare, cirka 500, har en medarbetare tillsammans med överförmyndaren gjort granskning av årsräkningar som ett moment i ärendeprocessen, men meningen är att varje handläggare ska granska årsräkningar inom ramen för den generella ärendeprocessen. På grund av många ärenden per handläggare har rutinen tillfälligt förändrats.

Sammanlagd förmögenhet som redovisas i samtliga årsräkningar är cirka 231 mnkr, förutom fast egendom.

En översyn av överförmyndarenheten har gjorts under året på uppdrag av kommunstyrelsens kontor. Åtgärder har vidtagits med anledning av denna med inriktning på rättssäker ärendehantering, vilket innefattar organisering av arbetet, delegation, resurser, säker arkivförvaring samt ekonomiadministration. Kontoret flyttade i november till mer ändamålsenliga lokaler med fler arbetsplatser och brandsäkert arkiv.

Överförmyndaren har en viktig roll i rekrytering och utbildning av gode män och medverkar i personalmöten på äldreboenden etcetera. Enhetens handläggare har kontinuerlig uppföljning och information till gode män och har nu i enhetens lokaler relevant utrustning i ett nyinrett sammanträdesrum.

Administrativa rutiner för handläggningen av ensamkommande barn fungerar bra. Att vara god man för dessa barn är krävande varför behov av kontinuerlig fortbildning och förtydligande av roller behövs.

Handläggaren håller i och genomför dessa insatser. Ett bra nätverk mellan de olika aktörerna runt barnen har skapats.

Det viktigaste målet för överförmyndaren är en rättssäker hantering av ärendena. Det innebär stor noggrannhet och säkerhet i handläggningen, samtidigt att hålla en god tillgänglighet för att kunna verka som stöd till gode män och förvaltare i deras viktiga roll. Många gode män gör en viktig samhällsinsats som i många delar avlastar offentliga insatser för den enskilde.

Trots låg bemanning under året har verksamheten fungerat tillfredsställande och de svagheter som översynen uppvisat ses som förbättringsområden för enheten. Målet att de korrekta och kompletterade årsredovisningarna skulle vara granskade innan huvudsemestern (juli) startade, har ej uppnåtts till fullo.

Framtiden

Som en följd av ökande medellivslängd och samhällets strukturer kan fler människor komma att behöva god man. Detta innebär att behovet av personer som är beredda att ta på sig ett uppdrag som god man kommer att öka kommande år. Det är en viktig uppgift för överförmyndaren framöver att genom information på hemsidan och olika medier beskriva uppdraget som ett viktigt och givande samhällsuppdrag.

Som nämnts tidigare har under året gjorts en översyn av verksamheten. Som en följd av denna och för att få en effektivare och mer rättssäker verksamhet pågår nu ett förändringsarbete för rutiner och arbetssätt, samt framtagande och revidering av styrdokument och uppföljningsmetoder.

Stadsplaneringsnämnden

Ansvarsområde

Stadsplaneringsnämnden ansvarar för beredning och planering i samhällsbyggnadsfrågor, köp och försäljning av fastigheter, upplåtelser av tomträtter, genomförande av exploateringsavtal samt för upprättande och tillhandahållande av geografisk information och geografiska informationssystem. Stadsplaneringsnämnden är även förvaltare av kommunens verksamhets- och bostadsfastigheter samt kommunens markreserv.

Till stadsplaneringsnämnden hör stadsbyggnadskontoret. Stadsbyggnadskontoret består av verksamheterna geografisk information, lokalförsörjning, mark och exploatering samt fysisk planering. Som stöd till verksamheterna finns verksamhetsservice.

Stadsbyggnadskontorets verksamhetsidé är att i dialog med kommunens invånare och aktörer planera och utveckla stadsmiljön till gagn för nuvarande och kommande generationer samt försörja kommunens olika verksamheter med ändamålsenliga lokaler och geografisk information.

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	940 847	911 177
Verksamhetens kostnader	-766 255	-766 242
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-203 699	-197 084
Verksamhetens nettokostnad	-29 106	-52 149
Budget	24 790	25 149
Årets resultat	-4 316	-27 000
Nettoinvesteringar	-162 302	-143 287
varav lokalförsörjningsenheten	-142 045	-135 067

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	84,0	74,0
Antal anställda	85	75

Ekonomiskt resultat

Stadsplaneringsnämnden visar totalt ett underskott på 4 316 tkr.

Lokalförsörjningen har ett underskott på cirka 7 700 tkr som förklaras med följande:

- På grund av inommiljöproblem har under året kontorsverksamhet evakuerats från fastigheterna Skeppet och Stadsvakten till kvarteret Motorn och Importen. Detta har medfört ökade hyres-, evakuerings- och anpassningskostnader med cirka 2 500 tkr.
- De två senaste vintrarna har medfört stora skador på fastighetsbeståndet. Det rör sig i första hand om skador på tak och fasader vilket i många fall även har orsakat inommiljöproblem. Omfattningen av skadorna har varit stora och nödvändiga att åtgärda. Kostnaden för dessa åtgärder uppgår till cirka 9 000 tkr.
- Den milda hösten och vintern har inneburit lägre kostnader för framförallt snöröjning men även för värmeförbrukning. Kostnadsminskningen uppgår till cirka 4 000 tkr.

Fysisk planering visar ett underskott på cirka 400 tkr. Underskottet hänförs till kostnader för detaljplaner. Gamla planavgifter har inte kunnat faktureras fullt ut samtidigt som kraven på planarbetet ökat. Ökade miljökrav och ökade krav på informationsinsatser och delaktighet täcks inte av de äldre planavgifterna.

Mark och exploatering visar ett överskott på 1 400 tkr. Utredningar av förorenad mark har inte utförts i den omfattning som planerats då upphandlingen av konsult för utredningarna försenats på grund av att ramavtal saknats. Tomträttsverksamheten har ett överskott på 2 000 tkr som hänförs till differens mellan avkastningskrav och intäktsnivå.

Administration och ledning samt nämnd visar sammantaget ett överskott på cirka 300 tkr. Nämndens underskott (300 tkr) beror på ökade kostnader på grund av ny mandatperiod med bland annat ökat antal utbildningsinsatser och studieresor i aktuella planeringsprojekt. Administration och ledningen visar ett överskott på cirka 600 tkr som beror på vakanta tjänster och återhållsamhet med utredningsuppdrag.

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Nämndverksamhet	672	365	329	363	546
Nämndadministration	496	341	408	408	409
Lokalförsörjning *	24 916	42 577	11 218	11 075	10 632
Fysisk och teknisk planering	21 824	22 875	21 724	24 153	21 739
Kommunal lantmäteriverksamhet	6 072	5 797	6 022	4 945	6 065
Lantegendomar	-2 189	-867	-2 047	-1 977	-1 286
Reglerings- och saneringsfastigheter	5 334	8 007	7 340	9 282	6 705
Tomträttsverksamhet	-28 442	-27 185	-26 606	-26 129	-25 769
VA-tillsyn	423	237	390	222	368
Summa	29 106	52 147	18 778	22 342	19 409

* Verksamheten lokalförsörjning har 2011 en total omslutning på cirka 865 mnkr.

Investeringar

Lokalförsörjningens investeringsprojekt uppgår till en budgetvolym på totalt 836 300 tkr och sammantaget redovisas ett prognostiserat överskott på 536 tkr (0,06 procent). De enskilda projekten uppvisar relativt små avvikelser. Totalt pågår cirka 40 investeringsprojekt, 10 av dem uppvisar underskott runt 500 tkr. Större avvikelser finns inom projekten Bråviksskolan (underskott 2 900 tkr), Vickelbygården (överskott 2 000 tkr), Fjärrvärme Kimstad (överskott 2 000 tkr), Folkparksskolan (överskott 1 540 tkr) och Bokskåpet (överskott 2 000 tkr).

Geografisk informationsverksamhetens investeringsanslag på 250 tkr för inköp av mätinstrument har inte förbrukats. Detta beror på att mätinstrument har uppgraderats och bytts ut till hyresavtal istället för ägande för att instrumentparken ska bli mer flexibel och lättare att modernisera.

Renovering av Ljura Bäcks kulvert vid Hageby Centrum är avslutad. Garantitiden har löpt ut och projektet är avslutat inom tilldelad budgetram.

Planering för omdaning av kajen i Arkösund pågår. Fastigheten är inköpt och renovering utfördes under år 2008. Ersättningar har utgått till arrendator för byggnader och anläggningar och för att han avstått arrende i förtid. Macken på kajen har byggts klar och ytterligare anläggningsarbeten har utföras för att kajen ska fungera både som en knutpunkt för transporter i skärgården och för båtutturen. Utvecklingen av kajen har fortsatt bland annat med utbyggnad av el.

Investeringar i förbättrad ventilation har gjorts i NORF:s ridanläggning. Budgetmedel har även använts för anslutning av en kommunägd fastighet till kommunalt vatten och avlopp.

Nyckeltal**Nyckeltal för lokalbeståndet**

Den totala lokalarean har i jämförelse med 2010 ökat med cirka 6 500 kvm. Ökningen förklaras i huvudsak med att nya paviljonger har hyrts in till Åbymoskolan, ett nytt gruppboende färdigställdes i början av året, en ny förskola i Krokek hyrs in från 1/10 samt att nya Hamnbrohemmet hyrs in från 1/10. Dessutom har kontorslokaler hyrts in som avser flytt och evakuering av kontor inom kvarteret Skeppet och delar av kvarteret Stadsvakten. Hyreskontrakt på cirka 1 500 kvm som tidigare hyrdes ut till privata förskolor har reglerats. De har tecknat egna hyreskontrakt med respektive hyresvärd. Det som också påverkar lokalarean är att vissa korrigeringar har genomförts på förskolor och skolor som reducerat arean.

Total lokalarea 2011-12-31

	Lokalarea vm kvm	Proc
Egna lokaler		
Primära verksamhetslokaler	582 143	65,2
Bråvallaområdet	27 300	3,1
Fritidsanläggningar	15 125	1,7
Brandförsvarsanläggningar	11 016	1,2
Inhyrda lokaler		
Hyresbostäder i Norrköping AB	45 320	5,1
Eventfastigheter i Norrköping AB	62 678	7
Etablering Norrköping AB	4 568	0,5
Övriga fastighetsägare	144 813	16,2
Summa	892 963	100

Lokalförsörjning

Arean fördelat på olika verksamhetslokaler 2011-12-31	Kommun-ägda kvm	Inhyrda kvm	Totalt kvm	Proc
Skolor	349 975	26 316	376 291	48
Förskolor	56 900	17 918	74 818	10
Äldreboende och omsorg	100 519	104 581	205 100	26
Kulturlokaler	9 049	16 822	25 871	3
Kontorslokaler	34 105	31 959	66 064	8
Övrigt	31 595	8 186	39 781	5
Summa	582 143	205 782	787 925	100

Arean fördelat på olika verksamhetslokaler den 31 december 2011. Tabellen redovisar den primärkommunala verksamheten.

Vakansgraden har under året ökat och uppgår den 31 december 2011 till cirka 15 000 kvm vilket jämfört med 2010 är en ökning med cirka 11 000 kvm. Förklaringen är att i vakansgraden inräknas Åbymoskolan, kvarteret Skeppet och kvarteret Stadsvakten som har lämnats på grund av inommiljöproblem. Vakansgraden beräknad utifrån den totala arean uppgår 1,9 procent.

Totala fastighetskostnaden fördelat på områden

	2011 mnkr	2011 proc	2010 mnkr	2010 proc
Kapitalkostnader	186 062	21,6	179 460	21,1
Inhyrda lokaler	346 904	40,3	326 841	38,3
Planerat underhåll	58 693	6,8	58 741	6,9
Lokalanpassningar	758	0,1	1 399	0,2
Mediaavgifter	114 774	13,3	117 161	13,7
Drift och skötsel	55 972	6,5	58 818	6,9
Löpande underhåll	67 371	7,8	54 353	6,4
Skatt och försäkringar	9 422	1,1	9 316	1,1
Administration	16 909	2,0	17 021	2
Övrigt	4 064	0,5	2 962	0,3
Extraordinära kostnader*	0	0,0	27 000	3,1
Summa	860 929	100,0	853 072	100

Tabellen intill redovisar totalt en kostnadsökning på cirka 8 mnkr mellan åren 2010 och 2011. Förklaringen är delvis att kostnaden för inhyrda lokaler har ökat på grund av evakueringslokaler till Åbymoskolan, kvarteret Skeppet och kvarteret Stadsvakten. Även löpande underhåll har ökat, främst på grund av iordningställande av vinterskador efter 2009 och 2010 års snörika vintrar. Snöröjningskostnaden har minskat något på grund av den milda hösten/vintern 2011. Vidare har kapitalkostnaden ökat relativt mycket på grund av att investeringar som färdigställdes under 2010 får en helårseffekt 2011 efter att ha aktiverats i redovisningen.

Kvalitetsarbete och fokusområden

Lokalförsörjningen har under året genomfört en attitydundersökning hos brukarna på förvaltningsområde nr 3 kring olika fastighetsfrågor. Område nr 3 valdes för att det tidigare uppvisat ett sämre resultat och att vidtagna insatser skulle följas upp. Enkätsvaren visar på en klar förbättring.

Gransknings- och kontrollinstruktioner har tagits fram inom lokalförsörjningen både för egen verksamhet samt för externa projektledare. Revidering av lokalförsörjningens kvalitetsmanual avseende byggnation och fastighetsförvaltning pågår och beräknas vara färdigställt under våren 2012.

Fokusområden

Utifrån uppdragen i uppdragsplanen har stadsplaneringsnämnden haft tre fokusområden 2011:

Fokusområde: Minska energianvändningen i kommunens lokaler

Nyckeltal/Mätvärde: Kwh/kvm

Arbetet med en systematisk genomgång och genomförande av enkla energieffektiviseringsåtgärder pågår. En ny fas med framtagning, värdering och genomförande av mer avancerade energieffektiviseringsåtgärder har inletts. Rutinerna för uppföljning och resultatpresentation har uppdaterats. Arbete med framtagning av energistatistik för olika lokaler och verksamhetstyper har genomförts. Energianvändningen per kvadratmeter för referensåret 2005 har tagits fram. Förändringen av energianvändningen efter 2005 har analyserats. Ett arbete med att kvalitetssäkra data och effekterna av energieffektiviseringsinsatser under åren 2005-2011 pågår.

Fokusområde: Öka stadens attraktivitet för målgruppen 18 – 35 år.

Nyckeltal/mätvärde: Upplevd attraktivitet hos målgruppen:

När Norrköping växer ställs höga krav på en god fysisk planering både i staden och i ytterområdena. Genom att vara en attraktiv kommun för människor och företag som vill etablera sig i Norrköping när vi målsättningen om en positiv ekonomisk utveckling.

Stadsbyggnadskontoret har tillsammans med ett antal fastighetsägare tagit fram en attitydundersökning om Norrköpings stadskärnas attraktivitet.

Syftet var att ta reda på hur målgruppen i åldrarna 18 till 35 år upplever Norrköpings stadskärna och vad som får stadskärnan att bli mer attraktiv. Företaget Skill utförde undersökningen och totalt har 900 intervjuer genomförts.

Undersökningen riktade sig till tre olika målgrupper geografiskt sett: boende i Norrköpings tätort, boende i något av Norrköpings ytterområden samt boende i närliggande ort. I intervjuerna ställdes en fråga om Norrköpings stadskärnas attraktivitet. Frågan löd ”Hur attraktiv är Norrköpings stadskärna enligt dig?”

Boende i	Inte attraktiv	Neutral	Attraktiv	Vet ej
Tätort	11%	37%	52%	0%
Ytterområde	12%	44%	43%	1%
Närliggande ort	9%	43%	48%	0%

Mätningar visar att helhetsintrycket av stadskärnan är positivt. Många av de positiva associationerna som målgruppen har till stadskärnan rör shopping och affärer, Strömmen, parker och grönområden. Industrilandskapet och Knäppingsborg är andra positiva delar med stadskärnan.

Fokusområden: Öka innevånarnas delaktighet i planprocessen.

Nyckeltal/mätvärde: Antal enskilda/unika deltagare

Alla kommuninnevånare ska ha ett värdigt boende och boendemiljöerna ska främja integration och välmående. Invånare i Norrköping ska ha goda möjligheter till delaktighet, insyn och påverkan på den kommunala verksamheten. Stadsbyggnadskontoret har under året mätt deltagandet på samrådsmöten i planprocessen. Kontoret har genomfört 18 samrådsmöten inom detaljplanprocessen och registrerat 519 enskilda/unika deltagare.

Viktiga händelser under året

Lokalförsörjning

Inom lokalförsörjningen pågår ett omfattande arbete för att möta efterfrågan på förskoleplatser. Både egna byggnationer och inhyrningar av förskolor finns med i planeringen. Under året har en ny förskola med sex avdelningar färdigställts i Krokek, en helrenovering av Majgårdens förskola har genomförts samt ett antal paviljonger, bland annat i Eksund, har uppförts. Sammantaget har antalet förskoleavdelningar ökat med 15 stycken under året.

Förskoleutbyggnad i Svärtinge, Åby och centralt i kvarteret Tuppen pågår. En tillbyggnad av skolan Svärtingehus och en stor ombyggnad av Vickelbygårdens äldreboende i Skärblacka har genomförts.

Under hösten har ett nytt Hamnbrohem färdigställt i kvarteret Ruddammen. Det nya boendet som har fått namnet Gränden ägs av Botrygg AB och hyrs in av kommunen för socialtjänstens räkning.

Året har präglats av stora inomhusmiljöproblem i många verksamhetsfastigheter. Evakuering har skett från delar av kontorshuset Stadsvakten och Skeppet till lokaler i kvarteret Motorn och Importen. Förskolan Säterdal i Svärtinge drabbades av akuta inomhusmiljöproblem och en snabb evakuering genomfördes till lokaler i Norrköping. Åtgärder pågår och förskolan beräknas vara färdigställd under våren.

I september invigdes de nya lokalerna för filmverksamheten C-Nema i anslutning till Visualiseringscentrum. En omfattande ombyggnad har ägt rum av fastighetsägaren Klöver och kommunen hyr in lokalerna.

Omfattande vinterskador har åtgärdats under året framförallt avseende tak och fasader. Sommarens kraftfulla regn orsakade också skador på många fastigheter genom att vatten trängde upp i brunnar. Åbymoskolan var en av de verksamhetsfastigheter som drabbades av skador efter den hårda vintern 2009/10. Under året har beslut fattats om att riva den befintliga skolan och uppföra en ny modern skola. Planering av en gymnastikhall pågår också i området.

Planering och åtgärder pågår i energibesparingsprojektet som kommunfullmäktige beviljat medel för. Arbetet utgår från energihandlingsplanen som beslutats av stadsplaneringsnämnden.

Under året har upphandling ägt rum av ett område för operativ fastighetsförvaltning. En ny entreprenör Sodexo antogs och uppdraget startade i september.

Fysisk planering

Den 2 maj 2011 infördes ny plan- och bygglag. Den nya lagen innebär bland annat att entreprenör eller annan intressent har rätt att begära planbesked om kommunen tänker ta fram en detaljplan för ett område. En annan nyhet är att kravet på utställning slopas och ersätts med krav på kungörelse och en granskningstid på tre veckor.

Ny plan- och bygglovtaxa inklusive kart- och mättaxa gäller från och med den 1 juli 2011.

Stadsbyggnadskontoret arbetar med att förtäta staden. Det innebär inte bara att bygga på de tomma ytorna i innerstaden, det handlar även om att knyta ihop olika stadsdelar med varandra och att bättre utnyttja kommunens mark. Byggs staden inifrån sparas det på värdefull natur- och jordbruksmark i ytterområdena och kollektivtrafiken utnyttjas bättre och den samhällstekniska

servicen blir effektivare. Kneippen syd är ett bra exempel på där en tidigare oanvänd yta utnyttjas för att skapa en mer sammanhållen stad.

Exempel på pågående planarbete är; kvarteren Kopparkypen, Mjölaren och Krogen, vision och programarbete för Östra Saltängen samt en internationell arkitekttävling för Norra Vrinnevi. Exempel på färdiga detaljplaner som är under genomförande är kvarteren Krogen, Spinnrocken och Varvet (området runt strömmen).

Detaljplaneprocessen – beslut i stadsplaneringsnämnden

	2009	2010	2011
Totalt antal planuppdrag den 31/12	-	-	115
Positiva planbesked.	-	-	27
Godkända planuppdrag	19	29	23
Redovisade och godkända program	5	10	5
Antagna detaljplaner	16	21	14
Antal lägenheter i lagakraftvunna planer	-	-	300
Laga kraft vunna detaljplaner	12	22	17

Geografisk information

Under året har 3D-modellering och visualisering fått mer fokus. Utveckling av grundmaterialet pågår kontinuerligt för att kunna förbättra modellen över kommunen. 3D modeller har skapats för internt bruk och presenterats på hemsidan.

Årets flygfotografering gjordes över norra stranden av Bråviken (Kolmården/Krokek) och över området kring Ensjön. Materialet används för att uppdatera kommunens baskarta. Resultatet finns tillgängligt för kommunens alla kartanvändare och för medborgarna via hemsidan.

Den externa karttjänsten har bytts ut mot det modernare ISM-web verktyget. De interna och externa karttjänsterna (ISMweb) har fått nya namn:

Externa karttjänsten heter numera Norrköpingskartan (NOKA)

Interna karttjänsten heter numera Digitala kartoteket/kartan (DIKA)

3D kartor externt heter NOKA 3D

3D kartor internt heter DIKA 3D

Mark och exploatering

Utvecklingen i Arkösund har fortsatt. Småhusområdet Nordanskog har iordningställt och efter en omfattande marknadsföring och stort intresse från personer i kommunens tomtkö har åtta tomter sålts under året.

En vägutbyggnad har genomförts i Kneippen syds första etapp vilket möjliggör byggande av cirka 300 lägenheter. Kungsängens verksamhetsområde har byggts ut och flera tomter har sålts.

Marknadsföring av ett antal bostadsprojekt har skett bland annat genom medverkan i lokala bomässor och branschdagarna Business Arena i Stockholm. En särskild broschyr har tagits fram som informationsmaterial.

Framtiden

Lokalförsörjning

Dialogen och samarbetet med de olika verksamhetskontoren är mycket viktigt för att så tidigt som möjligt kunna fånga upp de förändrade lokalbehoven. Detta arbete bedrivs kontinuerligt i lokalgrupper för de stora kommunala verksamheterna. Den stora utmaningen framöver kommer vara att klara av det ökade behovet av förskoleplatser.

Under början av 2012 kommer en omfattande rekrytering av personal att genomföras. Rekryteringen syftar till att förstärka bemanningen och kompetensen inom områdena byggnation och förvaltning. Den innebär även att en stor del av ny- och ombyggnad kommer att styras och drivas i egen regi.

Det samlade fastighetsbeståndet har generellt ett stort behov av underhållsinsatser. De hårda vintrarna som varit medförde stora skador på fastigheterna på grund av brister i underhållet. Under 2012 tillförs mera ekonomiska medel för underhåll av fastigheter, det skapar förutsättningar att successivt förbättra statusen på byggnaderna.

Energiarbetet kommer i framtiden att intensifieras utifrån den energihandlingsplan som finns framtagen. Arbetet kommer att bestå av olika insatser som till exempel enkla besparingsåtgärder, konverteringar av energislag, omfattande energibesparingar och beteendepåverkande åtgärder. Ett stort fokus kommer även att hållas på att undersöka förutsättningarna för alternativa energikällor som sol- och vindkraftsenergi.

Fysisk planering

Dialogen, kommunikationen och samtalen med invånarna är allt viktigare för att så tidigt som möjligt fånga upp goda idéer för planarbetet och på så sätt öka invånarnas inflytande. Att engagera invånare som i vanliga fall inte visar sitt engagemang i den här typen av frågor är en utmaning. En annan utmaning och förutsättning för att Norrköpings kommun ska kunna växa och utvecklas är att det finns resurser för att informera och planera för den efterfrågan som finns på byggklar attraktiv mark för verksamheter, bostäder och service.

Norrköping har ett stort förnyelseområde, Saltängen. Utveckling av området skapar möjlighet att kunna erbjuda ett havsnära stadsboende i stadsregionen Norrköping-Linköping. Andra utvecklingsprojekt som kan komma att planeras de närmaste fem åren är; Kneippen syd del II, Norra Vrinnevi och Strömbacken.

Geografisk information

Det intensiva arbetet kring 3D-visualisering kommer att fortsätta under 2012. Inom stadsbyggnadskontoret kommer metoder att arbetas fram kring hur 3D kan stödja vid detaljplanarbetet. Tekniska kontoret har också visat intresse av att kunna använda verktyget för sin verksamhet. En strategi kring hur arbetet med 3D ska bedrivas ska tas fram.

En fokusering på karttjänster internt och externt görs under 2012. Det handlar om att möta upp mot förvaltningarnas behov och medborgarnas delaktighet genom att marknadsföra och utveckla karttjänster.

Mark och exploatering

Utveckling av kommunen kommer att pågå i flera områden till exempel:

- Planering och utveckling mark och byggnader inom Bråvalla
- Utveckling av Arkösund
- Utveckling av bostäder och lokaler inom Saltängen
- Samverkan med Trafikverket om planskild korsning vid resecentrum
- Fortsatt aktiv marknadsföring av Norrköping som bostadsort bland annat genom breda markanvisningstävlingar.

Tekniska nämnden

Ansvarsområde

Tekniska nämnden svarar för:

- Kommunens infrastruktur och trafiksäkerhet avseende planering, drift, underhåll och investeringar för vägar, cykel- och gångstråk, industrispår och broar samt drift och underhåll av spårväg.
- Tekniska nämnden är tillika trafiknämnd och ansvarar därför för parkeringstillstånd och övervakning samt övriga trafiksäkerhetsåtgärder.
- Kommunens hushållsavfall enligt den av kommunfullmäktige antagna renhållningsordningen och renhållningstaxan.
- Stads- och naturmiljöer avseende planering, drift, underhåll och investeringar i parker, lekplatser, torg, allmänna serviceanordningar, tätortsnära natur, naturreservat samt övrig naturvårdsverksamhet.
- Myndighetsutövning i samband med ansökan om färdtjänst, skolskjuts och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Ekonomiskt resultat

Inom tekniska nämndens ansvarsområde finns både skattefinansierad och taxefinansierad verksamhet. Avfallsverksamheten är taxefinansierad medan övriga verksamheter är skattefinansierade.

Skattefinansierad verksamhet

Den skattefinansierade verksamhetens resultat efter justering är ett överskott på 200 tusen kronor jämfört med budgeten.

Justeringen består av en avräkning för vinterväghållningen med 17 miljoner kronor. Enligt en överenskommelse från 1996 regleras vinterväghållningens kostnader i förhållande till ett fastställt medelvärde i budgeten.

Taxefinansierad verksamhet

Kostnaderna för avfallshanteringen ska enligt kommunens renhållningsförordning finansieras genom taxor. Årets resultat är ett överskott på 6,7 miljoner kronor. Överskottet tillhör avfallskollektivet och kan enbart användas i avfallsverksamheten.

Resultaträkningen

Verksamhetens intäkter har minskat sedan föregående år. Det beror främst på sänkta taxor i avfallsverksamheten i och med att skatt på förbränning av hushållsavfall upphört.

Verksamhetens kostnader har minskat med 20 miljoner kronor. Kostnaden för vinterväghållning och vinterskador står för den största förändringen och är 31 miljoner kronor lägre än 2010, som var ett ovanligt snörikt år. Kostnaderna för kollektivtrafik ökade med 8,5 miljoner kronor. Stora besparingsåtgärder har genomförts under året bland annat för att klara kostnadsökningen inom kollektivtrafiken.

Resultaträkning*

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	191 910	204 139
Verksamhetens kostnader	-570 480	-597 346
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-91 850	-84 735
Verksamhetens nettokostnad	-470 420	-477 942
Budget	460 264	451 187
Årets resultat	-10 156	-26 755
Justeringar		
Vinterväghållning	17 039	35 488
Vinterskador	0	13 047
Avfallshantering	-6 683	-18 408
Stadsnära vägföreningar	0	-3 000
Justerat resultat	200	372
Nettoinvesteringar	-146 780	-107 929

*Tekniska nämnden tog 2011-01-01 över kollektivtrafiknämndens verksamhet. 2010 års siffror har lagts samman med kollektivtrafiknämndens resultaträkning för att få jämförbarhet
*Resultaträkningen innehåller både skattefinansierad och taxefinansierad verksamhet. Nedan redovisas den taxefinansierade verksamheten

Resultaträkning avfallshantering

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	97 043	105 863
Verksamhetens kostnader	-87 736	-84 695
Kapitalkostnader	-2 624	-2 761
Verksamhetens resultat	6 683	18 408

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	157,2	160,05
Antal anställda	158	162

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Nämndadministration	1 124	1 642	1 219	1 711	1 681
Gator och vägar	159 677	189 498	139 408	132 099	118 651
varav vinterväghållning	29 039	47 488	14 689	12 857	11 916
Parkering	-26 911	-24 330	-22 342	-21 604	-18 654
Spårväg/kollektivtrafik	202 954	192 038	184 717	182 921	159 709
Färdtjänst	41 535	40 825	41 756	40 615	39 507
Skolskjuts	58 301	54 358	63 298	56 208	53 050
Parker och grönområden	31 989	33 611	33 208	32 913	29 378
Naturvård	5 350	5 336	4 766	4 299	3 896
VA-tillsyn	0	0	0	0	111
Herrebro avfallsdeponi	2 306	1 998	2 099	2 412	1 857
Avfallshantering/renhållning	-6 683	-18 408	-14 731	-27 063	-22 558
Arbetsmarknadsåtgärder	778	1 374	-162	-20	-271
Summa	470 420	477 942	433 236	404 471	366 357

Investeringar

Årets investeringar uppgick till 147 miljoner kronor. Den största investeringen var utbyggnaden av spårvägen från Trumpetaregatan till Kvarnberget, som under 2011 kostade 56 miljoner kronor.

Viktiga händelser under året**Gemensam verksamhet inom tekniska kontoret**

Ett projekt inom kvalitetsuppföljning har genomförts. Projektet har resulterat i ett gemensamt arbetssätt och en process för kvalitetsuppföljning inom driften. Verksamhetsgrupperna har tagit fram uppföljningstavlor, där verksamhetens mest kritiska och viktiga delar följs upp. Materialet ska kunna användas i kvalitetsrapporteringen till kontorets ledningsgrupp och tekniska nämnden. Arbetssättet som projektet har tagit fram ska även kunna användas för kvalitetsuppföljning inom hela organisationen.

En gemensam kommunikationsplan för all verksamhet inom tekniska kontoret skrevs för första gången. Kommunikationsplanen upprättades utifrån verksamhetsplanen och syftade till att ge en överblick om hur kontoret planerade att kommunicera tekniska nämndens uppdrag för 2011.

Avfall

Under våren färdigställdes förfrågningsunderlag för byggande av en biogasanläggning på Händelö. Kommunstyrelsens kontor förhandlar om biogasfrågan med Svensk Biogas i Linköping AB. I avvaktan på utfallet av förhandlingarna har frågan om projektering av egen anläggning lagts på is.

Vissa avgifter i renhållningstaxan har sänkts eftersom förbränningsskatten avskaffades i slutet av 2010.

Under året har informationsinsatser gjorts rörande källsortering av matavfall. Informationsarbete riktat till skolbarn och personer med behov av information på lättare svenska har påbörjats. Deltagande i EU-kampanjen "Europa minskar avfallet" har skett genom annonsering och aktivitet på en av returpunkterna i Norrköping.

Två nya insamlingssystem för farligt avfall har testats under året. Det ena är ett fastighetsnära system med specialbyggda skåp för avfallsutrymmen i flerbostadshus. Det andra, som varit framgångsrikt och kommer att satsas på framöver, är ett skåp placerat vid affärer, för avlämning av farligt avfall och småelektronik.

På returpunkterna har möjligheterna att lämna produkter till återbruk utökats. Verksamheten finns nu på alla returpunkter utom i Skärblackså där platsbrist råder. Samarbete med hjälporganisationer har gått bra och återbruksverksamheten kommer därför att bli ett permanent inslag vid returpunkterna.

En ny pantmaskin vid returpunkt Norrköping invigdes i samarbete med Returpack. Maskinen tar emot hela säckar med flaskor och burkar. Ersättningen kan skänkas till barncancerföreningen eller lösas ut via kupong i butik. Projektet kommer att utvärderas under 2012.

Vid returpunkt Skärblacka har ny personalbyggnad uppförts.

Under hösten har avfallsverksamheten bytt verksamhetssystem, vilket har inneburit omfattande internt arbete och problem med försenade fakturautskick.

Gator och trafik

Projekteringsarbetet med ”Ny spåranslutning till Händelö”, den så kallade Kardonbanan, har färdigställts. Järnvägsplanen skickades till Trafikverket för att fastställas 2012. Ny kostnadskalkyl visade på en kraftig kostnadsökning och projektet lades på is. Kommunstyrelsen gav tekniska kontoret och Norrköpings Hamn och Stuveri AB i uppdrag att utreda alternativa möjligheter för en förbättrad järnvägsanslutning i väntan på genomförandet.

Trafiken på Bravikenvägen har fått bättre framkomlighet genom att korsningen med Hanholmsvägen har byggts om. Fält för vänstersväng har byggts i korsningen till Västerbyholm.

Det gamla industrispåret fram till kranen ”Starke Ivar” har ersatts av ett nytt spår, med delvis ny spårsträckning.

Längs den nya spårdragningen till Navestad har ett cykelstråk skapats. Cykelvägar har färdigställts mellan Abborreberg i Lindö och Marby, på Albrektsvägen mellan Dagsbergsvägen och Hagebygatan samt på Ståthögavägen mellan Sandbyhovsrondellen och Malmgatan.

För att öka tillgängligheten för funktionshindrade och äldre har kantsten sänkts i Östantill och Söderstaden. Soffor har placerats ut längs Södra promenaden och andra gångstråk.

Arbetet med att klara miljö kvalitetsnormen för partiklar har fortsatt. Ny asfaltbeläggning har lagts på Östra promenaden och Kungsgatan. Det bidrog till att luftkvalitetsnormen klarats på samtliga gator.

Trafiksäkerhetsåtgärder har utförts på Södra promenaden, Kristinagatan samt Hagebygatan.

Informations- och påverkansinsatser har genomförts, bland annat ett däckvalsprojekt, som uppmanar medborgarna att göra ett aktivt val av vinterdäck för att minska dubbdäcksanvändningen. För att öka medvetenheten hos barn och föräldrar har ett projekt som fokuserar på attitydförändringar pågått. Trafikbladet, med trafikinformation, har delats ut till alla hushåll.

Ett digitalt parkeringsledningssystem har införts i samverkan med fastighetsägare.

Upphandling av driftområde Klockaretorget, Vilbergen, Ektorps, Skarphagen och Kneippen har genomförts. Befab Markteknik AB fick förtroendet. Mekanisk ogräsbekämpning samt kvalitetskontroll med hjälp av GPS för vinterväghållning har införts. Upphandling av energieffektiva armaturer samt av drift för resecentrum har skett.

Vinterväghållningen på gatunätet fungerade bra trots stora snömängder och många halkdygn under vårvintern. Kombinerad sopning/saltning på prioriterade gång- och cykelvägar fungerade också bra. Efter utredning av snödeponier skickades dispensansökan om tippning av snö i Motala Ström till Länsstyrelsen.

Parkering

80 biljettautomater har uppgraderats så att betalning kan ske med bankkort.

I Ljura, Klingsberg, Ektorps och Kneippen har betal- och boendeparkering införts.

Boendeparkeringsavgiften har höjts till 250 kronor/månad och till 70 kronor/vecka. Fri parkering för miljöbilar har upphört. Parkeringsanmärkningsavgifterna har höjts för respektive felparkeringsorsak.

Parkeringsavgifterna i innerstaden har höjts till 20 kronor/timme. Ett nytt parkeringssystem har införts med röd och blå biljett. Röd biljett gäller på gatemark innanför promenaderna. Blå biljett gäller på tomtmarker innanför promenaderna samt alla betalplatser utanför promenaderna. Införandet innebar att 70 biljettautomater köptes in och omskytning skett i berörda kvarter.

Allmän kollektivtrafik

Invigning av nya spårvägssträckningen till Navestad var årets stora händelse. Förhoppningen är att resandet, som ökade efter invigning av den första etappen till Hageby, kommer att fortsätta.

Arbetet med utbyte av flera gamla likriktastrastationer är slutfört, vilket ökat driftsäkerheten.

Besparingskrav medförde att trafiken på linjerna 3, 117 och till Åby minskades ner.

Spårvagnarna som hyrdes ut till Stockholm kommer alla att lämnas tillbaka 2012. Äldre spårvagnar har byggts om och sammankopplats för att fler passagerare ska kunna tas ombord. För att lösa den akuta bristen på vagnar som uppstod anskaffades sex begagnade från Berlin. Spårvagns trafiken har haft en del störningar på grund av fordonsbrist och trafikolyckor.

Upphandling av del av busstrafiken har skett. Ny entreprenör för stadsdelsbussarna är Keolis

Nyckeltal

	2011	2010	2009	2008	2007
Gator och vägar					
(enhet: 1000 m2 körbana)					
Mängd	4 724	4 483	4 474	4 474	4 326
Nettokostnad, tkr	159 677	189 498	139 317	132 099	118 651
Kronor/enhet	33,80	42,27	31,14	29,53	27,43
Vinterväghållning					
(enhet: 1000 m2 körbana)					
Mängd	4 698	4 457	4 448	4 448	4 300
Nettokostnad, tkr	29 039	47 488	14 689	12 857	11 916
Kronor/enhet	6,18	10,65 *	3,30	2,89	2,97
Spårvägar					
(enhet: meter spårväg)					
Mängd	40 481	40 481	33 571	33 571	33 571
Nettokostnad, tr	50 431	45 122	46 898	44 755	41 621
Kronor/enhet	1 245,79	1 114,65	1 396,98	1 333,14	1 239,79
Parker och grönområden					
(enhet: hektar)					
Mängd	1 173	1 155	1 158	1 163	1 134
Nettokostnad, tkr	31 989	33 611	33 208	32 913	29 378
Kronor/hektar	27 271	29 100	28 677	28 300	25 907
Naturvård					
(enhet: invånare)					
Mängd	130 640	130 021	129 209	128 035	126 689
Nettokostnad, tkr	5 350	5 336	4 766	4 279	82 279
Kronor/enhet	40,95	41,04	36,89	33,42	30,75
Avfall					
(enhet: invånare)					
Mängd	130 640	130 021	129 209	128 035	126 689
Kostnad, tkr	90 360	87 289	90 312	82 379	82 279
Kronor/invånare	692	671	699	643	649
Volym, ton **	56 700	54 480	53 886	58 055	57 231
Kilo/invånare	434	419	417	453	452

* Ovanligt snörök vinter 2010.

** Avser mängder vid returpunkterna (inklusive däck med fälg, kyl, frys, vitvaraor, farligt avfall samt ljuskällor) och insamlat via sopbil.

och stora delar av landbygdstrafiken inom Norrköpings kommun körs nu av Nobina. Veolia transport, som är nuvarande entreprenör av tätortstrafiken, kommer att fortsätta att köra spår- vagns- och stadsbusstrafiken till 2019. Högstad produktion AB vann upphandlingen av båtförbindelsen mellan Arkösund och Aspöja. Genom samordningsvinster kan antalet turer utökas och båttrafiken öppnas för allmänheten.

Från 1 januari 2012 blir landstinget kollektivtrafikmyndighet, vilket innebär att de blir beställare och ansvarar för all kollektivtrafik i länet.

Stadsmiljö och natur

Nya lekmiljöer har anlagts i Rambodal, Tuppenparken och Hagebyparken. De två sistnämnda parkerna har även fått nya offentliga konstverk och förnyats för att bli mer attraktiva.

Gångstråk utmed Motala ström i Skärblacka har skapats, vilket har mottagits positivt av boende i området.

Norra kajen har förnyats genom perennrabatter, blommande träd, markmaterial och murar. Nytt offentligt konstverk pryder kajen. Antalet promenerande människor har ökat och intresset från andra kommuner har varit stort.

Två av Vasaparkens entréer har förnyats för att bli mer välkomnande. Vid ena ingången har soffor placerats i skydd av granitmurar och vid den andra finns nu ett utomhusgym som motionärer kan nyttja.

Kaktusgruppens motiv för året hedrade SKTF, 75 år.

Fyra växthus på kommunens växthusanläggning har renoverats.

En ekologisk landskapsplan för centrala Kolmården har börjat användas i några av kommunens naturreservat. För att gynna den biologiska mångfalden föreslås flera åtgärder, till exempel skapande av död ved och bränning på platser där det gör som mest nytta.

Arbetet med att åtgärda en kulvert och en gammal kvarndamm i Kvarseboån har fortsatt. Målet är att öringar och flodnejonögon ska kunna vandra i vattensystemet.

Utställningen i Arkösund har varit öppen för allmänheten under sommaren och även skolbarn har kunnat besöka den. Besökarna har kunnat lära sig mer om skärgården och snorklat kring Badholmarna.

Dagliga båtturer till det kommande marina naturreservatet Kopparholmarna har anordnats från Arkösund under sommaren. En skötselplan har tagits fram och byggnaderna har förvärvats.

Konsekvenserna av vårens oljeutsläpp i Pjältån har utretts. Två årsklasser öring har nästan slagits ut helt, medan bottenfaunan verkar vara opåverkad.

Geocachar - digitala orienteringskontroller - har placerats ut på platser i naturreservat och i tätortsnaturen för att öka antalet besökare.

Skolskjuts grundskola exklusive sarskola

	2011	2010	2009	2008	2007
Upphandlad skolskjuts kostnad kronor/elev	22 701	21 865	18 102	15 109	14 165
Antal elever	1 032	1 051	1 133	1 160	1 361
Busskort kostnad kronor/elev	3 644	3 042	4 556	4 653	3 920
Antal elever	2 204	2 122	2 182	2 000	1 835

Skolskjuts gymnasieskola exklusive sarskolan

	2011	2010	2009	2008	2007
Kostnad per elev kronor					
Busskort/reseersättning	5 100	4 547	4 665	4 676	4 560
Antal elever	2 061	1 985	2 080	2 166	2 091

Färdtjänst 31 dec resp år

	2011	2010	2009	2008	2007
Antal färdtjänstlegitimerade	4 344	4 258	4 110	4 220	4 204
Genomsnittlig kostnad per beställning	173	183	184	177	163
Samordning, procent	77,95	75,72	75,87	77,84	79,83

Skolskjuts

En bra dialog med grundskolorna i samband med skolskjutsplaneringen har bland annat bidragit till att fler skolskjutsar har kunnat planeras med den allmänna kollektivtrafiken, vilket gett en betydligt lägre kostnad. En ny skollag innebar möjligheter att överklaga skolskjutsbeslut och en möjlighet för elever som gör eget val av skola att resa med i skolskjutsfordon. Som en konsekvens av detta har ett mindre antal erbjudits skolskjuts. Ett större antal har nekats eftersom busstider inte stämt eller skolbussen har varit full.

Under året har grundskolans personal och föräldrar informerats om att information om skolskjutsen kan hämtas via webben.

Färdtjänst

Antalet färdtjänstillstånd har ökat med 100 personer till 4 350. Det beror bland annat på att åldersgruppen 65-80 år i Norrköping har ökat. Antalet färdtjänstresor har ökat med cirka 8 700 resor. Genom ett samarbete med landstingets patientkontor har sjukresor flyttats till tider med fler lediga fordon och därmed har alla önskade sjukresor kunnat tillgodoses.

Förbättringar har skett för att öka tryggheten i samband med färdtjänstresor. Resenärerna kan genom en SMS-funktion få bekräftelse på bokade resor och information om förseningar.

Finspångs taxi begärdes i konkurs, vilket innebar ny upphandling. Tre nya entreprenörer har fått i uppdrag att utföra färdtjänst och skolskjutsar; Tuwa specialtransport, Tunaberg taxi och Taxibil i Östergötland.

Natur och bygg

Många nya medarbetare har introducerats och enhetens arbetssätt har delvis förändrats. Sjukfrånvaro, olovlig frånvaro och tjänstledigheter har minskat. Fler samtal med enskilda individer är en anledning till den positiva effekten på närvaron. En samverkansgrupp, som har arbetat med resultatet av medarbetarenkäten och kvalitetsutveckling, har skapats. Tillsammans har dessa delar skapat bättre struktur vid utförandet av arbetet och en mötesordning.

Driftlagen har fått stöttning för att höja standarden på fastighetsobjekten. Den nya sträckningen av spårvägen har bidragit till fler arbetsuppgifter. Naturvårdslagen har gallrat i reservatet i Rödgölen och på Marmorbruket, ett vedskjul har byggts vid Glottern och död ved har skapats i reservaten. En ny traktor har köpts in.

Var tredje person inom Fas 3 fick anställning eller började studera, vilket har uppmärksammats. Språkpraktikanter från SFI och andra praktikanter har tagits emot. Antalet ungdomstjänster har ökat och avtalet har skrivits om för att kunna ta emot upp till 25 personer.

Fokusområden

1. Eliminera alla hinder för en snabb spårvägstrafik.

Översyn av linje 2 har skett och problemområden har identifierats. Trafiksäkerhetsrevision har gjorts längs den nya sträckan. Trafiken har snabbats upp genom att säkra upp sträckan och se över signal-system.

Signalprioritering för korsningen Hörngatan/Södra promenaden är installerad. Justering av befintliga signaler på Östra promenaden och Norrtull har genomförts.

Ytterligare tre spårvagnar av modellen M06 har satts i trafik. Därmed körs nu alla omlopp med tillräcklig kapacitet, vilket minimerar hållplatsuppehållen och tiderna hålls bättre.

2. Barnperspektivet, bra och fler lekmiljöer, säkrare trafikmiljöer.

Lekmiljöer med hög kvalitet har skapats i Tuppenparken, lekplats Rambodal och Hagebyparken. I projekt Strömparken arbetas för att uppnå samma goda resultat.

Barntrafikskolan och projektet skolresplan ska öka trafikmedvetenheten hos barn och föräldrar. Projektet fokuserar på att få fler att gå och cykla till skolan, i stället för att åka bil. I de infrastrukturprojekt som pågår prioriteras lösningar med hög trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter och barn.

Trafiksäkerhetsåtgärder för en förbättrad skolväg har genomförts vid Borgsmoskolan, Rambodalsskolan, Bitbockens skola och Bjärbyskolan.

3. Gynna biologisk mångfald och minska övergödning genom att bland annat anlägga våtmarker

Genom projektet Strömparken arbetas med att öka den biologiska mångfalden i centrala Norrköping. Arbete pågår även med att uppdatera Artdatabanken, som innehåller data om hotade arter. I alla projekt ska ekologiska hänsyn tas och Artdatabanken är ett viktigt verktyg. Nya våtmarker vid Ensjön planeras och en utredning för att hitta nya platser för våtmarker har tagits fram. Utöver det görs insatser som till exempel att skapa mer död ved, slåtter av ängar och åtgärder i naturreservat.

Övrigt kvalitetsarbete

Allmän kollektivtrafik

Fokus har legat på att förbättra kollektivtrafikens tillförlitlighet och miljöpåverkan.

En akut brist på spårvagnar under början av året kunde avhjälpas genom att anskaffa sex begagnade vagnar från Berlin. Därmed behöver i regel inte längre bussar ersätta spårvagn.

Arbete med att minska restiderna och förbättra punktligheten har bedrivits på expressbusslinjen mot Linköping. Där har en hållplats byggts om så att bussarna inte behöver vänta i bilköer vid nästa korsning.

För att minska spårvägens emissioner i form av buller och vibrationer har underhållsåtgärder genomförts. Rälsen i hela spårvägsnätet har fått en grundslipning, hjulen på alla vagnar har svarvats om. En ny hjulprofil ska minska på utveckling av ojämnheter i systemet. Automatisk övervakning av hjulens skick är under uppbyggnad.

Skolskjuts och färdtjänst

Skolskjutsenkäten, som redovisades i januari 2011, visade att cirka 80 procent upplever att servicedeklarationerna hålls. Föräldrar och elever önskar säkrare hållplatser, särskilt när det gäller den allmänna kollektivtrafiken. Föräldrar med barn som åker med den allmänna kollektivtrafiken är mindre nöjda med säkerheten än de som reser med en särskild skolbuss. En utbildningsdag för skolskjutsförarna i trafiksäkerhetsfrågor och försäkringsfrågor har arrangerats.

Betyget av beställningscentralens bemötande har förbättrats i jämförelse med föregående år. 95 procent gav de bästa betygen under 2011. När det gäller förarnas bemötande gav 97 procent de bästa betygen.

Cirka 3000 beslut har fattats i ärenden om färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och parkeringstillstånd. 37 har överklagats, varav domstolen gett den enskilde rätt i tre fall.

Framtiden

Avfall

Upphandlingen av entreprenaderna för insamling och behandling av avfall samt drift av returpunkterna kommer att slutföras 2012. Nya avtalet ska gälla från 1 januari 2013.

Nya föreskrifter för avfallshantering kommer att tas upp för beslut i kommunfullmäktige. Arbetet med att revidera avfallsplanen kommer att påbörjas 2012.

Planeringen av försök med hämtning av förpackningar och tidningar fortsätter. Försöket ska omfatta drygt 1500 hushåll och syftar till att minska mängden producentansvarsmaterial som hamnar i soporna. Testsystemet innebär att hushållen har två större avfallskärl med fyra fack i varje för matavfall, brännbart och producentansvarsmaterial. Insamling måste ske i särskild bil och informationsinsatser behövs före starten. Trogen kommer hämtningen i de nya kärnen kunna påbörjas först 2013.

Våtmarken vid Herrebro har försenats på grund av lång handläggningstid för investeringsbidrag hos Länsstyrelsen. Anläggandet kommer att starta så snart som möjligt. Våtmarken kommer att rena dagvatten bland annat från jordbruksmark och ta emot mindre mängder förbehandlat lakvatten från det gamla avfallsupplaget.

En statlig utredning av avfallshanteringen har tillsatts. I översynen ingår att se över ansvaret för verksamheternas avfall, särskilt hushållsavfallet, förpackningar och returpapper.

Gator och trafik

För att öka möjligheterna för dem som vill och kan välja bort bilen som transportmedel kommer ytterligare satsningar på gång- och cykelvägar att ske. Kontoret planerar nya gång- och cykelvägar under 2012 på bland annat Albrektsvägen mellan G:a Övägen och Hagebygatan, Lidagatan, delar av Söderleden och E22 mellan Tingstad och Söderköpings kommungräns.

Planering för fortsatt arbete med trafiksäkerhetshöjande åtgärder ska ske. En cirkulationsplats ska ersätta den trafiklösning som idag finns i korsningen Gamla Övägen – Albrektsvägen och trafiksäkerhetsåtgärder ska genomföras i korsningen Tunnbindaregatan/Bredgatan.

Biltrafikens förutsättningar i centrum ska ses över. Det finns planer på att förändra sättet att planera för parkering på allmänna ytor. I övrigt pågår också ett arbete med att ta fram nya parkeringsnormer för bil och cykel.

Parkering

Fyra parkeringsvakter ska anställas och utbildas under våren 2012.

Behov finns av att utöka lokalerna på Bangårdsgatan. I samband med detta ska en reception byggas med tanke på säkerhet vid besök. Under 2012 kommer alla parkeringsvakter att utrustas med personlarm som går direkt till larmtjänst.

Planering pågår för att kundservice ska kunna ta emot allmänna frågor om parkering samt felanmälan av biljettautomater.

Spår

Arbetet med signalprioriteringar för spårvagns- och busstrafiken ska fortsätta för att minska restiderna och öka effektiviteten. Även fysiska prioriteringsåtgärder, genom ändrad utformning av gaturum och hållplatser, samt fler egna körfält och egna banvallar utreds.

Utredning av alla trafiksignaler och korsningar längs med Östra Promenaden avses genomföras under 2012.

Ny direktförbindelse för spårvägen mellan Ljura och Södertull utreds.

Möjligheterna med och effekterna av att etablera en bussgata på kollektivtrafikreservatet genom Ektorps och Vilbergen ska utredas. Bussgatan ska senare kunna uppraderas till spårväg.

Stadsmiljö och natur

Strömparken och Hörsalsparken ska byggas om. I Strömparken ska vandrande fisk i ett första steg kunna passera och vandra in i Hästskodammen, lekmiljöer för barn ska skapas och parken ska göras mer attraktiv. Hörsalsparken byggs om för att göras mer öppen och inbjudande. En trappa ska leda från Hörsalsparken och ned mot Gamla torget. Den kommer att göra att fler människor rör sig genom parken. Detta är även början på ett större stråk som löper upp mot Campus via Västgötegatan.

Möjligheten att bygga en fortsättning på strandpromenaden i Skärblacka kommer att undersökas. Tre hundrastgårdar kommer att byggas.

Länsstyrelsen förväntas fatta beslut om att bilda naturreservat i Marmorbruket, Jursla gammelskog, Getå, Glotternskogens utökning söderut, Händelö ekbackar och Kopparholmarna.

EU-projektet Marmorbruket natur och kultur planeras att avslutas med en invigning av naturreservatet och utställningen.

Informationstjänsten Naturkartan kommer att lanseras på webben och som Iphone-applikation. Den ska innehålla texter, kartor, bilder och sociala funktioner som lockar till besök i kommunens naturområden.

Skolskjuts och färdtjänst

Ökningen av antalet färdtjänstresor ser ut att fortsätta, vilket ger högre kostnader.

Projekt för att undersöka möjligheten att fakturera färdtjänstavgiften istället för kontantbetalningen i fordonen har pågått. Det avslutades med att det inte är möjligt att fakturera egenavgiften och få med alla uppgifter om resorna via kommunens eget debiteringssystem. Behovet av att få sin avgift på faktura är stort och ett nytt upplägg kommer att undersökas i samarbete med Samres AB.

För att klara skolskjutsplaneringen när det gäller tider och kostnader krävs att grundskolornas start- och sluttider inte ändras i någon större utsträckning. För att minimera risken för ändringar fortsätter tekniska kontoret att upprätthålla täta kontakter med utbildningskontoret och skolornas rektorer.

Från 1 januari 2012 blir landstinget kollektivtrafikmyndighet, vilket innebär att de blir beställare och ansvarar för all kollektivtrafik i länet. För skolskjutsplaneringen är det viktigt att ett nära samarbete fortsätter med kollektivtrafikmyndigheten. Dessutom finns även möjligheten att lämna över ansvaret för färdtjänsten till kollektivtrafikmyndigheten, vilket kommunen bör ta ställning till.

Natur och Bygg

Mer kompetensutveckling krävs för att kunna ta nya uppdrag i framtiden. Cirka 30 personer har gått en grundläggande utbildning i busk- och trädbeskrivning. För att möta kommande behov hos våra beställare har sex personer utbildats i "arbete från plattform" (skylift). I planeringen ingår bland annat nya motorsågsutbildningar.

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Ansvarsområde

Byggnads- och miljöskyddsnämnden fullgör kommunens uppgifter avseende:

- Prövning, tillsyn och rådgivning inom byggverksamheten enligt plan- och bygglagen, ventilationskontroll (OVK), prövning och tillsyn av strandskyddsdispenser enligt miljöbalken, samt energi- och klimatrådgivning.
- Bostadsanpassningsbidrag
- Prövning, tillsyn och rådgivning enligt miljöbalken, smittskyddslagen, strålskyddslagen, lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa, tobakslagen, lag om foder och animaliska biprodukter.

- Offentlig livsmedelskontroll, information och rådgivning inom livsmedelskedjan enligt Europaparlamentets och Rådets förordningar (EG) livsmedelslagen, smittskyddslagen samt lag om foder och animaliska biprodukter.
- Fastighetsbildning och fastighetsregistrering inklusive datasystemet (FDS) i kommunen, rådgivning till allmänheten samt fastighetstekniska uppdrag.

Ekonomiskt resultat

Byggnads- och miljöskyddsnämndens resultat för 2011 blir ett överskott på 801 tkr.

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	38 015	37 409
Verksamhetens kostnader	-68 563	-67 644
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-113	-117
Verksamhetens nettokostnad	-30 661	-30 352
Budget	31 462	32 463
Årets resultat	801	2 111
Nettoinvesteringar	0	0

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	75,65	75,15
Antal anställda	77	77

Resultat per verksamhet

(tkr)	2011	2010
Nämnd och nämndadministration	-116	-27
Bygglov	-466	991
Energirådgivning	18	-29
Bostadsanpassning	443	2 795
Miljö- och hälsoskydd	779	-551
Livsmedel	705	-183
Lantmäteri	-562	-885
Summa	801	2 111

Bygg och miljökontoret

Bygg och miljökontoret består idag av 5 verksamhetsområden; bostadsanpassning, bygglov (inklusive energi- och klimatrådgivning), miljö- och hälsoskydd, livsmedel, lantmäteri, samt en gemensam administration.

Bostadsanpassningsverksamheten redovisar ett överskott på 443 tkr. En stor del av överskottet beror på statsbidrag från Migrationsverket för kostnader i ärenden gällande flyktingar. Dessa intäkter är inte budgeterade och kan inte heller budgeteras. Utbetalning av bostadsanpassningsbidrag varierar stort och gav 2011 ett underskott på 286 tkr att jämföra med 2010 års överskott på cirka 2 400 tkr. Ärendemängden och andelen ärenden med kostnader mellan 20-100 tkr har ökat under 2011 men den största förklaringen till skillnaderna är att kostnaderna för verksamheten är, som många gånger tidigare påpekats, helt omöjliga att förutse ett år i förväg och varierar från år till år, främst beroende på ärendens art och omfattning.

Bygglovverksamheten redovisar ett underskott på 466 tkr. Detta beror på att inkomna intäkter från bygglovhanteringen inte nådde de nivåer som budgeterats. Det beror i sin tur på att antalet ärenden minskade något och på typen av bygglov (enklare ärenden ger mindre intäkter). Vidare har effekten av den nya, högre taxan, inte fått något rejält genomslag i år, då en stor andel av årets ärenden inkom före lagändringen den 2 maj.

Energi- och klimatrådgivningen fick ett överskott på 18 tkr. Överskottet beror på att rekryteringskostnaderna för en ny energi- och klimatrådgivare blev mindre än förväntat.

Kommunala lantmäteriet redovisar ett underskott på 562 tkr. Det beror till största delen på personalbrist och de kostnader som detta vållat, såsom rekryteringskostnader vid två tillfällen och lägre intäkter på grund av färre handläggare.

Livsmedelsverksamheten redovisar ett överskott på 705 tkr. Kostnaderna är lägre på grund av att personalkostnaderna minskades då anställningar påbörjades senare än budgeterat och att en återhållsamhet i ekonomin hållits.

När det gäller intäkter är det en minskning enligt budget framför allt beroende på att nya medarbetare kom in senare under året än vad som var beräknat vilket ledde till att extra offentlig kontroll inte kunde utföras enligt budget. Underskottet i intäkterna består även till viss del av en felbedömning när budget gjordes 2010.

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten redovisar ett överskott på 779 tkr. Kostnaderna har varit mindre än budgeterat på grund av glapp mellan anställningar i samband med rekrytering. Under året har verksamheten behövt rekrytera sju stycken medarbetare för att täcka upp de föräldraledigheter och avslut av tjänst som uppstått under året. Två av tjänsterna är ännu inte tillsatta.

Intäkterna har minskat gentemot budgeterat belopp, och detta beror på att personalstyrkan varit mindre än vad som beräknats, samt en överskattning i antalet ansökningar om tillstånd till enskilt avlopp. I och med att inventeringarna startat och bedömningsbrev skickats ut, bedömdes att en större andel fastighetsägare skulle ansöka innan man fått föreläggande om åtgärd. Så har inte skett, varför en större andel ansökningar om avloppstillstånd kan komma under 2013 och framåt, då tiden för åtgärd i föreläggandena går ut. Resterande del består av fel i bedömningen av intäkt i och med den nya taxan som trädde i kraft 2011.

Nämnd och nämndadministration redovisar ett underskott på 116 tkr.

Viktiga händelser under året

Bostadsanpassning

Under 2011 har verksamheten deltagit i olika typer av uppdrag tillsammans med andra förvaltningar och andra samarbetspartners.

”Bosam” är ett samarbete med vård- och omsorgskontoret, socialkontoret och arbetsmarknadskontoret. Under året har samarbetet lett till att fler redan anpassade lägenheter kunnat förmedlas till personer med behov och därmed sänkt kostnaderna för både anpassningar och återställningar. Uppgifter om lediga anpassade lägenheter finns numera bland annat på kommunens hemsida.

”Bo vital” är en försöksverksamhet, med stöd från Hjälpmedelsinstitutet, där det fokuserade arbetet ligger i att öka kvarboendet bland kommunens äldre invånare. Information ska ges till fastighetsägare i syfte att få dem att se tillgänglighet som en tillgång och ökat värde för fastigheten. Projektet pågår även under 2012.

Tillsammans med vård och omsorgskontoret och räddningstjänsten fortsätter verksamheten arbetet med att minska fallolyckor och bränder genom att delta i olika arrangemang riktade till den äldre målgruppen. Verksamheten ger stöd i form av rådgivning till andra närliggande kommuner i anpassningsfrågor. Under första kvartalet var en medarbetare utlånad till Söderköpings kommun en dag/vecka.

Under året har träffar med entreprenörer och arbetsterapeuter anordnats. Ett register över monterade dörröppnare har upprättats. Registret underlättar handläggningen och används i det dagliga arbetet. Verksamheten har utökats med en heltidstjänst.

Bygglov inklusive energi- och klimatrådgivning

Året har präglats av införandet av en ny plan- och bygglag den 2 maj 2011, vilket har tagit mycket tid i anspråk för samtliga medarbetare. Nya rutiner för handläggning har arbetats fram, liksom nya mallar i ärendesystemet ByggR och samtliga medarbetare har utbildats i den nya lagstiftningen genom det nationella utbildningsprogram som Boverket tillsammans med Länsstyrelserna har anordnat. Bygglov anordnade också en information för allmänheten och berörda yrkesgrupper (halvdagsseminarium) om nya plan- och bygglagen, i vilket ett hundratal personer deltog.

Till följd av lagändringen har en ny taxa och ny delegationsordning utarbetats och antagits.

För att utveckla och förbättra information och rådgivning till medborgaren har en rådgivnings-telefon, som ersätter de tidigare telefontiderna, införts. Rådgivningstelefonen är bemannad mellan kl. 09.00 och 16.00 måndag till torsdag och mellan 09.00 och 15.00 på fredagar. Bygglovingenjörer och bygginpektörer bemannar telefonen enligt schema.

Verksamheten har sedan maj månad utökats med sex administrativa tjänster i samband med en omorganisation inom kontoret, då de administratörer som arbetar med bygglov har flyttats från administrationen till verksamheten bygglov.

Under året har verksamheten varit underbemannad på grund av svårigheter att tillsätta vakanta tjänster.

Energi- och klimatrådgivningen har haft ett lyckat verksamhetsår med många utåtriktade aktiviteter och många rådsökande. Rådgivningen har under det gångna året medverkat i 38 olika arrangemang i form av mässor, utställningar, informationskvällar och föreläsningar. Genom

arrangemangen gavs energiråd till totalt 635 personer. Antalet ärenden via telefon och e-post uppgick till drygt 200 stycken. Vanligaste frågorna handlade om olika uppvärmningssystem, elavtal, aktuella bidrag samt generell energieffektivisering.

Lantmäteri

Året har präglats av den svåra bemanningssituationen. Två rekryteringar har genomförts där erfarna lantmätare, varav en chef, sökts. Under hösten anställdes en jurist, som kommer att behöva utbildning under 2012-2013, internt som externt. Chefsfrågan kvarstår dock. Ny rekryteringsomgång sker under första halvan av 2012.

Livsmedel

Under 2011 har arbete med ny vägledning om riskklassning av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrolltid gjorts. Förändringen har

Inkomna ärenden till miljö- och hälsoskydd och livsmedel

	2011	2010	2009	2008	2007
Miljö- och hälsoskydd	4 692	5 323	3 172	4 321	4 062
Livsmedel inklusive dricksvatten	1 603	1 368	1 354	1 267	1 332
Totalt ärenden	6 295	6 691	4 526	5 588	5 394
Delegationsbeslut livsmedel	175	478			
Delegationsbeslut miljö- och hälsoskydd	1 950	1 025			
Totalt delegationsbeslut	2 125	1 503	1 952	1 878	1 780

Lantmäteri, antal förrättningsärenden

	2011	2010	2009	2008	2007
Inkomna ärenden	196	205	214	234	265
Avslutade ärenden	201	256	238	252	230
Ärendebalans	218	223	260	311	315
Handläggningstid	5,7 mån	6 mån	8 mån	6,3 mån	6 mån

Bostadsanpassning

	2011	2010	2009	2 008	2 007
Inkomna ärenden	1 455	1 396	1 303	1 372	1 252
Bidragsbeslut	1 446	1 386	1 334	1 304	1 252

Bygglov

	2011	2010	2009	2 008	2 007
Inkomna ärenden*	1 837	2 323	2 709	2 611	2 784
Beslut**	2 142	3 137	2 497	2 533	2 702
OVK-registreringar	808	741	1 516	1 784	949

* avser samtliga inkomna ärenden; lov, anmälan, allmänna ärenden, dagboksrenden

**avser samtliga beslut ; delegations- och nämndbeslut

Antalet inkomna ärenden är färre 2011 delvis på grund av att bygganmälan tidigare år räknades som ett separat ärende.

varit fördelning av riskpoäng, förändring av storleksindelningar, fler riskklasser har införts samt informationsmodul har tillkommit och erfarenhetsmodulen har förenklats.

Efter Livsmedelsverkets och Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) rekommendation att alla kommuner ser över sin taxa i samband med förändringen av ny riskklassning, gjordes ny livsmedelstaxa enligt modell från SKL. Livsmedelstaxan togs i kommunfullmäktige under december 2011. Informationsmaterial och blankett för insamling av nya uppgifter till vägledningen har gjorts.

2011 utökades verksamheten med tre nya livsmedelsinspektörer och tre administratörer. De sistnämnda flyttades över från administration i en omorganisation.

Livsmedelskontrollen har under året utförts i projekt och det har visat sig varit mycket effektivt när det gäller bland annat mera kontroller inom livsmedelsverksamheterna, samsyn i kontrollen och utveckling av medarbetare i gruppen vid projektplanering.

För att positivt stärka och synliggöra kommunens, kontorets samt livsmedelsverksamhetens varumärke och arbetet med säkra livsmedel, genomfördes föreläsningar och informationsträffar på bland annat företagareföreningar, universitet och i sociala medier.

Miljö- och hälsoskydd

Under året har cirka 900 verksamheter gått igenom. De har därefter riskklassats och inklassningsbeslut har skickats ut.

Under 2010 och 2011 har 1 320 enskilda avlopp inventerats och målet är att under en treårsperiod inventera 2 200 avlopp. Samtidigt kommer krav att ställas på de avlopp som inte uppfyller dagens krav på rening. Under 2011 har cirka 100 tillstånds- och anmälningsansökningar behandlats.

Tre VA-rådgivningsprojekt har startats upp under året och sex stycken pågår.

Verksamheten har under året arrangerat två informationsträffar där man har kunnat träffa entreprenörer, projektörer, tillverkare, mäklare, skatteverket, lantmäteriet, bygglovshandläggare och miljö- och hälsoskyddsinspektörer för att diskutera sina möjligheter till att anlägga ett enskilt avlopp till sitt hus. Under dessa träffar har det även funnits möjlighet att prata med en energirådgivare. Vid dessa träffar har ett hundratal personer deltagit.

Projektet med att riskklassa kommunens nedlagda deponier enligt MIFO-metodiken har inletts i samarbete med tekniska kontoret. Under året har

man undersökt sex deponier. Fortsatt undersökning av fler deponier och riskklassning av dessa kommer att ske under 2012.

En planerad, återkommande, kontroll av skolor, förskolor, bassängbad, stickande och skärande verksamheter har inletts under 2011 där samtliga inklassade objekt ska besökas inom en fyraårsperiod.

Administration

En omorganisation gjordes i maj månad där personal som arbetar med verksamhetsanknuten administration såsom registrering med mera, flyttades ut till verksamheterna.

Under verksamhet administration finns idag nämndsekretariat, information, ekonomi med tillhörande fakturahantering och inköp med mera, reception och löneadministration.

Fokusområden och kvalitetsarbete

Kontorsgemensamt fokusområde

Initiera och tillvarata alla möjligheterna till information och rådgivning till allmänhet, företagare och konsulter exempelvis genom kommunens hemsida, e-tjänster, PM, broschyrer och andra lämpliga sätt.

Den externa informationsbroschyren om verksamheterna på bygg och miljökontoret är uppdaterad.

Bygglov har tecknat avtal om en webbaserad e-tjänst som ska ge medborgarna möjlighet att söka bygglov elektroniskt. En rådgivningstelefon har införts för att förbättra verksamhetens information och rådgivning. Ett seminarium om nya plan- och bygglagen, riktat mot allmänhet och berörda yrkesgrupper, har genomförts med cirka 100 deltagare. Klimat- och energirådgivningen har medverkat i 38 olika arrangemang i form av mässor, utställningar, informationskvällar och föreläsningar. Genom arrangemangen gavs energiråd till totalt 635 personer.

Även verksamheten livsmedel har infört en informations- och rådgivningstelefonservice. En e-tjänst för registrering av nyregistrering eller övertagande av befintlig livsmedelsverksamhet är inköpt och arbetet med att införa tjänsten på hemsidan har påbörjats.

Genom facebook synliggörs publicering av livsmedelskontrollerna. En dialog kan därigenom föras med allmänhet och livsmedelsföretagare och livsmedelsverksamhetens arbete synliggörs.

Bostadsanpassning

Ett register ska upprättas i verksamhetens data-program, för att underlätta handläggningen av reparations- och övertagningsärenden gällande dörröppnare samt för att kunna följa upp reparationskostnader för dörröppnare. Vid genomgång av pappersarkiv (A-Ö) identifiera och registrera olika typer av dörrautomatik och föra in i ett nyskapat register i verksamhetsprogrammet Bab för Windows.

Ett register över monterade dörröppnare har upprättats i verksamhetsprogrammet under året. Registret underlättar handläggningen och används i det dagliga arbetet.

Bygglov

Arbeta aktivt med att avsluta ärenden så att ärendebalansen minskar inom bygglovverksamheten.

Arbetet med att utfärda slutbevis för bygglovbeslut äldre än 5 år pågår kontinuerligt. Av de beslut som var äldre än 5 år 2011 (cirka 1100) har 23 procent avslutats. Då verksamheten under året har varit underbemannad har denna arbetsuppgift inte varit möjlig att prioritera framför handläggning av nyinkomna bygglov.

Lantmäteri

Arbeta aktivt med att minska ärendebalansen och däribland avsluta 20 procent av äldre ärenden inkomna under 2008 och tidigare (cirka 20 förrättningar).

22 äldre ärenden är avslutade. Den totala ärendebalansen har trots detta inte ökat.

Livsmedel

Arbeta med vägledning om riskklassning av livsmedelsanläggningar och beräkna kontrolltiderna.

Förändringsarbete har gjorts när det gäller fördelning av riskpoäng, storleksindelningar och riskklasser. En informationsmodul har tillkommit och erfarenhetsmodulen har förenklats.

Miljö- och hälsoskydd

Bedriva intensifierad tillsyn över inomhusmiljön på 60 skolor under 2011. Tillsynen riktas in på ventilation, buller, städning och så vidare.

Antalet skolor som fick tillsyn har under året ändrats till 47 stycken. Minskningen beror på att skolor som förutsatts vara i drift har visat sig vara nedlagda eller sammanslagna med andra skolor. Detta upptäcktes i samband med genomgången av alla verksamheter inför inklassning tidigare i vår. Besök på samtliga skolor, förskolor, öppna förskolor och så vidare kommer att ske inom en fyraårsperiod.

Övrigt kvalitetsarbete

Kontoret arbetar med att skapa nya och omarbeta befintliga rutiner. Det arbetas också på att få ut bra, lättillgänglig information.

På bostadsanpassningen igångsattes i början på året en ny handlägningsrutin för att säkerställa kvaliteten av utförda arbeten. Alla arbeten/faktorer med en kostnad som överstiger 10 000 kronor besiktas före utbetalning och vid de flesta arbeten under 10 000 kronor görs telefonuppföljningar med sökanden.

Verksamheten genomgick en granskning av, från kommunen utomstående, revisorer med fokus på rutiner vid upphandling av entreprenader. Inga anmärkningar noterades.

Framtiden

Samtliga verksamheter är inblandade i att ta fram nya interna, förvaltningsövergripande och verksamhetsspecifika rutiner och/eller omarbeta redan befintliga sådana.

Ytterligare organisationsförändringar kommer att äga rum under 2012. Bland annat plockas den gemensamma kundtjänsten bort, och på miljö- och hälsoskydd ser man över organisationen. Förslaget som diskuteras är att införa gruppansordnare för de inspektörer som arbetar med inriktning mot miljöskydd respektive de som arbetar med inriktning mot hälsoskydd.

Andelen äldre kommuninvånare kommer att öka framgent och det kommer att påverka kostnaderna för bostadsanpassningen.

En stor utmaning är att tillsammans med fastighetsägare hitta lösningar som gör att fler bostäder uppfyller de krav på tillgänglighet som den åldrande befolkningens behov har.

Indragningar av kommunens korttidsboenden kommer troligtvis att leda till mer krävande anpassningar och därmed högre kostnader, för att möjliggöra hemgång efter sjukhusvistelse.

Framtiden för bygglov- och lantmäteriverksamheten styrs till största delen av byggaktiviteterna i samhället, genom bland annat konjunktur- och ränteläge, vilket gör att det ekonomiska utfallet för 2012 som vanligt är svårt att bedöma. Energi- och klimatrådgivningen som nu är en del av bygglovverksamheten är beroende av medel från staten och med dessa medel finns krav på vad som ska utföras.

Framtiden för miljö- och hälsoskydds- och livsmedelsverksamheten styrs till viss del av samma faktorer som för bygglov och lantmäteri men är inte lika känslig för kortare konjunktursvängningar. För livsmedelsverksamheten finns en viss osäkerhet vad gäller intäkterna på grund av ny riskklassning och ny taxa.

Barn- och ungdomsnämnden

Ansvarsområde

Barn- och ungdomsnämnden har till uppgift att inom kommunen svara för

- Förskoleverksamhet
- Förskoleklass
- Grundskola och särskola
- Fritidshem
- 10-12 årsverksamhet
- Öppen fritidsverksamhet

Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs enligt lagar och statliga mål i förordningar och andra bestämmelser samt följer de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt. Nämnden svarar även för myndighetsbeslut inom sina ansvarsområden.

Vidare ansvarar nämnden för kommunens ingångna avtal samt tillsyn av enskilda förskolor och fritidshem samt tillståndsgivning för enskilda förskolor och fritidshem vid fristående skola.

Ekonomiskt resultat

Barn- och ungdomsnämnden redovisar ett underskott på 6 730 tkr för 2011. Underskottet motsvarar 0,3 procent av budgetramen på 1 929 117 tkr.

Till fristående verksamheter har under år 2011 utbetalts mer än budgeterat i både volym och lokalersättning. Underskottet har också påverkats av att intäkter från barnomsorgsavgifter har blivit lägre än budgeterat. Barnomsorgsavgiften påverkas av det totala antalet barn men även av antalet barn i samma hushåll som har barnomsorg. Antalet barn i barnomsorgen har ökat men intäkterna har inte blivit enligt budget på grund av att fler nya barn än beräknat hade syskon. En dom från förvaltningsrätten avseende lokalersättning 2010 till en fristående skola har påverkat resultatet. Underskottet påverkas även av att IT-relaterade kostnader har ökat mer än budgeterat.

Från och med 2011 fördelas resurser i form av volymersättning och strukturtillägg till både kommunala och fristående enheter. Resultatreglering gäller under perioden 2010 till 2012 för

kommunala enheter vilket innebär att under en treårsperiod ska enheten ha balans i sitt resultat. Enheterna får ta med sig överskott med max två procent av omslutningen och underskott i sin helhet till kommande år. Från 2009 och 2010 års resultat finns 8 000 tkr avsatt till resultatreglering. Enheterna har använt avsättningen under 2011 för att klara av sin verksamhet. För att klara budget 2012 måste enheterna göra anpassningar. Flertalet av skolor årskurs 7-9 har inte klarat sin budget 2011.

Resultaträkning

	2011	2010
Verksamhetens intäkter	1 619 925	285 209
Verksamhetens kostnader	-3 542 758	-2 128 874
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-13 014	-12 017
Verksamhetens nettokostnad	-1 935 847	-1 855 682
Budget	1 929 117	-1 864 736
Årets resultat	-6 730	9 054
Justering:		
Avsättning till framtida resultatreglering	0	-4 000
Årets resultat	-6 730	5 054
Nettoinvesteringar	-12 671	-8 991

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	3 282,74	3 274,42
Antal anställda	3 446	3 451

Nettokostnad per verksamhet

	2011	2010*	2009*	2008	2007
Nämnd	687	304	273	562	375
Nämndadministration	422	386	459	413	470
Fritidsgårdsverksamhet	30 650	32 445	31 467	27 877	26 268
Förskola	666 878	592 471	552 985	515 219	457 363
Skolbarnomsorg	158 915	152 707	149 283	143 559	138 704
Grundskola	1 029 304	1 031 747	1 011 486	1 009 502	972 446
Särskola	48 991	45 622	45 917	45 998	41 933
Summa	1 935 847	1 855 682	1 791 870	1 743 130	1 637 559

* Nettokostnad per verksamhet 2009 och 2010 avser kostnad före avsättning till resultatreglering.

Verksamhetens förutsättningar och omfattning

Förskoleverksamhet

Antalet barn i förskoleverksamheten var under året i genomsnitt 7355 varav 743 barn i fristående förskolor. Det är en ökning med 314 platser i förhållande till 2010. Födelseetalen i Norrköping har minskat. Det föddes cirka 1500 barn under 2011 enligt kommuninvånarregistret. Det är 150 barn färre än 2010.

I oktober hade 94 procent av barnen i åldern 1-5 år en plats i förskoleverksamhet. Antalet barn i allmän förskola har ökat, medan både barn till arbetssökande och föräldralediga har minskat. En förklaring är att fler föräldrar väljer allmän förskola under föräldraledigheten. Antalet barn i familjedaghem fortsätter att minska.

Av det totala antalet barn i Norrköpings kommun går 10 procent i en fristående förskola. Det finns 28 fristående förskolor.

Personaltäthet och personlens utbildning i förskolan

Den 15 oktober 2011 var personaltätheten i förskolan 5,6 barn per årsarbetare jämfört med 5,7 året innan. Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning i förskolan var 61 procent, den är oförändrad.

Förskoleklass och grundskola

De senaste årens ökande födelsetal visar sig i ett ökat antal elever i grundskolans tidigare år. Antalet barn i förskoleklass till årskurs 3 ökar med 54 elever. Årskurs 4-6 ökar med 15 elever. Årskurs 7-9 minskar med 155 elever och fortsätter minska fram till 2013. Det är faktorer som tillsammans med etableringen av fristående skolor ställer krav både på långsiktighet och flexibilitet i planeringen av verksamheten.

Av det totala antalet elever i Norrköpings kommun går nu 15 procent av eleverna i en fristående grundskola. Höstterminen 2011 startade en ny fristående skola, Erlaskolan med 170 elever i årskurs f-7. Det finns nu elva fristående skolor.

Kommungemensamma resursgrupper

I kommunen finns tio kommungemensamma resursgrupper som riktar sig till elever med komplicerad undervisningssituation. Placering i en kommungemensam resursgrupp sker först när skolan uttömt alla möjligheter att ge adekvat stöd. 114 elever har sin skolplacering i kommungemensam resursgrupp. Totalt ansöktes om plats för 79 elever jämfört med 87 föregående år.

Personaltäthet i förskoleklass och grundskola

Den 15 oktober var personaltätheten i förskoleklass 5,2 årsarbetare per 100 elever, vilket är en minskning jämfört med 5,6 året innan. I grundskolan var antalet lärare 7,8 per 100 elever jämfört med 7,7 lärare året innan. Personal i grundskolan med pedagogisk utbildning var 8,7 per 100 elever jämfört med 8,6 året innan. Detta är preliminära uppgifter från SCB.

Barn i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg

	2011	2010	2009	2008	2007
Antal barn i förskoleverksamhet	7 355	7 041	6 788	6 490	6 238
varav barn i kommunal förskola	6 502	6 232	5 981	5 684	5 380
varav barn i enskild förskola	743	678	643	602	585
varav barn i familjedaghem	110	131	164	204	240
varav barn till föräldralediga	431	514	541	518	487
varav barn till arbetsökande	782	856	828	735	772
varav barn i allmän förskola	408	285	190		
Antal barn i skolbarnsomsorg 6-12 år	4 948	4 704	4 465	4 133	4 019
varav kommunalt fritidshem	4 607	4 280	4 069	3 768	3 657
varav enskilt fritidshem	341	323	297	271	275
varav 10-12 årsverksamhet (alla driftsformer) 1	92	101	99	94	87

1 Uppgifterna för 10-12 årsverksamhet är enbart barn inskrivna i 10-12 årsverksamheten. Det är också cirka 1 600 barn som deltar i den öppna verksamheten.

Källa: Extens genomsnitt 15/3, 15/10 2011

Elever i kommunala förskoleklasser och grundskolor

	F-klass	1-3	4-6	7-9	Summa 2011	2010
Södra	369	993	817	680	2 859	2 987
City	290	801	641	638	2 370	2 393
Norra	419	1 209	1 114	1 027	3 769	3 762
Västra	292	944	757	742	2 735	2 858
Total kommunala skolor	1 370	3 947	3 329	3 087	11 733	12 000
Elever i fristående skolor	98	303	710	1 089	2 200	1 989
Totalt i Norrköpings skolor	1 468	4 250	4 039	4 176	13 933	13 989

Källa: Extens 2010-10-15

Särskolan

	2011	2010	2009	2008	2007
Grundsärskola	71	85	91	88	76
Egen kommun	71	85	91	88	76
Träningskola	64	57	63	69	76
Egen kommun	57	46	53	60	65
Annan kommun	7	11	10	9	11
Integrerade elever	17	25	27	29	45
Specialskolor	5	4	4	2	4
Fristående skola	2	3	7	5	7
Totalt	159	174	190	193	208

Källa: Extens 2009-10-15

Grundsärskola

Totalt har antalet elever i grundsärskolan minskat något jämfört med år 2010. Däremot har antalet elever med inriktning träningskola ökat. Ett mindre antal elever från angränsande kommuner är placerade i grundsärskolan med inriktning träningskola.

Personaltäthet i grundsärskola

Den 15 oktober var antalet lärare i sarskolan 22,3 per 100 elever vilket är en ökning jämfört med 20,9 lärare året innan. Detta är preliminära uppgifter från SCB 15 oktober 2011. Andelen lärare och personal med specialpedagogisk högskoleexamen i sarskolan behöver öka.

Fritidshem

Antalet barn i fritidshemsverksamhet och 10-12 årsverksamhet var under året i genomsnitt 4 948 barn. Det är en ökning med 244 platser. De senaste årens ökande födelsetal visar sig i ökat antal barn i fritidshem.

Personaltäthet i fritidshem

Den 15 oktober var personaltätheten i fritidshem 20,8 barn per årsarbetare. Det är en ökning i förhållande till 2010 då personaltätheten var 23,7 barn per årsarbetare. Detta är preliminära uppgifter från SCB.

Öppen 10-12-årsverksamhet

Verksamhet för 10-12-åringarna bedrivs i huvudsak som öppen verksamhet, i de flesta fall på kommunens fritidsgårdar och i några fall på skolor. Två av verksamheterna är föreningsdrivna. Verksamheten finns på 24 platser. Cirka 1 600 barn deltar i den öppna 10-12-årsverksamheten, vilket motsvarar ungefär en tredjedel av åldersgruppen. Totalt har verksamheten haft cirka 60 000 besök under året. Aktiviteter på loven är en viktig del av 10-12-årsverksamheten och sker i samverkan mellan flera stadsdelar. Det förekommer läger och utflykter samt äventyrsveckor

Öppen fritidsverksamhet

Vid kommunens 14 fritidsgårdar arbetar 80 fritidsledare med tre olika verksamhetsdelar, korttidstillsyn enligt LSS, 10-12-årsverksamhet och öppen fritidsverksamhet för tonåringar. Nämnden ansvarar även för den öppna verksamheten i skateboardhallen och för bemannad parklek i Vasaparken och Folkparken. En fritidsgård, parklekarna och skateboardhallen drivs av föreningar.

Fritidsgårdarnas tonårsverksamhet har i genomsnitt öppet 55 timmar per vecka och når med cirka 700 besök per dag 30 procent av ungdomarna i åldern 13-16 år. Antalet besök har minskat något jämfört med föregående år. Andelen flickor som besöker fritidsgård har ökat något men är fortfarande låg, 36 procent.

Korttidstillsynen

Vid sex av Norrköpings fritidsgårdar och på två skolor bedrivs korttidstillsyn - fritidsverksamhet under eftermiddagstid och på skollov för ungdomar mellan 13-21 år med funktionsnedsättning och med stöd av LSS (lagen om stöd och service till vissa ungdomar med funktionsnedsättning). 75 barn är inskrivna i verksamheten.

Barn och elever med annat modersmål än svenska

Andelen barn med annat modersmål än svenska är 21 procent i förskolan, 26 procent i förskoleklass och 27 procent i grundskolan, vilket är något lägre jämfört med 2010.

Nyanlända barn i förskola och internationella klasser

Antalet nyanlända barn har fortsatt att minska. De nyanlända eleverna har rätt till undervisning och studiehjälper på modersmålet i skolans alla ämnen och undervisas i mindre grupper. Verksamheten internationella klasser har minskat i omfattning under 2011.

Strukturarbete

Födelsetalen i Norrköping fortsätter att vara höga även om de ligger något lägre än 2010.

Förskolan ha utökats med 314 platser under året, bland annat i den nybyggda förskolan Tintomara i Krokek. Det är den andra förskolan som byggts enligt den förskolemodell som är framtagna i Norrköping.

Antalet elever i grundskolans tidigare år ökar. Årskurs 7-9 minskar ett par år till. Det är förändringar som ställer krav på anpassningar av organisationen av verksamheten och på flexibla lösningar.

Det har under 2011 pågått ett arbete med att analysera och ta fram förslag på organisationen av den kommunala skolan de kommande åren för att den ska ha god kvalitet, vara uthållig och bärkraftig. Överkapaciteten i årskurs 7-9 har varit en utgångspunkt för arbetet.

Utbildningskontoret har gjort en översyn av skolorganisationen i centrala Norrköping. Den har legat till grund för barn- och ungdomsnämndens beslut om att lägga ner verksamheten vid Victoriaskolan från höstterminen 2012. Victoriaskolan har verksamhet från årskurs 6-9. Eleverna i årskurs 7-9 har erbjudits plats på andra 7-9 skolor, i första hand Ektorpskolan och Borgsmoskolan. Beslutet innebär också att Villastadskolan, Folkparkskolan, Victoria Montessori och De Geers skola som idag har f-klass till årskurs 5 behåller eleverna i årskurs 6. Eleverna fortsätter idag till Victoriaskolan i årskurs 6. En organisation med f-6 är bra med tanke på de nya kraven på bedömning och betyg i årskurs 6 i nya skollagen.

Det är svårt att påverka elevströmmarna till ytterområdena. I Kolmården, Kvillinge, Vikbolandet och Skärblacka har pågått ett arbete med att ta fram förslag på hur skolorna inom varje område kan samarbeta och organisera verksamheten på ett bättre sätt. Idéer om hur 7-9 skolornas kapacitet kan utnyttjas bättre ligger till grund för arbetet.

Haga fritidsgård evakuerades hösten 2011 från Hagagymnasiet till provisoriska lokaler i Hagaskolans elevcafeteria. Hagagymnasiet anpassar fritidsgårdslokalerna till skolverksamhet. Den framtida lokaliseringen av fritidsgården ska utredas.

Förskolan Säterdal i övre Svärtinge fick hastigt utrymmas i mitten av september. Förskolan hade under en längre tid haft problem med inomhusklimatet och under sommaren genomfördes mätningar i byggnaden och man kunde konstatera att ämnet bensen fanns i golven. Den 14 september beslutades att Säterdal skulle stänga omgående. Verksamheten med 56 barn flyttades till förskole-

lokaler i Marielund. Golven åtgärdas och förskolan kan flytta tillbaka i mars 2012.

Mätningar genomfördes också på Slätmons förskola i Svärtinge. Även på den kunde låga värden av bensen konstateras. Behov av utrymning bedömdes inte vara lika akut. I april 2012 färdigställs den nya förskolan i Svärtinge. Då kommer den utnyttjas så att Slätmons förskola kan renoveras utan att föräldrar behöver hänvisas till andra lokaler inne i Norrköping.

Viktiga händelser under året

Norrköpings Skola

Av kritisk betydelse för en organisations framgång är att den bygger på en förankrad verksamhetsidé, en värdegrund och en gemensam vision.

I samarbete med alla chefer inom barn- och ungdom har en gemensam verksamhetsidé och några gemensamma kärnvärden tagits fram, utifrån de olika styrdokumenterna och utifrån en vilja att göra en samhällsinsats.

Vi har sammanfattat vår ambition i tre kärnvärden: Nyfiken, Nytänkande och Nära.

Vi vill också se ett värde i helheten, har inlett ett arbete för större likvärdighet mellan enheterna och för att skapa förutsättningar för alla för kontinuerlig utveckling och ökad målpuppfyllelse.

Inom Norrköpings Skola sker systematiskt arbete med kompetensutveckling, utbyte av erfarenheter mellan enheter och samverkan med andra verksamheter. Utveckling och lärande är huvudprocessen.

Skola 2011

Insatser kring ny skollag och nya läroplaner har fortsatt under året, men har flyttat fokus från gemensam kompetensutveckling för nyckelpersoner till arbete med området som bas där förskolechefer/rektorer och nyckelpersoner samarbetar för att utveckla lärande och undervisning utifrån de nya styrdokumenterna. Förskolan har arbetat med förskolans utvidgade uppdrag som det första steget inom svenskt utbildningsväsende. Inom skolan har insatser genomförts inom området bedömning och betygssättning som förberedelse inför att nya grupper av lärare ska sätta betyg i årskurs 6 hösten 2012. Dessa insatser har också en ökad likvärdighet inom bedömning och betygssättning inom Norrköpings Skola som mål.

Kvalitetssystem

Det har införts ett gemensamt kvalitetssystem, Qualis för alla verksamheter inom Norrköpings Skola. Qualis är ett kvalitetssäkringssystem där förskolor, skolor och fritidsgårdar har tillgång till ett verktyg för utvärdering i form av självvärdering, brukarundersökningar och extern granskning. Syftet är att följa utvecklingen över tid samt säkerställa likvärdighet inom och mellan verksamheter, områden och på kommunnivå.

Samtliga chefer och 5 pedagoger från varje enhet, personal på utbildningskontoret samt ledamöter ur barn- och ungdomsnämnden deltog under hösten i utbildning i Qualis verktyget. Brukarenkäter samt andra enkäter som har använts kommer att ersättas av de föräldraenkäter, elevenkäter och personalenkäter som ingår i Qualis kvalitetssystem.

I Qualis ingår också deltagande i nätverk med andra kommuner samt konferenser där aktuell forskning om kvalitetsfrågor lyfts.

Kommungemensamma resursgrupper

Arbetet med att pröva möjlighet om finansiering av kommungemensamma resursgrupper till respektive område har fortsatt under 2011 för att finna alternativa lösningar i närmiljön.

Varje område har under områdeschefs ledning inventerat behov av förbättring och utvecklingsinsatser för att klara områdets alla barn oavsett behov.

Skolfam

De familjehemsplacerade barnen har överriser inom flera områden och generellt sett har de dåliga skolresultat och lägre utbildningsnivå än andra barn. Skolfam 2 som startade i april 2008 och avslutades som projekt i juni 2011 har varit ett samarbetsprojekt mellan Allmänna Barnhuset, socialnämnden och barn- och ungdomsnämnden. Skolfam 2 är en arbetsmodell som bygger på för- och eftermätningar, systematiskt arbete samt ett aktivt samarbete mellan skola, socialtjänst och familjehem. Arbetsmodellen är forskarstött, vilket kvalitetssäkrar modellen.

Arbetsättet innebär en kartläggning och individanpassning av skolmiljön för att förbättra förutsättningar för familjehemsplacerade barns lärande.

Projektet omfattade 24 barn placerade av Norrköpings kommun och resultaten visar att barnens självbild ökade med 18 procent, begåvning ökade med 8,4 procent, läsning (meningskedjor) ökade med 33 procent, i matematik var ökningen 61 procent och att barnen som fick datorbaserad arbetsminnesträning ökade sin förmåga i matematik med 111 procent.

Social investeringsfond

Skolfams 2 arbete med familjehemsplacerade barn är idag ett permanent arbetssätt i Norrköpings kommun med hjälp av medel från sociala investeringsfonden.

Medel ur sociala investeringsfonden har även beviljats till förebyggande arbete och kraftfulla insatser minimera olovlig frånvaro. Syftet är att bryta ett negativt mönster och få tillbaka eleverna till skolan. När projektet, som startar under 2012, avslutats efter tre år ska det finnas strategier för alla elever som innebär framsteg i skolarbetet och ökade möjligheter att nå målen, oavsett orsak till frånvaro.

Skapande skola

Allt flera skolor ansluter sig till Statens kulturråds satsning på Skapande skola. Kulturinslag förstärker den ordinarie undervisningen genom besök på kulturinstitutioner och samarbete med professionella kulturaktörer. 26 av kommunens grundskolor ansökte och fick medel att delta i Skapande skola under 2011.

Rörelse och hälsa

Aktiviteter för att stimulera barn och ungdomar till mera fysisk aktivitet har fortsatt under 2011. Den nationellt och internationellt uppmärksammade satsningen Alla på snö som i samarbete med Norrköpings skidklubb med flera lockar alla kommunens 10-åringar till Yxbacken glider vidare. Projektet Idrott utan gränser har utökat antalet föreningar som är aktiva på och i anslutning till skolan. Under sommaren deltog 30 barn i en särskild simskola för att komplettera skolans simundervisning.

Sommarverksamhet

Efter signaler från flera skolor i City att barn behöver positiv sysselsättning under sommarlovet ordnade utbildningskontoret tillsammans med Fritid City en särskild uppsökande verksamhet inriktad på åldersgruppen 10-12 år.

Fritidsgårdarna utbildade och anställde 30 ungdomar som feriearbetare i sommarens verksamhet. Verksamheten har utvärderats av studenter från Linköpings universitet. Det har gett idéer för fortsatt utveckling.

Kvalitetsarbete

Uppföljning av uppdragsplanens prioriterade utvecklingsområden

Att höja kunskaps- och utbildningsnivån i Norrköping innebär ett krav på ökad måluppfyllelse i verksamheten. Alla enheter ska använda sina resurser och arbetsmetoder på ett sådant sätt att fler barn och ungdomar når målen enligt gällande läroplaner och kursplaner. Chefen har ansvar för att kopplingen mellan mål, resultat och åtgärder för förbättring utvecklas på enheterna.

Under 2011 har barn- och ungdomsnämnden prioriterat utvecklingsområden för samtliga verksamheter i sin uppdragsplan. Dessutom har nämnden angivit ett antal prioriterade utvecklingsområden att följa över tid.

Uppföljningen av utvecklingsområden pågår och redovisas mer omfattande i utbildningskontorets kvalitetsredovisning som kommer i augusti 2012.

Förskole- och skolundersökning

En webbaserad undersökning har genomförts för tredje gången. Undersökningen riktar sig till föräldrar som har barn i förskola födda år 2006 och 2008, samt till elever i årskurs 5 och 8. Syftet med undersökningen är att mäta attityden till förskolan och skolan bland elever och förskoleföräldrar för att se om skolan i Norrköpings kommun uppfyller uppställda mål samt att bidra till utveckling av ökad kvalitet i verksamheterna.

Enkät om korttidstillsyn

En enkät om hur föräldrar ser på sina barns korttidstillsyn genomfördes i början på året. Den visar att föräldrarna är mycket nöjda med verksamheten, till exempel när det gäller personalens kompetens och bemötandet.

Fördjupad uppföljning av arbetsro på lektionerna

Utbildningskontoret har genomfört en fördjupad uppföljning utifrån hur elever och lärare definierar arbetsro och en bra miljö för lärande. Uppföljningen har gjorts med anledning av att eleverna har skattat arbetsro på lektionerna lågt i alla tre skolundersökningarna. Uppföljningen har genomförts på fyra 7-9 skolor varav en fristående skola. Varje skola har besökts under en hel dag med besök och observationer i verksamheten samt strukturerade samtal med lärare, elever och rektor utifrån samma frågeställningar. Ett bra klimat i klassrummet, lärarens engagemang och hur samspelet mellan läraren och eleverna fungerar har stor betydelse för arbetsro på lektionerna. Det lyfts fram i samtalen.

Kompetensutveckling

Rektorsprogrammet

Alla nyanställda rektorer och förskolechefer genomgår den statliga rektorsutbildningen.

PIM Praktisk IT och Mediekompetens

PIM-utbildningen fortsätter på andra året. Inom en 3-årsperiod ska all pedagogisk personal i förskola och skola ha genomgått utbildningen.

Matematik

I syfte att öka måluppfyllelsen i matematik för samtliga barn och ungdomar har tre matematikutvecklare fortsatt som processledare. Satsningen syftar till att medvetandegöra och kompetensutveckla pedagogerna i olika framgångsrika arbetsätt som gynnar förståelsen för ämnet matematik och elevernas lust att lära från förskolan upp till år 9. Ett stort antal pedagoger deltar i studiecirklar under ledning av matematikutvecklarna. Under hösten 2011 har Norrköpings kommun tillsammans med Linköping tecknat ett samverkansavtal med Linköpings universitet. Matematikundervisningen ska beforskas och det ska tas fram de mest framgångsrika didaktiska metoderna. Avtalet sträcker sig över fem år.

Naturvetenskap och teknik

Syftet med kompetensutvecklingsområdet naturvetenskap och teknik är att öka måluppfyllelsen samt att främja och stimulera förståelse och nyfikenhet i förskola och skolan.

Satsningen har fortsatt under ledning av en processledare och bedrivs i samarbete med Linköpings kommun, Regionförbundet Östsmå och Skolverket.

Kompetensutvecklingsinsatser har genomförts på följande områden:

NTA (Naturvetenskap och Teknik för Alla) har utökats med fler NTA-lådor. För temaarbete som vänder sig till årskurserna f-6.

NO-Tk utveckling består av kompetensutvecklingsinsatser för personal i förskola och skola bland annat i utomhuspedagogik.

KNUT-projektet har fokus på och utbildar personal i förskolan i hållbarhetsfrågor som gäller energiklimat- och miljöfrågor.

Läs- och skriv

I syfte att öka elevers läsförståelse har extra medel fördelats till personalförstärkningar, kompetenshöjande insatser och utveckling av IUP – skriftliga omdömen. Medlen har riktats till årskurs 1-3. Läs- och skrivpedagogerna i kommunen har också fortsatt nätverkssamarbete tillsammans med specialpedagogerna i respektive område och läspiloter från i stort sett alla enheter.

Barnskötarutbildning

EU-projektet "Gå vidare" har fortsatt och avslutats under 2011. Projektet har riktat sig till barnskötare i förskolan och skett i samverkan med Linköpings kommun. Sammanlagt 120 barnskötare har deltagit i olika utbildningsinsatser som utgått från läroplanen och arbetet i förskolan. Studierna har lett till fördjupad kompetens inom yrket, behörighet att söka lärarprogrammet eller att komma igång med studier på lärarprogrammet. 7 barnskötare fortsätter efter projektet att studera vidare till förskollärare.

Fokusområden

Det högst prioriterade målet är ökad måluppfyllelse och förbättrade resultat för alla verksamheter. Resultaten ska förbättras på följande områden:

- Läsförmågan i årskurs 2
- Uppfylld kravnivå i årskurs 3 med stöd av nationella prov
- Uppfylld kravnivå i årskurs 5 med stöd av nationella prov
- Godkända betyg i årskurs 9 i alla ämnen
- Meritvärdet
- Andel behöriga till gymnasieskolan

Elever och personal i kommunala grundskolor arbetar för att öka andelen elever som når målen för utbildningen. I resultaten för 2011 finns samtliga elever i Norrköping inräknade, även nyanlända elever i de internationella klasserna. Internationell klass för nyanlända elever finns på Matteusskolan, Hagaskolan, Djäkneparksskolan, Gustaf Adolfsskolan, Söderporten, Silverdansens skola och Navestadsskolan.

Läsförmågan i årskurs 2

Elevernas läsförmåga vid slutet av årskurs 2 har följts upp sedan 2004. Resultaten visar att 89 procent av eleverna har en åldersadekvat läsförmåga. Det är en förbättring av resultatet med 5 procentenheter sedan 2004.

Bedömd adekvat läsförmåga i årskurs 2

	2011	2010	2009	2008	2007
Procent	89	90	89	89	86

Läs- och skrivförmågan är av central betydelse för förståelse och utveckling av kunskaper. Användningen av det standardiserade lästestet i årskurs 2 är en del av arbetet med bedömning för att kunna

ge rätt stöd tidigt. Insatser för att öka elevernas läsförmåga prioriteras i hela grundskolan.

Kompetensutveckling kring barns språk-, läs- och skrivförmåga har genomförts i ett flertal olika former. Detta har medverkat till att öka kompetens och medvetenheten hos pedagoger om betydelsen av en lässtimulerande miljö för barn från förskola till grundskolans år 9. Med tidiga stödinsatser till yngre barn bör det vara möjligt att öka andelen elever som når målen i årskurs 5 och vid grundskolans slut. Statsbidraget Läs – Skriva – Räkna har under 2011 främst använts till personalförstärkningar gällande stödinsatser i årskurs 1-3.

Uppfylld kravnivå på nationella proven i årskurs 3

För andra gången genomfördes nationella prov för årskurs 3 i **alla** landets skolor. Provet omfattar svenska/svenska A med 8 delprov och matematik med 7 delprov. Resultat vid nationella prov är inte jämförbara över tid då delproven ändrar karaktär varje år och då inget sammanfattande omdöme ges. I en jämförelse mellan Norrköpings skolor och övriga landets skolor kan man utläsa på delprovsnivå att kommunens skolor ligger någon eller några procent lägre i uppfylld kravnivå på samtliga delprov.

Helhetsbedömning i årskurs 5 med stöd av nationella prov

Skolor med årskurs 5 genomför nationella ämnesprov i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk. Syftet med de nationella proven är att ge läraren stöd för bedömning i om eleverna når målen i dessa ämnen. 86 procent av eleverna nådde målen i svenska och svenska som andraspråk, 82 procent av eleverna nådde målen i matematik och 82 procent av eleverna nådde målen i engelska. Resultatet är något lägre i engelska medan matematiken ligger kvar på samma och svenskan har ökat med 2 procent.

Uppfylld kravnivå i årskurs 5 med stöd av nationella prov, procent

	2010/ 2011	2009/ 2010	2008/ 2009	2007/ 2008	2006/ 2007
Svenska	86	84	85	85	82
Matematik	82	82	84	82	79
Engelska	82	86	82	86	86

Källa: Utbildningskontorets sammanställning av skolors resultat

Godkända betyg i årskurs 9 i alla ämnen

Andelen elever som uppnått målen i alla ämnen ökade med 3,9 procent mellan åren 2010 och 2011.

Godkända betyg i alla ämnen i årskurs 9

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011
Norrköpings kommunala skolor	73,9	72,6	76,5
Kommunens alla skolor	76,4	75,4	77,5
Alla skolor i riket	77,0	76,6	77,3

Källa: Skolverkets databas Siris

Meritvärde i årskurs 9

Den genomsnittliga meritpoängen ökade mellan åren 2010 och 2011 med 5 procent.

Genomsnittligt meritvärde, årskurs 9

	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011
Norrköpings kommunala skolor	199,1	199,5	204,1
Kommunens alla skolor	201,9	202,7	204,5
Alla skolor i riket	209,6	208,8	210,6

Källa: Skolverkets databas Siris

Behörighet till gymnasiets nationella program.

Kraven på behörighet till de nationella programmen på gymnasiet ändrades till intagningen 2011, vilket innebär att behörigheten inte kan jämföras över tid.

De nya behörighetsreglerna till nationellt program kräver lägst betyget godkänd i ämnena svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik.

Den som väljer att studera på ett yrkesförberedande program måste ha godkända betyg i ytterligare fem ämnen, det vill säga totalt åtta.

För de högskoleförberedande programmen gäller godkända betyg i nio ämnen till, sammanlagt tolv.

För ekonomi-, humanistiska- och samhällsvetenskapsprogrammen ska fyra av de nio övriga godkända ämnena vara geografi, historia, samhällskunskap och religionskunskap.

För naturvetenskaps- och teknikprogrammen ska tre av de nio övriga godkända ämnena vara biologi, fysik och kemi.

För estetiska program är det nio valfria ämnen.

Behöriga till nationellt program läsåret 2010/2011

	Behöriga				Ej behöriga
	Yrkes-program	Högskoleförberedande program			
		Estetiskt program	Ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskaps-program	Naturvetenskapligt och tekniskt program	
Norrköping totalt	86,6	85,6	84,7	83,2	13,4
Norrköping kommunal	85,9	84,7	83,7	81,9	14,1
Norrköping fristående	89,1	88,8	88,2	87,9	10,9
Större städer totalt	87,6	86,6	85,3	83,5	12,4
Större städer kommunal	86,6	85,5	84,2	82,2	13,4
Större städer fristående	93,1	92,4	91,4	90,1	6,9

Källa: Skolverkets databas Siris

Framtid

Barn- och ungdomsnämndens fortsatta prioritering är arbetet med att förbättra resultaten och öka måluppfyllelsen. Arbeta med att utveckla såväl ledarskap som medarbetarnas kompetens är en förutsättning för framgång. Systematisk uppföljning och utvärdering är nödvändig för ett ständigt förbättringsarbete.

Kvalitetsarbetet ska förstärkas, spridningen av goda resultat ska öka och systematiseras. Bedömningen av verksamhetens kvalitet, måluppfyllelse och utvecklingsbehov ska genomföras årligen.

En förutsättning för att öka måluppfyllelsen är att alla ska känna sig trygga och bemötas med respekt. I samtliga verksamheter ska alla arbeta aktivt för att motverka kränkande behandling.

Arbetet med att ge stöd till barn som riskerar att fara illa ska förbättras genom ett ännu mer utvecklat samarbete med socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden och landstinget.

Under 2012 påbörjas ett fördjupat arbete med stöd av den sociala investeringsfonden.

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt

Språket är centralt för att utveckla en människas tänkande, kreativitet och lärande. Att ha ordet i sin makt, att göra sin röst hörd i tal och skrift är grundläggande för medborgare och för ett demokratiskt samhälle. Särskilt viktigt är detta för barn och unga med annat modersmål än svenska som ska utveckla både förmågan att uttrycka sig på sitt modersmål och på svenska. Detta är en framtidsfråga för Norrköping, som tagit emot många nyanlända barn- och ungdomar under de senaste åren. Med start hösten 2011 och fortsättning till och med 2014 utbildas samtliga medarbetare inom förskola och grundskola i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.

IT som stöd för lärande

IT som stöd för lärandet och informationskälla måste utvecklas i alla våra verksamheter. För att kunna möta elevernas behov och följa med i den snabba utveckling som sker inom IT-området behöver personal kompetensutveckling. Förskolan och skolan har viktiga roller för att säkerställa likvärdigheten. En förstärkning av IT-utrustning har skett; samtliga enheter har nu uppkoppling och en datortäthet på en dator per sex elever i grundskolan. I förskolan en dator per barngrupp. Samtliga pedagoger inom grundskolan har en egen dator.

Ungdomars livsvillkor och en hållbar utveckling

Förskola, skola och fritidsgård har ett särskilt ansvar för den uppväxande generationens kunskap, förståelse och engagemang till ett medvetet tänkande i den dagliga verksamheten. Utbildning för hållbar utveckling syftar till att barn och unga erövrar förmåga och vilja att verka för detta. Barn och unga behöver grundläggande kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa samt förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan och miljön. Detta ska främjas i våra förskolor och skolor.

Ny skollag och nya läroplaner

De införda reformerna är genomgripande, vilket kräver stort engagemang och betydande insatser från kommunen som huvudman och från medarbetare i verksamheten. Insikt om reformernas intentioner och innebörd förankras på samtliga nivåer i kommunen för att nationella mål ska nås och likvärdigheten i verksamheten ska stärkas.

Flexibla lösningar behöver utvecklas

Skolverksamheterna påverkas av flera faktorer förutom pågående reformer. Kommunens demografiska förändringar och ekonomi fortsätter att ställa stora krav på sätt att organisera verksamheterna och på flexibla lösningar. Olika stora barnkullar över åren, förändrat utbud av fristående skolor gör att anpassningar i form av både utökning och minskning av enheter måste hanteras med god framförhållning och fokus på god ekonomisk hushållning.

Personal och kompetens

Personalförsörjningen är en nyckelfråga framöver. Planering och framförhållning krävs för att möta stora pensionsavgångar. Lärares kompetens är den viktigaste framgångsfaktorn för verksamhetens förmåga att nå måluppfyllelse. Skolledares kompetens är viktig för rollen att stödja och utveckla kvaliteten på lärares yrkesutövning. De nya reformerna, med ökade krav på behörighet och lärarlegitimation i förskola och skola kräver översyn av befintliga medarbetares kompetens, samt vidareutbildning för vissa.

En plan tas fram för att säkra rätt behörighet hos samtliga medarbetare 2015 när krav på lärarlegitimation träder i kraft fullt ut.

Gymnasienämnden

Ansvarsområde

Gymnasienämndens ansvarsområde är gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Ekonomiskt resultat

Gymnasienämnden redovisar ett underskott på 13 450 tkr vilket motsvarar 3 procent av budgeten för 2011.

De kommunala gymnasieskolorna redovisar ett sammantaget underskott på 12 350 tkr. Resultatet kan hänföras till tre huvudområden: minskat elevantal med åtföljande personal- och lokalkonsekvenser, gymnasiesärskolan samt konsekvenserna av gymnasiereformen GY2011.

Ytterligare ett antal faktorer, som inte är relaterade direkt till de kommunala gymnasieskolorna, redovisas under rubriken Gymnasienämnden.

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	119 620	153 070
Verksamhetens kostnader	-597 870	-625 166
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-7 467	-7 446
Verksamhetens nettokostnad	-485 717	-479 542
Budget	472 267	480 302
Årets resultat	-13 450	760
Nettoinvesteringar	-6 499	-3 946

Personalredovisning*

	2011	2010
Antal årsarbetare	521,5	515
Antal anställda	554	527

* avser samtliga tillsvidareanställda i kommunala gymnasieskolan

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Nämnd	575	299	257	298	349
Nämndadministration	408	502	390	340	322
Gymnasieutbildning	450 957	445 316	447 587	441 681	407 916
Gymnasiesärskola	33 777	33 425	31 183	26 641	24 428
Summa	485 717	479 542	479 417	468 960	433 015

Minskat elevantal

Den viktigaste påverkan på gymnasienämndens budget och ekonomiska resultat har elevtalsutvecklingen och elevernas val av studievägar. Det finns stora svårigheter i att ett år i förväg bedöma elevernas val av studievägar, inte minst med det stora antalet utbildningsanordnare och utbildningar som finns. Att bedöma elevströmmar är en vital del i utbildningskontorets risk- och väsentlighetsanalys.

Budget 2011 byggde på den preliminära organisation som beslutades i december 2010. Den preliminära antagningen i mars 2011 gav information om hur elevernas val och intressen avvek från den preliminära organisationen. Inför den slutliga antagningen i juni 2011 justerade nämnden organisationen så att den bättre överensstämde med de blivande gymnasieelevernas val. Därigenom skapades förutsättningar för en ändrad ekonomisk planering på skolorna.

Gymnasieskolorna utarbetar sedan sina internbudgetar utifrån det antal elever som antagningen visar. Eftersom antalet gymnasieelever minskar samtidigt som antalet fristående utbildningar ökar, måste skolornas organisation förändras mellan vårtermin och hösttermin, för att uppnå balans i ekonomin. Elevtalsförändringarna är för vissa skolor betydande, vilket innebär stora omställningar på kort tid. De primära åtgärderna som genomförts är att anpassa personalstyrkan i förhållande till elevtalen.

De kommunala gymnasieskolorna ska utifrån beslutade programersättningar organisera verksamheten på program och inriktningsnivå. För att få en ändamålsenlig och ekonomiskt hållbar organisation är välfyllda elevgrupper en viktig parameter. Det innebär att den preliminära organisationen är ett viktigt planeringsunderlag för att undvika att sko-

lorna till hösten står med överkapacitet inom vissa program eller inriktningar.

Eftersom skolornas verksamhet löper under läsår har de vidtagna åtgärderna i allt väsentligt fått verkan endast under höstterminen 2011. De kommunala gymnasieskolorna har därmed haft betydande svårigheter att nå en budget i balans och åtgärderna har inte varit tillräckliga för att skolorna ska nå ett nollresultat.

2005 upphörde tre kommunala gymnasieskolor som självständiga enheter och lokalerna på Thapperska gymnasiet och Ingelstaggymnasiet lämnades. Utvecklingen under åren efter med ökad etablering av fristående skolor och minskade elevvolymerna har medfört att behovet av lokalanpassningar gradvis har ökat. Det har dock tidigare inte varit möjligt att genomföra så genomgripande lokalanpassningar som 2005, eftersom de ”hål” som uppstått i undervisningsgrupper och program inte har kunnat fullt ut kompenseras genom att delar av skolornas lokaler stängts.

Resultatet 2011 visar, att det arbete som hittills gjorts när det gäller att minska lokalytor, genomföra förändringar i utbudet av inriktningar samt framtagande av brytpunkter för gruppstorlekar måste intensifieras under 2012 och påföljande år. I förhållande till verksamheten 2011 behöver ytterligare anpassningar på organisationsnivå genomföras.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan, som finns på alla fyra gymnasieskolorna, uppvisar 2011 ett sammanlagt underskott på 1 500 tkr. Orsakerna till detta är främst fler elever med större behov. Dessutom har det blivit nödvändigt med fler gruppdelningar på grund av elevernas val av program.

Gymnasiereformen GY11

Gymnasiereformen innebär att det finns två parallella utbildningssystem inom gymnasieskolan. Gymnasieskolan utbildar i och med läsåret 2011/12 såväl elever antagna enligt tidigare programstruktur som elever som genomför utbildningen enligt GY2011. Det innebär att det ”gamla” systemet fasas ut och det kommer att finnas två parallella system till och med vårterminen 2013.

Förändringarna av gymnasieskolans utbildningsinnehåll påverkar behovet av lärarkompetenser och sett i sammanhanget av minskade elevkullar innebär detta mindre kostnadseffektiva undervisningsgrupper.

Själv det faktum att skolorna måste hantera två parallella system med olika program, ämnen, kurser, betygsskalor, lag och förordningar är kostnadsdrivande. Detta förhållande kvarstår till och med vårterminen 2013.

Strukturbeslut som fattades inför höstterminen 2011 har också inneburit ökade kostnader på skolorna, framförallt avseende de nya introduktionsprogrammen. Dessa finns nu på alla fyra skolorna vilket innebär ökade kostnader både för lokaler, undervisning och övrig personal.

Gymnasienämnden

Resterande underskott, 1 100 tkr, beror på att fler elever från grannkommunerna sökt fristående skolor i kommunen istället för till våra kommunala skolor. Intäkten är nästan 7 000 tkr lägre än budgeterat.

Avbrotten är fler än budgeterat vilket medför en kostnadsminskning med 2 650 tkr. Kostnaderna för placerade elever är drygt 1 650 tkr lägre. Det är färre elever som placerats under året, de placeringar som gjorts har varit billigare och för flera av de placerade ungdomarna har det inte blivit några utbildningskostnader. När det gäller kostnaden för assistenter för elever med olika funktionshinder överstiger den budget med 400 tkr.

Gymnasiesärskolan har haft 600 tkr högre intäkter än budgeterat. Kostnaden för nämnden överstiger budget med närmare 200 tkr.

Övriga kostnader såsom antagningskansli, inackorderingstillägg och IT-kostnader är 900 tkr lägre än budgeterat.

Viktiga händelser under året

Gymnasiereformen GY 2011

Gymnasiet gick under året in i den nya gymnasieskolan GY 2011. I och med detta finns fram till och med vårterminen 2013, två parallella system i våra skolor. GY 2011 innebär nya program, nya kurser och en ny betygsskala. Skolorna har arbetat med anpassning till det nya systemet, ett arbete som fortfarande pågår då få kurser är betygssatta och programinriktningarna till allra största delen startar i årskurs två. Utbildning i betyg och bedömning pågår fortfarande då Skolverkets stödmaterial kommit fram i ett sent skede.

Offentliga bidrag på lika villkor

De ändrade bestämmelserna i skollagen, Offentliga bidrag på lika villkor, tillämpas från 2010. Det har bland annat medfört att nämndens beslut om bidragsbelopp har överklagats till Förvaltningsrätten av 13 fristående huvudmän gällande bidragsbeloppen för 2010. Sex av dessa mål är ännu inte slutligt avgjorda eftersom Kammarrätten beviljat prövningstillstånd.

En fristående huvudman har överklagat bidragsbeloppet för 2011. Detta mål är inte avgjort i förvaltningsrätten. Skulle domarna i dessa mål avgöras till kommunens nackdel uppstår en budgetrisk för gymnasienämnden 2012. Nämnden har tidigare i en särskild skrivelse påpekat detta.

Nya ansökningar avseende fristående gymnasieskolor

Under 2011 inkom ytterligare ansökningar till Skolinspektionen om start av nya fristående utbildningar inför hösten 2012. Sammantaget inlämnade elva fristående huvudmän 37 ansökningar avseende både program och inriktningar med sammanlagt cirka 550 intagningsplatser i år 1.

Gymnasienämnden avstyrkte ansökningarna i yttranden till Skolinspektionen. Den främsta orsaken till avstyrkan var att den kraftiga ökningen av utbildningsplatser till vissa program, påverkar kommunala program och inriktningar. Samtidigt

sjunker elevtalen kraftigt de kommande åren. Sammantaget innebär detta ökade kostnader per elev i kommunala skolor vilket i sin tur leder till högre bidragsbelopp och därmed ökade kostnader för gymnasienämnden.

Majoriteten av ansökningarna har fått avslag av Skolinspektionen men två fristående huvudmän har fått tillstånd att starta totalt tre nya inriktningar.

Nedläggning av en fristående gymnasieskola

Huvudmannen Folkuniversitetet meddelade i slutet av september att man snarast avsåg att lägga ner den fristående gymnasieskolan Carl Swartzgymnasiet. Skolan hade då ett hundratal elever fördelade med en mindre del på ett nationellt program och huvuddelen på individuellt program/introduktionsprogram (IV/IM).

Kommunens studie- och yrkesvägledare samt den så kallade mottagningsgruppen genomförde omfattande insatser för att säkerställa elevernas fortsatta studier. Eleverna på det nationella programmet gick vidare till gymnasieskolor i kommunen, andra kommuner eller fristående gymnasieskolor. Majoriteten av eleverna på IV/IM gick över till kommunens skolor

Mottagningsgruppen

Mottagningsgruppen startade i projektform under början av 2009 men har under året permanentats. Kompetensen i gruppen består av biträdande rektor, speciallärare, studie- och yrkesvägledare samt kurator.

Fokus under året har varit att förbättra övergången från grundskolan till gymnasieskolan för elever i behov av särskilt stöd. Gruppen har träffat alla kommunala samt fristående grundskolor samt gymnasieskolor för att ta del av och lämna vidare relevant information som kan gynna eleven. Detta har mottagits mycket positivt av alla berörda. Samarbetet med socialtjänsten har utvecklats vilket resulterat i att fler studerar inom gymnasieskolan och färre på behandlingshemmens egna skolor. Detta har medfört en kvalitetshöjning av samt lägre kostnader för utbildning.

Fokusområden / kvalitetsarbete

Förbättrade resultat och ökad målpuffyllelse

I tabell 1 redovisas några nyckeltal beträffande utbildningsresultaten för de kommunala gymnasieskolorna de senaste fem åren. Den genomsnittliga betygspoängen har 2011 stigit med en tiondel medan resultatet för jämförelsegruppen Större städer är oförändrat. Andelen elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola har också ökat och är nu i paritet med jämförelsegruppen. Däremot har andelen elever som fullföljt utbildningen inom 4 år minskat.

Målpuffyllelsen i KF:s mål 10 formuleras för gymnasieskolan som ”Andelen elever i en årskull som avlägger gymnasieexamen ökar och är högre än 80 procent år 2014”. Målpuffyllelsen går inte att avläsa förrän 2014, då de första eleverna som går i den reformerade gymnasieskolan GY 2011 slutar.

Under åren fram till dess är värdet i tabell 1 för ”Fullföljd utbildning inom 4 år inklusive IV-progr.” det som närmast motsvarar, men inte är identiskt med, KF:s målsättning. I en direkt jämförelse skulle alltså resultatet behöva öka med

nio procentenheter för att nå Mål 10 år 2014 och med sex procentenheter för att nå upp till det genomsnittliga värdet som Större städer uppvisar för hela mätperioden 2007-2011.

I tabell 2 redovisas övergången till högskolan inom 3 år efter avslutad utbildning. Tabellen avser folkbokförda i kommunen, vilket inkluderar elever från såväl kommunala som fristående och landstingsdrivna gymnasieskolor.

Andelen elever som påbörjar studier vid universitet och högskolor har för Norrköpings del minskat 2011 medan det genomsnittliga värdet för jämförelsegruppen Större städer fyra procentenheter högre och oförändrat från 2010.

Elevvolym

Antalet norrköpingselever som gick någon gymnasieutbildning under 2011 uppgick under vårterminen till 5590. Av dessa gick 3349 (60 procent) i kommunala skolor och 2241 elever i fristående skolor, landstingsskolor och andra kommuners skolor. Under höstterminen fanns 5381 norrköpingselever inskrivna i gymnasieskolan och av dessa gick 3143 (58 procent) i kommunala skolor.

Antalet norrköpingselever inom gymnasieskolan uppgick under verksamhetsåret till 97 på höstterminen 2011 och 138 på vårterminen. Dessa elevvolym är inräknade i ovanstående statistik.

Antal elever

	2011	2010	2009	2008	2007
Gymnasieutbildning	5 368	5 485	5 575	5 522	5 358
Gymnasiesärskola	136,5	135	139	129	119

Tabell 1. Elever i Norrköpings kommunala skolor

	2011	2010	2009	2008	2007
Genomsnittlig betygspoäng	13,8 (14,0)	13,7 (14,0)	14,0 (14,1)	13,9 (14,0)	14,2 (14,1)
Fullföljd utbildning inom 4 år exkl. IV-program (procent)	83 (85)	84 (85)	80 (84)	82 (84)	83 (84)
Fullföljd utbildning inom 4 år inkl. IV-program (procent)	71 (77)	73 (77)	71 (77)	73 (77)	72 (77)
Andel med grundl. behörighet till universitet och högskola (procent)	87 (87)	86 (87)	91 (91)	90 (89)	93 (89)

Källa: Skolverket. Inom parentes anges jämförelsegruppen större städer.

Tabell 2. Övergång till högskolan inom 3 år efter avslutad utbildning i gymnasieskolan, folkbokförda i kommunen, 2006-2010

(procent)	2011	2010	2009	2008	2007
Norrköping	41	43	41	41	46
Större städer	45	45	43	43	45

Tabell 3 visar hur fördelningen av elever på yrkesprogram respektive högskoleförberedande program i år 1 har förändrats läsåret 2011/12 jämfört med 2010/11. Siffrorna gäller endast elever folkbokförda i Norrköpings kommun. Siffrorna utgår från statistik per den 15 oktober respektive år.

Elever som är obehöriga till de nationella programmen antas till något av de fem Introduktionsprogrammen i år 1. Tabell 4 redovisar endast elever folkbokförda i Norrköpings kommun och utgår från statistik per den 15 oktober 2011.

För 2010 var den totala andelen Norrköpings-elever i fristående skolor i medeltal 31,2 procent. Höstterminen 2011 hade denna andel ökat till 34,9 procent.

Gymnasiesärskolan

Antalet norrköpingselever i gymnasiesärskolan var i medeltal 136 (135) under 2011. Andelen elever från andra kommuner i Norrköpings kommunala gymnasiesärskola var 22 procent (21 procent). Siffrorna inom parentes visar föregående års värde.

En elevenkät har besvarats av alla elever i gymnasiesärskolan, utom verksamhetssträningen. Genomsnittresultatet för året ligger på 2,6 (2,7) på en tregradig skala. Högsta värden detta år fick

områdena Undervisning, Psykosocial miljö samt Skoldagen. Eleverna känner att de får det stöd de behöver, känner sig trygga och är nöjda med sin skola.

Arbetet med att öka antalet elever som får anställning efter avslutad skolgång i gymnasiesärskolan fortsätter. I samverkan med arbetsförmedlingen och försäkringskassan görs bedömningar av elevernas arbetsförmåga. En bättre samverkan, med större krav på såväl skolan som arbetsplatserna, har lett till att flera elever fått anställningar. Av 25 elever, som avslutade gymnasiesärskolans nationella program våren 2011, hade 9 elever (7 elever) anställning vid början av höstterminen vilket är en ökning jämfört med tidigare år.

Skoldemokrati

Elever är adjungerade vid gymnasienämndens sammanträden. Elevrepresentation finns i skolkonferenserna på varje skola. NES, Norrköpings elevrådsstyrelse, svarar för olika årliga elevrådsarrangemang, bland annat det så kallade Gymnasieslaget.

Tabell 3. Antal elever i högskoleförberedande- och yrkesprogram

2011/12	Kommunala skolor	Fristående skolor	Övriga	Totalt
Högskoleförb. program	459 (55%)	385 (62,5%)	8	852 (57%)
Yrkesprogram	375 (45%)	231 (37,5%)	44	650 (43%)
2010/11	Kommunala skolor	Fristående skolor	Övriga	Totalt
Högskoleförb. program	550 (58%)	293 (47%)	16	859 (52%)
Yrkesprogram	405 (42%)	326 (53%)	68	799 (48%)

Tabell 4. Antal obehöriga elever till nationella program

2011/12	Kommunala skolor	Fristående skolor	Övriga	Totalt
Obehöriga elever	252	52	15	319

Framtiden

Elevtal

Andelen elever i Norrköpings kommunala skolor fortsätter att minska till förmån för de fristående skolorna, samtidigt som elevminskning ur ett demografiskt perspektiv nu börjar synas allt tydligare. Under de kommande åren fortsätter antalet 16-åringar att minska ända fram till omkring år 2016 för att därefter svagt öka.

Gymnasiereformen GY 2011

Läsåret 2012/2013 startar inriktningarna för huvuddelen av de nationella programmen i GY 2011. Totalt finns 60 nationellt fastställda inriktningar. Arbete pågår för att fastställa vilka inriktningar som de kommunala gymnasieskolorna ska anordna. Detta är av stor betydelse för skolornas organisation och ekonomi.

Friskoleutvecklingen

Skolinspektion har blivit mer restriktiv när det gäller tillstånd för fristående huvudmän att starta nya skolor, program och inriktningar. Det främsta skälet till avslagen är den demografiska utvecklingen med sjunkande elevtal men även Skolinspektionens skärpta krav på formalia gällande ansökningsförfarandet har medfört att färre ansökningar beviljats.

Gymnasiesärskolan

Inom gymnasiesärskolan kommer förändringar att ske vad gäller innehåll och form.

Förslaget innebär att bestämmelserna för gymnasiesärskolan i stora delar anpassas till bestämmelserna för den reformerade gymnasieskolan.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2012. Huvuddelen av bestämmelserna ska börja tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2013. Under 2012 intensifieras förberedelserna inför GYsär13.

Planerade åtgärder avseende lokaler 2012

Gymnasienämnden genomför inom sitt ansvarsområde en översyn av befintliga lokaler kopplat till framtida långsiktiga behov. Ett antal förändringar planeras för att reducera hyreskostnaderna.

Vid halvårsskiftet lämnas det våningsplan som Ebersteinska gymnasiet disponerar i fastigheten

Värdshusgatan 4 för IM-programmen. Verksamheten flyttas till huvudbyggnaden F-huset.

Under 2012 byggs fritidsgårdens lokaler i nuvarande Hagagymnasiets huvudbyggnad om för de behov som IM-programmen på Haga/Marielund har. Det innebär, att Marielundsgymnasiets lokaler på Stockholmsvägen beräknas kunna lämnas vid årsskiftet 2012/2013.

De Geergymnasiet har sedan vårterminen 2011 ingen verksamhet i annexbyggnaden Språkens hus. En utredning pågår om byggnaden ska sägas upp eller få annan användning inom ramen för gymnasienämndens ansvarsområde.

Kungsgårdsgymnasiets huvuddel finns på Holmstagatan 17. I anslutning till huvudbyggnaden finns en friliggande byggnad (hus E) där den verksamhet som bedrivs där bedöms kunna flytta in i huvudbyggnaden.

Utöver ovanstående pågår utredningar om ytterligare och mer omfattande förtätning av gymnasieskolans lokaler.

Lärarlegitimation

Riksdagen har beslutat om nya behörighetsregler för lärare och om införandet av lärarlegitimation. En kartläggning pågår för att kunna bedöma behovet av kompetensutveckling för lärarna inför de nya bestämmelser som gäller från och med 2015.

Förbättrade resultat och ökad måluppfyllelse

Gymnasienämndens fortsatta prioritering är arbetet med att förbättra resultaten och öka måluppfyllelsen med en budget i balans.

Arbetet med att utveckla ledarskapet och lärares kompetens är en förutsättning för framgång. Uppföljning och utvärdering är nödvändiga faktorer att förbättra för att ledare och personal skall ha de bästa utgångspunkterna för enhetens utvecklingsarbete.

Utifrån kommunens nya styrmodell pågår arbetet med att systematisera kvalitetsarbetet. Utvärdering och analyser utgör viktiga moment i planering och genomförande av insatser för ökad måluppfyllelse.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för:

- Kommunens biblioteksverksamhet
- Kommunens museiverksamhet, kulturmiljö-
vård och offentliga konst
- Arrangemangsverksamhet inom kultur- och
fritidsområdet
- Föreningsbidrag, förenings- och kulturstöd
med mera
- Skötsel och underhåll av kommunens
idrotts-, motions-, fritids- och friluftsan-
läggningar (exklusive delar som handhas av
särskilda bolag)
- Kommunens kulturskola
- Kommunens filmverksamhet
- Fritidsfisket i kommunen
- Kommunens utdelning av idrotts- och kul-
turstipendier

Ekonomiskt resultat

Nämnden har uppnått ett positivt resultat på 13 mnkr.

Det positiva resultatet har uppnåtts genom att nämnden under året reducerat budgeten för bidrag till studieförbund med 1 300 tkr och stödet till ungdomsidrott och bygdegårdar med 600 tkr för att kompensera ekonomisk obalans i kulturinstitutionernas verksamhet.

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	29 379	29 779
Verksamhetens kostnader	-223 081	-226 291
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-2 359	-2 661
Verksamhetens nettokostnad	-196 061	-199 174
Budget	196 074	199 238
Årets resultat	13	64
Nettoinvesteringar	-5 094	-1 420

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	156,37	156,59
Antal anställda	170	170

Viktiga händelser under året

Biblioteken

Stadsbiblioteket har nominerats till två nationella bibliotekspriser, Årets bibliotek och Amy-priset. Under året har man utvecklat en ny mobilwebb där alla biblioteksärenden kan skötas via mobilen, en helt ny e-tjänst.

Museerna, kulturmiljö- vård och offentlig konst

Under våren firade Stadsmuseet 30-årsjubileum. I december invigdes utställningen Kris & Vision - våga älska Norrköping som producerats tillsammans med Arbetets museum.

Inom kulturmiljövården har en utredning genomförts och sammanställts om möjlig samordning av publik verksamhet kring bronsålderns hällristningsmiljöer i samarbete med Riksantikvarieämbetet/Stockholms universitet.

Konstmuseet producerade under 2011 sex utställningar, bland andra GAN – Gösta Adrian-
Nilsson – modernistpionjär och outsider var årets stora publikdragare, Karl-Axel Pehrson – med naturen som utgångspunkt, Marie-Louise Ekman presenterade under sommaren för första gången sina filmer i ett utställningsrum. Norrköpings Konstmuseum mottog en testamentarisk gåva från Sten och Karin Forselius omfattande 650 000 kr för inköp av modern konst. Åtta konstverk (av tre kvinnor och fyra män) köptes in till Konstmuseets samlingar. Carl Larssons målning Karin skalar äpplen, som stals från Norrköpings Konstmuseum på 1980-talet, hittades hos en konstsamlare i Norge och en process med att försöka återbörda tavlan har inletts.

Fyra större gestaltningsprojekt har genomförts i stadsrummet: *Norra kajen*: Trädar, Thomas Norström och Annika Oskarsson *Tuppenparken*: Stjärnorna visar vägen, Maria Backman *Hagebyparken*: Visa råd från en enkel dam, Marianne Arnbäck *Vickelbygården*: 62 konstverk placerade, ingår i vård- och omsorgskontorets satsning att placera konst i alla renoverade eller nybyggda äldreboenden.

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Nämndadministration	935	1007	923	1 145	963
Fritid					
Idrottsanläggningar	65 353	68 359	68 199	65 978	59 516
Friluft- och fritidsanläggningar	4 101	4 507	5 894	6 132	5 627
Hyressubvention hallar	14 755	14 671	13 223	11 795	10 859
Föreningsbidrag	15 200	14 985	15 391	16 726	15 707
Kultur					
Biblioteksverksamhet	36 993	37 380	37 129	36 483	35 971
Museiverksamhet	20 699	19 411	18 911	19 215	19 339
varav konstmuseet	9 714	10 144	9 941	9 671	9 677
varav stadsmuseet	9 776	9 267	8 970	9 544	9 662
Bidrag till studieförbunden	3 762	5 219	5 781	6 297	7 403
Föreningsbidrag	9 055	9 099	8 155	7 045	6 745
Kulturskolan	17 915	18 924	17 597	17 524	17 084
Kulturverksamhet, övrigt	7 293	5 611	4 926	5 797	5 260
Summa	196 061	199 174	196 129	194 137	184 474

**Arrangemangs- och kultur-
stöd samt föreningsbidrag**

Med stöd från kultur- och fritidsnämnden arrangerades bland annat en seriefestival i samarbete med samtliga kommunala kulturinstitutioner samt Arbetets museum och fria aktörer. Festivalen arrangerades med stöd från Kulturrådet. Kulturnatten genomfördes för 26:e gången, återigen med fler arrangörer och större publik än tidigare år.

Sveriges största regionala utbudsdag med scenkonst för unga, ScenGalej, genomfördes där arrangörer från hela regionen och lokala och nationella scenkonstgrupper medverkade.

Utvecklingen i kulturkvarteret Hallen fortsätter, renovering av delar av lokalerna i Kulturkammaren har skett och både arrangemang och publiksiffror ökar. Under året har ny verksamhet, föreningen Grammofon, etablerat sig och anpassat lokalen efter sin verksamhet.

Anläggningar

Under året fick Dagsbergsfältets IP ett nytt användningsområde i form av ridhagar. Idrottsplatsen lades ner och Norrköpings fältrittklubb tog över ansvaret. I samband med förändringen på Dagsbergsfältet flyttades en omklädningsbyggnad till Mamre IP.

I januari arrangerades Handbolls-VM för herrar i Sverige. Norrköping och Linköping var värdar för en grupp och för Norrköpings del innebar det att sex gruppsspelsmatcher spelades i Himmelstalundshallen.

Lindö småbåtshamn fick två nya bryggor, Svindra och Esterön, de har cirka 100 säsongspplatser med Y-bom.

Motionsspåret (2 km) i Östra Husby iordningsställdes och Skatehallens BMX-ramp renoverades.

Under sommaren totalförstördes en förrådsbyggnad och en toalett på Borgsmo IP i samband med två anlagda bränder.

Kulturskolan

Nytt för i år är arbetet med om- och tillbyggnad av Kristinaskolan. Kulturskolan har fått tillgång till ändamålsenliga lokaler för ämneskurs i film på Cnema och har tillsammans med Föreningen Norden ansvar för samordning och innehåll i konserten i samband med Luciakröningen.

Bio Harlekinen/Cnema

Den 9 september invigdes Cnema. I lokalerna finns tre toppmoderna biosalonger för visning av kvalitetsfilm från hela världen samt ett film- och medielabb för inspelning, redigering och animering. Intresset har varit stort från publik, skolor, media och filmbranschen för den nya filmverksamheten. Enbart under perioden september–december besökte 25 000 personer Cnema. Cnemas koncept med att kunna se, prata och göra film i samma hus, i nära anslutning till Visualiseringscenter C, är unikt i Sverige. Flera studiebesök, konferenser och möten har därför hållits på Cnema där kommuner och organisationer från hela landet på plats har hämtat inspiration och idéer för liknande satsningar.

Idrotts- och kulturstipendier

Kultur- och fritidsnämnden delade ut årets stipendier inom kultur- och idrottsområdet till följande sex personer:

- Kulturstipendium till Moa Martinsons minne tilldelades skådespelaren Åsa Forsberg.
- Kulturstipendium ur stiftelsen ICA Handlarnas Stipendiefond tilldelades musikstuderande Pixie Kamfjord Karlsson.
- Pernilla Wibergs stipendium tilldelades Jessica Andrée, kanot.
- Jonas Jacobssons stipendium tilldelades Anton Danielsson, friidrott.
- Idrottsstipendium tilldelades Sara Bley, friidrott och Evelina Karlsson, simning.

Fokusområden

Kultur- och fritidsnämnden fattade beslut i september 2011 om uppdragsplan för 2011–2012, uppdragsplanen innehåller tio uppdrag. Något beslut har inte fattats om särskilt fokusområde utan arbetet pågår och kommer att redovisas i mars 2012.

Framtiden

Norrköping har bra förutsättningar för att i framtiden vara den goda staden där människor vill leva och bo. Kultur- och fritidsutbudet är viktigt för en Orts attraktivitet och har allt mer blivit en framgångsfaktor i arbetet med samhällsutvecklingen. Föreningsliv, kultur, idrott och folkhälsa har i sig egenvärden som formar ett demokratiskt samhälle. Kommande satsningar inom kultur- och fritidsområdet kommer att stärka varumärket Norrköping.

Den partnerskapslösning som prövats under ett par år i Norrköping mellan kommunen och enskilda föreningar utvecklas vidare. Närmast i tur står Eneby BK, Svärtinge SK och Smedby AIS som alla vill utveckla sina idrottsplatser och verksamheter. I gengäld frigörs mark som kommunen kan disponera för andra ändamål.

Medverkan i större evenemang som exempelvis damfotbolls-EM 2013 där Norrköping och Linköping tillsammans är två av sju värdstäder för evenemanget.

Fortsatt utbyggnad av fler näridrottsplatser för spontanidrott och andra aktiviteter. Medverkan i planeringen inför upprustningen av Bollspelarens idrottsplats. Fortsatt arbete med åtgärdsplanen för det rörliga friluftslivet.

Under kommande år bygger Cnema upp verksamheten i de nya lokalerna. Arbetet med att skapa ett ökat mediepedagogiskt samarbete med skolor fortsätter, liksom att bredda publikbasen för kvalitetsfilmvisningarna i Norrköping och regionen. Från januari 2012 får Cnema ansvaret att driva hela den regionala filmverksamheten Film i Öst. I det uppdraget kommer utveckling av den regionala filmproduktionen att vara i fokus.

Konstmuseet satsar vidare på konceptet Studio H för unga och utvecklar och arbetar fortsatt inom det konstpedagogiska utvecklingsprojektet Välj nåt! Gör nåt! Säg nåt! En översyn görs när det gäller säkerheten på museet, inklusive den fysiska säkerheten, arkiveringssystem och personalutbildning. I arbetet med att utveckla kulturkvarteret Hallen gör Konstmuseet en satsning på konst på kvarterets innergård.

Under våren kommer större fokus att läggas på hållristningarna, Hållristningsmuseet öppnar i maj en ny utställning producerad av Stadsmuseet och planerna kring ytterligare utveckling fortsätter.

Projekteringen inför Kulturskolans nya lokaler fortsätter.

Stadsmuseets, Konstmuseets och Stadsbibliotekets föremålssamlingar flyttar till nytt magasin på Bråvalla under hösten.

Stadsbiblioteket arbetar vidare med den digitala delaktigheten och att minska den digitala klyftan, dels genom att tillhandahålla datorer och tillgång till internet men också genom handledning och utbildning.

Arbetet med jubileumsåret 2013, då bland annat Konstmuseet och Stadsbiblioteket fyller 100 år, påbörjas under året och kallas Den globala staden, vilket handlar om Norrköping i dåtid, nutid och framtid.

Nyckeltal för olika verksamheter

	2011	2010	2009	2008	2007
Föreningsaktivitet					
Antal bidragsberättigade ugna 7-20 år	10 801	12 893	14 011	15 483	16 632
Antal föreningar	173	171	183	196	203
Konstmuseet					
Antal besökare	49 315	50021*	60 417	50 982	62 500
Varav barn och unga	6 637	5 214	5 365	5 150	6 600
Skolvisningar	217	212	195	207	230
*Tre av utställningslokalerna var stängda under tre månader 2010 på grund av läckage.					
Stadsmuseet					
Antal besökare	77 179	107 925	111 893	117 270	125 029
Varav barn	6 300	7 120	6 875	7 150	6 000
Skolvisningar	196	256	252	273	203
Från och med april 2011 räknas inte längre besökare till restaurang Knäppingen.					
Cinema					
Antal besökare	34 500	16 600	19 600	16 200	19 800
Varav skolbio	7 400	4 730	6 610	6 200	7 000
Varav matinéer	1 930	1 496	1 910	1 700	1 300
Varav barn och unga i medielabbet	1 400				
Biblioteken					
Antal besökare (huvudbiblioteket) *	894 622	661 845	698 472		1 018 936
Utlån	962 695	943 180	946 612	957 732	952 915
Inbokade klassbesök	1 757	1 396	1 115		
Besök på hemsidan	371 198				
* Besöksräknare ur funktion 2008 på grund av renovering av entrén					
Uthyrda timmar					
Idrottshallar*	23 804	28 858	27 370	29 000	27 270
Gymnastiksalarna**	15 386	16 678	19 450	21 300	21 750
Total uthyrning	39 190	45 536	46 820	50 300	49 000
Varav privatpersoner	12 992	18 879	14 400	14 200	17 000
* 2010 var Teknikhallen var stängd under sex veckor på grund av arrangemang (Dansbandskampen)					
**2010 var Åbymoskolan var stängd på grund av renovering.					
Badbesök					
Centralbadet	309 014	272 900	316 500	279 000	289 027
Skärblackabadet	20 818	17 943	20 500	27 650	34 823
Råsslabadet	6 348	6 568	7 900	6 958	7 292
Åbybadet	16 500	14 100	14 500	7 350	16 000
Himmelstalundsbadet	26 000	30 000	36 300	43 000	29 500
*Himmelstalundsbadet var stängt 23-31 juli 2011 på grund av översvämning.					
Mediacentralen					
Utlån	106 826	109 960	132 449	126 819	110 365
Kulturskolan					
Antal barn i ämneskurs	1 213	1 279	1 450	1 450	1 500
Antal barn aktiva i annan pedagogisk verksamhet	7 190	6 138			
Camping/vandrarhem antal gästnätter*					
Himmelstalund	23 556	27 867	23 881	21 709	19 735
Mårängen	5 557	5 729	5 754	6 440	7 775
Sörsjön	8 165	9 750	8 304	8 263	8 413
Abborreberg	952	1 396	1 518	1 489	1 580
Antal gästnätter är beräknat på SCRs beräkningsmetod. Antal campingnätter *3,134 ger antalet genomsnittliga gästnätter. Himmelstalunds camping var öppen enligt avtal april-oktober mot tidigare helårsöppet.					
Fritidsfiske – Cityfiske, Motala ströms nedre fiskevårdsområde, antal sålda fiskekort					
Årskort	250	176	379	360	143
Dygnskort	826	591	1 124	779	431
Totalt	1 076	767	1 503	1 139	574

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Ansvarsområden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens (AV-nämndens) övergripande uppgift är att inom givna ekonomiska ramar stärka människors möjligheter till ett självständigt liv och en tryggad försörjning. Till sitt förfogande har AV-nämnden verksamheterna:

- Arbetsmarknadsåtgärder som ansvarar för att samordna kommunala insatser som avser praktik, arbete och utbildning av arbetsmarknadspolitisk karaktär. Verksamheten ansvarar även för introduktionsinsatser för nyanlända.
- Ekonomiskt bistånd som ansvarar för handläggning av ärenden om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, handläggning av ärenden om introduktionsersättning för nyanlända, dödsboanmälningar enligt ärvdabalken samt budget- och skuldrådgivning enligt skuldsaneringslagen.
- Vuxenutbildningen som ansvarar för undervisning till personer med utvecklingsstörning (sär vux), svenskundervisning för invandrare (sfi) samt grundläggande och gymnasial vuxenutbildning.

AV-nämnden är även arbetslöshetsnämnd. Tjänstemannaansvaret för nämndens verksamhet finns inom arbetsmarknadskontoret (arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd) och utbildningskontoret (vuxenutbildning).

Ekonomiskt resultat

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden fick 2011 en budget på 433 458 tkr, med tilläggsbudgeten efter lönerrevision på 929 tkr blev den totala årsbudgeten 434 387 tkr.

Under 2011 har ett nytt verksamhetssystem tagits i bruk vilket innebär förändringar i redovisningen för försörjningsstödskostnaderna. En direkt jämförelse med föregående års kostnad blir därför i år missvisande.

För 2011 var budgeten för försörjningsstöds-kostnaderna 247 500 tkr. Totalkostnaden stannade på 261 245 tkr. Om man korregerar för förändringen av redovisningssättet innebär detta

en kostnadsökning från förra året med cirka 10 procent. Månadssnittet ökade med 100 besluts-hushåll från 2010 till 2011.

Fram till och med april låg kostnadsökningen för försörjningsstöd på 4 procent i snitt, men sedan maj månad ökade kostnaderna markant. Åtgärder för att minska det befarade underskottet gjordes under hösten.

Årets resultat blev slutligen ett underskott på 5 963 tkr.

I huvudsak är det försörjningsstöds-kostnader som gått med underskott. De poster som lämnat överskott är till största delen olika typer av anställningar inom arbetsmarknadsåtgärder. Inom både arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd finns en del plusposter som hör till personal- och driftkostnader.

För att minska underskottet beslutade nämnden att stoppa intaget för ett antal anställningar inom arbetsmarknadsåtgärder samt låta vissa överskott i verksamheten vara ograverade för att täcka delar av underskottet. Efter tio månaders verksamhet beräknades uppföljningsresultat och åtgärder uppgå till tillsammans 6 000 tkr.

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	164 054	209 577
Verksamhetens kostnader	-603 641	-622 947
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-763	-753
Verksamhetens nettokostnad	-440 350	-414 123
Budget	434 387	401 770
Årets resultat	-5 963	-12 353
Nettoinvesteringar	-1 679	-284

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	293,44	305
Antal anställda	304	317

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Politisk verksamhet	550	298	322	347	364
Nämndadministration	811	763	752	736	308
Kommunal vuxenutbildning	79 188	73 254	69 997	71 699	76 704 *
Ekonomiskt bistånd	309 277	282 185	252 993	232 760	213 672
Arbetsmarknadsåtgärder	50 524	57 623	57 892	65 900	65 562
Summa	440 350	414 123	381 956	371 442	356 610

Viktiga händelser under året

Gemensamt för nämndens verksamheter

Trots en svag utveckling på arbetsmarknaden och ett ökat antal hushåll inom ekonomiskt bistånd har de mål som AV-nämnden satt upp för verksamheterna i hög utsträckning uppnåtts. Målen för nämndens fokusområden för året – egen försörjning efter avslutad flyktingintroduktion respektive färre ungdomshushåll inom ekonomiskt bistånd – har båda uppnåtts.

Andra viktiga händelser under året som berör flera av verksamheterna under AV-nämnden är:

- Vid sammanträdet i september 2011 tog AV-nämnden ett inriktningsbeslut avseende de kommunala arbetsmarknadsåtgärderna. Beslutet betonade bland annat att samtliga arbetsmarknadsåtgärder tydligt ska rusta individen mot egen försörjning. Verksamheten ska inte ha som syfte att erbjuda daglig sysselsättning. Större fokus ska ligga på anställningar med kopplingar till utbildning samt socialt företagande.
- Under hösten har det nya verksamhetssystemet Viva införts. Systemet används inom ekonomiskt bistånd och inom arbetsmarknadsåtgärder.
- Projektet NUEVO som skulle ha avslutats hösten 2011 fick ytterligare fyra månaders projekttid med befintlig budget beviljat av ESF. Projektet riktar sig till arbetslösa i åldern 18-29 år, som tagit emot ekonomisk bistånd under en lång tid och som har särskilda behov.
- I slutet av 2011 beviljades projektet NUEVO-K2 medel från ESF-rådet för projektverksamhet under två och ett halvt år med start under januari 2012. I det nya projektet ingår samma samverkanskommuner som i NUEVO-projektet med tillägget

att Karlstad har tillkommit. I Norrköpings del av projektet ska målgruppen vara vuxna personer som erhåller försörjningsstöd och där tidigare insatser inte har lett till varaktig förändring. Dessutom har ESF-medel beviljats för kompetensutveckling av personalen i NUEVO-K2.

- AV-nämnden fick hösten 2009 i uppdrag av kommunfullmäktige att öka samverkan med arbetsförmedlingen och kraftsamla kommunens resurser för att pressa ner ungdomsarbetslösheten. Under 2010 och 2011 har uppdraget utförts i projektet Uppdrag Ungdom. Genom kartläggningar och analyser har problem och möjligheter inom området beskrivits. Resultaten från Uppdrag Ungdom har dokumenterats i fem delrapporter och en slutrapport. Slutrapporten och de två senaste delrapporterna publiceras den 3 februari 2012.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder har under året både minskat omfattningen och fått tydligare inriktning. De tre tidigare enheterna har slagits samman till en arbetsmarknadsenhet bestående av tre team plus projektverksamheter. De tre teamen är team anställning, Vägledningscentrum-arbetsmarknadsenheten (VLC-AME) och praktiksamordningen. Från den första januari 2012 är namnet på verksamheten arbetsmarknadsenheten.

Enheten har tydliga uppdrag som avser att erbjuda praktik, arbetsträning, vägledning och anpassade anställningar, till i första hand försörjningsstödstagare.

Under hösten påbörjades ett internt kvalitets- och resultatprojekt med namnet ”vad gör det vi gör?”. Syftet med projektet är att skapa en resultatkultur där varje medarbetare tänker i

mätbara resultat termer för att synliggöra vad som görs, i vilken omfattning och till vilket resultat. Målet är att under första kvartalet 2012 ha tydliga beskrivningar av vad vi erbjuder och målet med dessa aktiviteter och insatser. Varje handläggare kommer att kunna redovisa vilka insatser som utförts, omfattningen och med vilket resultat för varje individ.

Som en konsekvens av minskade intäkter och för att få en organisation som arbetar mer mot kompetenshöjning och egenförsörjning har vi valt att avveckla Ingelsta praktikcenter respektive allaktivitetshuset Trozelli.

Det tidigare samarbetet med Myrorna på Ingelsta praktikcenter har förändrats. Myrorna har nu eget samarbete med arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsenheten samarbetar på samma sätt med Myrorna, som med andra aktörer som kan erbjuda arbetsträning och anpassade anställningar.

Arkivdata har avvecklats i samband med att arbetsmarknadsåtgärder har lämnat Trozelli. Kvar i Trozellihuset är idag föreningen Communicares projekt som vi delfinansierar med bland annat hyran.

Under senare delen av hösten har vi utvecklat vår verksamhet genom att samlokalisera oss med Vägledningscentrum. Syftet har varit att ha ett tydligare samarbete med vuxenutbildningens vägledare.

Under året har genomförts ett intensivt utvecklingsarbete med syfte att förtydliga roller, uppdrag och ärendeflöden mellan ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Resultatet är att fler personer med ekonomiskt bistånd kan erbjudas relevanta arbetsmarknadsinsatser vid ett tidigare skede.

Arbetsmarknadsåtgärder har under året medverkat till att överföra det pågående arbetet med Samhällsorientering för nyanlända till en regional projektorganisation.

Projektet Orangeriet 2 med syfte att få igång sociala arbetskooperativ har inletts under hösten. Från början av 2012 börjar deltagare tas emot.

Ekonomiskt bistånd

Den ekonomiska krisen i samhället har påverkat verksamheten ekonomiskt bistånd och ärendemängden har ökat från 5 717 ärenden 2010 till 5 856 ärenden 2011. I slutet av 2010 trodde vi oss se tecken på ett trendbrott som tydde på en mindre ökningstakt av behovet för ekonomiskt bistånd. Detta trendbrott uteblev och belastningen på ekonomiskt bistånd har ökat under 2011.

Verksamheten ekonomiskt bistånd har under 2011 utvecklat arbetet för att förbättra servicen till kommuninvånarna och ge ett så rättssäkert bemötande som möjligt. Detta arbete fortsätter även under 2012.

En del av förbättringsarbetet innebär att ytterligare förbättra tillgängligheten och få till en smidigare hantering av klientärenden. Redan vid första kontakten med ekonomiskt bistånd ska den sökande få direktkontakt med en socialsekreterare på mottagningen.

Kommuninvånare har numera även möjlighet att ”droppa in” på kontoret för att få information om försörjningsstöd och andra alternativa vägar till egen försörjning. Alla nya ärenden utreds enligt en särskild utredningsmall som förhoppningsvis ger bättre planeringsunderlag och beslutsunderlag i varje enskilt ärende.

På **enhet 2** har under året bedrivits två metodutvecklingsprojekt i nära samarbete med arbetsförmedlingen ”utrikesfödda” och ”jobbfokus”. Projektet utrikesfödda har övergått till permanent verksamhet där erfarenheterna från projektet ska implementeras.

På **enhet 3** påbörjades hösten 2010 ett projekt ”hälsosam” i syfte att hitta bättre arbetsmetoder för gruppen sjukskrivna. Projektet har fortsatt under 2011. Vidare har enhet 3 en stor roll i samarbetet med arbetsförmedlingen som ska utveckla arbetet med nya målgrupper för arbetsförmedlingen (ALI-projektet).

Den statliga etableringsreformen innebär att introduktionsärenden hanteras av arbetsförmedlingen. Samarbetet med arbetsförmedlingen har fungerat mycket bra och det gedigna förarbetet har underlättat väldigt mycket. Det är endast ett fåtal sökanden som har behövt ekonomiskt bistånd i väntan på att etableringsersättningen har kommit igång.

Avvecklingen av den kommunala enheten för flyktingintroduktion går enligt planen och ärendemängden minskar enligt prognosen. Vi räknar med att det sista kommunala introduktionsärendet kommer att avslutas under andra delen av 2012.

Samarbetet mellan verksamheterna ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder har under 2011 intensifierats och förbättrats och flera utvecklingsområden har identifierats.

Vuxenutbildning

Omvärldsfaktorer

Den internationella finanskrisens påverkan på arbetsmarknaden innebar en tydlig påverkan även på vuxenutbildningen. Efterfrågan på kommunal vuxenutbildning var fortsatt hög under året. Även Vägledningscentrum upplevde en fortsatt hög besöksvolym.

Flyktingsituationen i omvärlden har medfört konsekvenser för sfi. Antalet flyktingar som anlänt till Norrköping minskade kraftigt under 2011. Den totala volymen sfi-studerande omfattade 900 studerande i december 2010 och motsvarande siffra i december 2011 var 700. Detta är fortfarande en stor volym och kan jämföras med de cirka 350 studerande per år som gällde under många år i början av 2000-talet. Samtidigt har flertalet av de flyktingar som anländer en begränsad skolbakgrund, vilket ställer nya krav på insatserna i både sfi och den kommunala vuxenutbildningen.

Antalet personer med någon form av funktionshinder har ökat kontinuerligt inom vuxenutbildningen de senaste åren. Oavsett vilka faktorer som lett till denna förändring, ställer det nya krav på vuxenutbildningen i att skapa goda förutsättningar för individens lärande. Detta omfattar både vägledning, utbildning, stödinsatser och samordning med andra aktörer.

Statliga beslut

Förordningen om statsbidrag för yrkesinriktad gymnasial vuxenutbildning har möjliggjort ökade satsningar på yrkesinriktad vuxenutbildning. Staten har premierat ansökningar som görs i samverkan mellan kommuner. Norrköpings kommun har därför ansökt om statsbidrag tillsammans med övriga kommuner inom Regionförbundet Östsam. Utfallet har varit mycket positivt under 2011, men inför 2012 utgör statsbidraget bara cirka 25 procent av föregående år. Statsbidraget kommer att gälla även 2013, men därefter finns inget beslutat.

Lärlingsutbildning har etablerats under 2011 som en ny utbildningsform för vuxna. Ett särskilt statsbidrag är kopplat till detta. Under hösten 2011 övergick den yrkesinriktade utbildningen inom sårvux till att vara lärlingsutbildning och ytterligare två personer startade en lärlingsutbildning som fordonsmekaniker.

Båda dessa statsbidragsfinansierade insatser kräver omfattande uppföljningar, både under genomförandet och vid uppföljning av resultat sex månader efter avslutad utbildning.

Sfi-bonus har införts och det innebär att den nyanländes förväntningar på tillgänglighet till

studier under sommaren har ökat. Detsamma gäller effekterna av etableringsreformen, där arbetsförmedlingen och den nyanlände efterfrågar sfi-utbildning även på sommaren. Komvux genomförde därför sommarkurser under sommaren 2011, vilket rönt stor efterfrågan och goda resultat.

Kommunala beslut

Kommunledningens beslut om satsning på yrkesinriktad utbildning för vuxna har utgjort en stimulans i verksamheten. I media har också vuxenutbildningen blivit mer frekvent omtalad, inte minst utifrån etableringen av Jobbkommisionen. Denna ökade exponering bidrar säkert till att öka intresset för vuxenutbildningen.

Fokusområden

Fokusområde 1 = Mål 2 i uppdragsplanen

Särskilt fokus ska läggas på att de hushåll som är kvar i den kommunala flyktingintroduktionen ska klara sin egen försörjning. Av hushållen som avslutar flyktingintroduktionen ska andelen som klarar sin egen försörjning öka under 2011 jämfört med 2010. Vid den kvantitativa uppföljningen av fokusområdet är definitionen av begreppet "egen försörjning" att hushållet inte söker ekonomiskt bistånd.

Utfall:

Andelen som klarar sin egen försörjning ökade 2011 jämfört med 2010. Av de vuxna personer som avslutade flyktingintroduktionen under 2011 (365 personer) var det 33 procent (119 personer) som inte sökte ekonomiskt bistånd under året. Under 2010 var andelen som inte sökte ekonomiskt bistånd efter avslutad introduktion 27 procent (140 av totalt 519 avslutade sökte inte bistånd).

Under 2010 ändrades sättet att redovisa introduktionsersättningarna i arbetsmarknadskontorets verksamhetssystem. Det är anledningen till att uppföljningen av målet uttrycks i termer av "vuxna personer" istället för i termer av "hushåll".

Målet är uppfyllt.

Fokusområde 2 = Mål 3 i uppdragsplanen

Särskilt fokus ska läggas på att ungdomar klarar sin egen försörjning. Andelen ungdomshushåll hos ekonomiskt bistånd ska 2011 minska jämfört med 2010.

Utfall:

Ungdomshushåll som andel av totala antalet hushåll inom ekonomiskt bistånd har minskat från 28 procent till 25 procent under perioden.

År 2010 fanns inom ekonomiskt bistånd totalt 5 717 hushåll, varav 1 627 ungdomshushåll (28 procent). År 2011 fanns totalt 5 856 hushåll, varav 1 460 ungdomshushåll (25 procent).

Målet är uppfyllt.

Exempel på kvalitetsarbete under året

Arbetsmarknadskontoret

En grundbult i arbetsmarknadskontorets systematiska kvalitetsarbete är att arbeta enligt **Norrköpings kommuns styrmodell**. Viktiga moment i styrmodellen som AV-nämnden och arbetsmarknadskontoret har arbetat efter är att ta fram en uppdragsplan som ligger i linje med det arbetsmarknadspolitiska programmet. Uppdragsplanen innehåller till stor del uppföljningsbara mål. Utifrån ambitioner, utvecklingsområden och mål i uppdragsplanen har verksamheterna fått uppdrag som därefter har arbetats in i verksamhetsplaner för 2011. Mycket av det som redovisas i denna rapport baseras på återrapporteringar av verksamhetsplanerna.

I uppdragen för 2011 som delades ut till verksamheterna arbetsmarknadsåtgärder och ekonomiskt bistånd beskrevs **systematiskt kvalitetsarbete som ett eget, separat uppdrag**. Där sägs inledningsvis att systematiskt kvalitetsarbete avser alla aktiviteter som syftar till att systematiskt förbättra kvaliteten på de utförda tjänsterna. Dessutom gavs en lista med exempel på vad det kan vara för slags aktiviteter.

Intern kontroll har genomförts enligt plan för året inom arbetsmarknadskontoret och vuxenutbildningen.

En sammanställning och analys av **inkomna synpunkter** till arbetsmarknadskontoret har gjorts för helåret 2011.

En sammanställning och analys har gjorts för helåret 2011 av **domar i överklagade ärenden** enligt socialtjänstlagen och enligt lagen om introduktionsersättning.

Ekonomiskt bistånd

Under året har en granskningsplan för den interna kontrollen arbetats fram och tillämpats. Inom **ekonomiskt bistånd** har granskning skett av barnperspektiv i ärendena vilket utmynnade i att arbetsmarknadskontoret beslutade att utveckla rutiner och riktlinjer för hur barnens situation ska uppmärksammas i handläggningen. Granskning har även skett gällande kontaktfrekvensen mellan handläggare på ekonomiskt bistånd och de sökande. Över 100 ärenden har djupgranskats och materialet har behandlats statistiskt. Resultatet visar att barnfamiljer har ett större antal kontakter än ensamhushållen i genomsnitt, men att ungdomar har färre kontakter. Detta beror troligtvis på att deras genomströmningstid inom ekonomiskt bistånd är kortare vilket resulterar i ett lägre antal kontakter.

Granskningen visar även att 35 procent av ärendena har ett personligt möte med handläggare inom en månads tid, men att 20 procent inte har något möte alls under tiden de är aktuella för ekonomiskt bistånd. I 14 procent av ärendena dröjer det mer än ett år innan ett personligt möte kommer till stånd. Ungdomar och barnfamiljer är ofta initiativtagare till det första mötet.

Granskningen visar att det finns ett stort behov av att utveckla närhets- och tillgänglighetsaspekter på kontoret. Under 2011 har nya metoder utvecklats i syfte att underlätta för de sökande att komma i kontakt med handläggare och det arbetet fortsätter under 2012.

Inom **introduktionsersättningen** har granskningen visat att flertalet av personerna har kontinuerlig kontakt med sina handläggare, att planeringen i ärendena mestadels är inriktat på sfi-studier eller kontakter med arbetsförmedlingen. Journalföringen i ärendena har i huvudsak förbättrats och frånvarorapporteringen sker mestadels korrekt. Barnens situation dokumenteras till viss del, både vad gäller de barn som finns i Sverige men även de som finns i hemlandet.

Framtiden

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsförmedlingen får en allt tydligare roll för grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden och som därför inte tidigare har omfattats av de statliga stödsystemen, exempelvis personer som saknar sjukpenninggrundande inkomst så kallade "nollklassade". En konsekvens av detta är att kommunen får huvudansvar för personer som trots det får för lite eller inget stöd av arbetsförmedlingen.

Troligen bör därför kommunen i framtiden öka samarbetet kring de individer med störst risk för permanent utanförskap, där kommunen är mer av ett komplement.

Utvecklandet av sociala företag sker i hela landet. Allt fler kommuner har lämnat föreställningen att biståndstagare får större möjligheter till arbete om de mer eller mindre tvingas till sysselsättning i olika former. Idag är trenden att se över vilka möjligheter som FAKTISKT finns för människor att få arbete. De sociala företagen har visat sig vara en bra språngbräda till andra anställningar och är i sig en ”riktig” anställning (om än med ekonomiskt stöd i olika former). Trenden är att allt mer se över det lokala utbudet av möjliga anställningar. En trolig konsekvens av detta är att kommuner måste ta allt mer tydliga ställningstaganden kring hur den offentliga upphandlingen kan användas som verktyg för att skapa en form av alternativ arbetsmarknad med sociala företag. Dyrare upphandlingar med sociala hänsyn får vägas mot möjligheten att sänka kostnaden för ekonomiskt bistånd.

Under kommande år kommer de nyanlända flyktingar som idag omfattas av Arbetsförmedlingens verksamhet för nyanlända enligt Etablerringslagen att lämna det systemet och eventuellt ansöka om ekonomiskt bistånd. Hur kommunen agerar för att möta dessa grupper kommer att vara mycket viktigt. Inom en snar framtid kommer kommunen att behöva anställa personer med flerspråkig kompetens (till exempel arabiska och somaliska) inom en rad serviceområden. En medveten satsning för att både tillgodose kommunens behov av mångfald och individens behov av annan försörjning än ekonomiskt bistånd kan behövas.

Ekonomiskt bistånd

2012 kommer med nya utmaningar för ekonomiskt bistånd. Verksamheten ekonomiskt bistånd kommer att utvecklas till att bestå av fyra enheter, en mottagning och tre enheter som kommer att ledas av var sin enhetschef. Vi kommer under 2012 fokusera mera på att utveckla mätinstrument för vår verksamhet på handläggarnivå, enhetsnivå samt verksamhetsnivå för att på ett bättre sätt se vilka arbetssätt som är effektiva.

Den stora utmaningen i framtiden är att hitta lösningar för utsatta grupper så att de inte fastnar i ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. Lågkonjunkturen vänder förhoppningsvis snart och vi måste inom arbetsmarknadskontoret fortsätta att utveckla våra insatser så att de riktar sig till målgrupper enligt uppdragsplan.

Vi har också uppmärksammat att arbetsförmedlingen har fått i uppdrag att i större utsträckning arbeta med målgrupper som i dag finns på ekonomiskt bistånd. Vi tror att ett fortsatt gott samarbete mellan arbetsförmedlingen och ekonomiskt bistånd leder till att flera av våra sökande får tillgång till statliga arbetsmarknadsåtgärder.

Det är viktigt att verksamheten ekonomiskt bistånd fortsätter att utveckla det sociala arbetet inom försörjningsstödsarbetet så att vi på ett professionellt sätt kan se olika individers individuella behov och i samverkan hitta lösningar som leder till egen försörjning. Det är också viktigt att vi fortsätter uppmärksamma och beakta barnens behov i familjer där man är beroende av försörjningsstöd. Särskild uppmärksamhet bör vi rikta mot utrikesfödda barnfamiljer som utgör en stor del av försörjningsstödstagarna i Norrköpings kommun. Utanförskapet för dessa grupper måste minimeras.

För att motverka effekterna av omvärldsfaktorer är det viktigt att vi även i framtiden fortsätter att samverka med aktörer som arbetsförmedlingen, försäkringskassan och näringslivet. Det är också viktigt att vi internt inom arbetsmarknadskontoret fortsätter med att utveckla och ständigt anpassa våra metoder.

Vuxenutbildning

Efterfrågan på vuxenutbildning

Efterfrågan på vuxenutbildning kommer sannolikt att fortsätta vara hög under en tid framöver eftersom:

- Arbetsmarknaden förväntas vara svag även 2012.
- Ungdomskullarna som lämnar gymnasiet är stora och vi ser att många unga har svårt att göra entré på arbetsmarknaden.
- Det stora antal studerande inom sfi de senaste åren kommer att påverka efterfrågan på kommunal vuxenutbildning.
- Den ökade efterfrågan på utbildning i allmänhet kommer också att medföra ökad efterfrågan på studie- och yrkesvägledning.
- Inom den totala ramen för den ökade efterfrågan kommer också en ökning av antalet personer med funktionshinder vara tydlig. Detta medför ytterligare behov av att i verksamheten utveckla den specialpedagogiska kompetensen.

- Etablering av lärlingsutbildning kan innebära att efterfrågan på denna typ av utbildning ökar både från arbetsmarknaden och från individer som upplever mer stimulans i en sådan lärmiljö.
- Den nya skollagen kommer att förändra karaktären på efterfrågan av gymnasial vuxenutbildning. Det kommer inte att vara tillåtet att konkurrenskomplettera, vilket sannolikt minskar antalet studerande inom allmänna ämnen. Möjligheten att stärka sin konkurrenskraft via meritpoäng, kan möjligtvis öka intresset för vissa kurser, till exempel inom språk.

Utbildning i svenska för invandrare

Rubriken anger den benämning som ersätter den tidigare benämningen ”svenskundervisning för invandrare” i och med att den nya skollagens träder i kraft den 1 juli 2012 för vuxenutbildningen. Detta är en av många förändringar runt sfi, med syfte att öka utbildningens kvalitet.

Med anledning av statens övertagande av ansvaret för etableringen och den därtill hörande fokuseringen mot arbetsmarknaden för den

nyanlände, måste också utbildningen utvecklas ytterligare, med syfte att öka möjligheterna till ett tidigare insteg på arbetsmarknaden för den enskilde. En ökad tillgänglighet under sommaren är nödvändig. Fortsatt samverkan med andra parter för att skapa tillräckliga insatser för den nyanländes väg mot egenförsörjning är också viktigt.

Samhällsorienteringen är en sådan insats som under 2012 ska utvecklas inom ramen för samverkan inom Regionförbundet Östsam.

Vi har idag ett system som möjliggör att folkhögskolor kan vara utförare av sfi i kommunen. Ännu har dock ingen aktör startat verksamhet. Det kommer vara av yttersta vikt att ha god bevakning på andra aktörers planläggning för att kunna utveckla en hållbar organisation och ha beredskap att hantera nya omständigheter.

Yrkesvux

Skolformen kräver en omfattande uppföljning av resultatet av utbildningsinsatserna. Kommunen måste utveckla hållbara system som medför möjlighet att efter avslutade studier följa upp huruvida individen har fått arbete tack vare studierna.

Försörjningsstöd

	2011	2010	2009	2008	2007
Antal hushåll med beslut om försörjningsstöd	5 856	5 717	5 400	4 892	4 763
Kostnader per hushåll, kr	49 923	45 627	38 486	37 288	35 132
Antal hjälp månader per hushåll			6	5,9	5,8
Utbetalt försörjningsstöd, netto mnkr	258	234	208	182	167

Vuxenutbildning skolform

	2011	2010	2009	2008	2007
Svenska för invandrare (antal studerande)	786	891	867	778	674
Grundläggande vuxenutbildning	335	321	277	263	311
Gymnasial vuxenutbildning	1 850	1 428	1 287	1 118	1 345
Särvux (antal studerande)	95	94	88	92	86

2011 års siffror är preliminära

Nyckeltal

	2011	2010	2009	2008	2007
Antal mottagna flyktingar, skyddsbehövande och anhöriga (anknytning)	112	206	535	901	593

Vård- och omsorgsnämnden

Nämndens ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter för äldre personer och personer med olika funktionsnedsättningar, vilket innebär ansvar för

- myndighetsutövning i samband med ansökan om stöd och insatser,
- drift av samtliga de kommunala verksamheter, som betjänar äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsnedsättning,
- kommunens hälso- och sjukvård inom äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsnedsättning, samt
- upphandling och köp av tjänster inom äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsnedsättning från externa/ privata utförare.

De lagstiftningar, som utöver kommunallagen och förvaltningslagen övergripande styr vård- och omsorgsnämndens verksamheter är socialtjänstlagen (SoL) lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HsL).

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	273 935	243 169
Verksamhetens kostnader	-1 969 405	-1 865 945
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-8 511	-7 779
Verksamhetens nettokostnad	-1 703 981	-1 630 555
Budget	1 749 800	1 688 554
Årets resultat	45 819	57 999
Nettoinvesteringar	-5 807	-8 098

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	2 834,40	2 767,60
Antal anställda	3 132	3 081

Ekonomiskt resultat

Vård- och omsorgsnämnden har 2011 en budget som uppgår till 1 749 800 tkr. Resultatet per den 31 december 2011 visar ett överskott på 45 819 tkr vilket motsvarar 2,6 procent av budgetomslutningen.

Nämndens verksamheter inom äldreomsorg och funktionshindersomsorg som drivs i kommunal regi har en budget som sammantaget uppgår till 1 285 753 tkr. Dessa verksamheter redovisar ett överskott på 8 757 tkr vilket motsvarar 0,7 procent.

Av den totala budgeten för den kommunalt drivna verksamheten uppgår budgeten för personalkostnader till 1 183 929 tkr. Här redovisas ett överskott på 20 863 tkr vilket motsvarar 1,76 procent av budgeten för personalkostnader.

Det har under året varit svårt att rekrytera sjuksköterskor till vakanta tjänster och till sommarvikariat. Det har även varit svårt att rekrytera sjuksköterskor via bemanningsföretag. Rekryteringsproblematiken är inte unikt för Norrköping utan är ett nationellt problem. Antalet sjuksköterskor har uppgått till 98,94 årsarbetare vilket är 11,80 årsarbetare lägre än budget.

Många enhetschefer inom vård och omsorg har under 2011 valt att lämna sin tjänst i kommunen. Antalet chefer har uppgått till 89,61 årsarbetare vilket är 6,55 årsarbetare lägre än budget. Tjänsterna har varit obemannade under rekrytering till lediga tjänster, vid sjukdom och annan frånvaro samt när chefer har gått ner i sysselsättningsgrad.

Antalet omvårdnadspersonal och övrig personal har under året uppgått till 2 251,32 årsarbetare vilket är 40,66 årsarbetare fler än budget. Under året har bemanningen under natten på demensavdelningarna ökat med 29 årsarbetare på årsbasis. Verksamheterna har tagit in omvårdnadspersonal som förstärkning då sjuksköterskor har saknats.

Verksamheterna har under året haft inne många unga vikarier som har lägre lön och även ett lägre personalomkostnadspålägg än den ordinarie personalen. Detta är en stor orsak till överskottet.

Vård- och omsorgsnämnden har i budget 2011 fått medel för att starta en ny boendenhet och en daglig verksamhet för personer med funktions-

nedläggning enligt LSS. Dessa verksamheter har av olika anledningar, bland annat försening av ombyggnation av lokaler, inte kunnat starta under året. Det motsvarar 10 078 tkr.

Dessutom har nämnden fått 4 000 tkr för att bygga upp en verksamhet för anhörigstöd inom hela socialtjänsten. Nämnden har valt att finansiera verksamheten under 2011 med tidigare erhållna statsbidrag. Från och med 2012 kommer de budgeterade 4 000 tkr att finansiera verksamhet för anhörigstöd i samarbete med socialnämnden.

Avgiftsintäkterna inom äldreomsorgen har blivit 3 686 tkr högre än budget. Den största anledningen till de högre intäkterna är att de pensionärer som idag får vård och omsorg har högre pensioner som påverkar den enskildes vårdavgift.

Budgeten för kyld mat inom hemtjänsten visar ett överskott på 4 286 tkr. Under senare delen av

2010 uppstod en volymminskning av den kylda maten som bedömdes vara tillfällig när budgeten för 2011 fastställdes. Volymen under 2011 har dock fortsatt vara på den samma låga nivån som var i slutet av 2010.

Verksamheter inom äldreomsorgen och inom funktionshindersområdet som bedrivs i extern regi redovisar sammantaget ett överskott på 6 530 tkr. Nya avtal har givit en lägre kostnad än vad som antogs när budgeten fastställdes. Dessutom har kompensation för pris- och löneökningar blivit lägre. Det har även varit en volymminskning inom hemtjänsten som utförs av externa utförare.

Kostnaden för enskilda placeringar som görs utanför kommunen uppgår till 39 782 tkr vilket är 499 tkr lägre än budget.

Kostnaden för rehabiliteringsåtgärder för personal uppgår sammantaget till 3 829 tkr vilket

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Nämndverksamhet	892	321	332	369	359
Nämndadministration	403	353	411	430	400
Särskilda boendeformer	786 361	737 836	742 323	716 976	658 013
Dagcentraler, träffpunkter	21 908	23 815	25 637	19 329	18 050
Hemtjänst	278 605	287 391	276 973 2)	278 247	265 850
Medicinskt utskrivningsklara	4 254	3 945	86	6 089	13 574
Inskrivna dagverksamhet	24 961	19 086	19 831	22 559	21 751
Boendestöd	28 030	23 662	17 402	14 425	13 861
Anhörigvård	2 319	1 952	1 632	1 780	1 926
LSS boende, behandling mm BoU	71 721	75 450	82 472	85 376	78 357
Personlig assistans	71 607	73 683	62 221	58 074	53 619
LSS dagverksamhet vuxna LSS boende, behandling mm vuxna	68 638	65 741	64 693	63 581	58 034
Social psykiatri	0	15	0	744	464
Summa	1 703 981	1 630 555	1 598 210	1 551 788	1 450 755

För äldreomsorgen har nettokostnaden ökat från 1 019 560 tkr 2010 till 1 062 811 tkr 2011 vilket motsvarar en ökning på 4,2 procent. Förutom pris- och löneökningar beror ökningen till största delen på att ett äldreboende, Plåtslagaregatan 8, med 64 platser startade i mars 2011. Det som också påverkar nettokostnaden är större intäkter i form av ökade vårdavgifter och återsökning från Migrationsverket för kostnader som nämnden har för personer med flyktingstatus.

Nettokostnaden för funktionshindersområdet har ökat från 610 320 tkr 2010 till 639 875 tkr 2011. Det motsvarar en ökning på 4,8 procent. I ökningen ligger pris- och löneökningar samt kostnader för helårseffekt av en ny särskild boendeenhet, Skärlundagatan, med två gånger sex platser som startade december 2010. Dessutom påverkas nettokostnaden av helårseffekt av en ny daglig verksamhet, Björkvägen, som startade senare delen av 2010. Kostnaderna för boendestödet har ökat mellan åren.

Total kostnad och fördelning på vissa äldreomsorgsverksamheter

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Äldreomsorg totalt	1 062,80	1 019,60	1 016,3	985,6	922
Andel för äldreboende, procent	70,4	68,2	69,3	68,1	66,7
Äldreboende totalt	748,5	695,4	704,7	671	614,9
Ordinärt boende	278,6	287,4	277,0	278,2	267,7
Träffpunkter/dagverksamhet, totalt	31,6	33,3	32,9	28,9	26,5
Utskrivningsklara	4,1	3,8	0,1	5,6	12,9
Totala kostnader/invånare 80 år-w	157,9	152,0	150,6	145,6	135,7

Nyckeltal äldreomsorg

	2011	2010	2009	2008	2007
Antal personer med hemtjänst (oktober) *	2 908	2 900	2 914	2 549	2 257
varav i enskild regi	181	244	180	214	252
Beviljade hemtjänststimmar (oktober)	90 459	90 300	88 014	80 822	90 580
Utförda timmar helår **	881 322	902 100	836 100	965 252	1 029 194
varav i enskild regi	69 081	70 400	79 300	114 630	136 592
Utförda timmar anhörigvård	10 061	17 016	10 718	8 919	11 814
Personer med beslut särskilt boende (oktober)	1 202	2 158	1 155	1 126	1 108
varav i enskild regi	244	247	246	314	325

* Antal personer med hemtjänst inklusive personer med trygghetslarm och matdistribution (är inte medräknade tidigare).

** Planeringsinstrumentet TES har införts, vilket innebär att timbegreppet har förändrats. Antalet hemtjänst timmar är därför inte jämförbara mellan åren.

Nyckeltal handikappomsorg

	2011	2010	2009	2008	2007
Antal personer i LSS-boende (oktober)	513	477	472	467	453
varav barn/ungdomar	11	11	10	6	5
Antal personer med daglig verksamhet LSS (december)	478	474	459	456	469
Antal personer med personlig assistans LSS (december)	55	54	56	54	61
varav barn/ungdomar	10	10	9	10	11
Antal personer med personlig assistans LASS (december)	226	225	219	204	198
varav barn/ungdom	53	53	49	49	43
Korttidshem barn/ungdom	125	124	121	104	90
Stödfamiljer barn/ungdom	26	33	37	37	48

I ovanstående tabell för handikappomsorgen redovisas volymutvecklingen för de mer kostnadskrävande insatserna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) under perioden 2007 till och med 2011. Volymutvecklingen visar antalet personer med beslut om insatser, där insatserna är verkställda.

Verksamhetstal - insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) 2011

Utöver insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ansvarar vård- och omsorgsnämnden också för insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) för personer med funktionsnedsättning.

Boendestöd för personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar: Den 31 december 2011 hade 299 personer boendestöd.

Daglig verksamhet: Den 31 december 2011 hade 143 personer med neurologiska eller psykiska funktionsnedsättningar daglig verksamhet.

Boende inom bostad med särskild service: Den 31 december 2011 hade 42 personer insatsen bostad med särskild service enligt SoL. Av dessa var 4 ungdomar under 18 år, som i samverkan med socialnämnden och/eller barn- och ungdomsnämnden var placerade i HVB (hem för vård och boende) utanför kommunen.

är 971 tkr lägre än budget. Vård- och omsorgskontoret har under flera år aktivt arbetat med förebyggande åtgärder för att undvika rehabiliteringsåtgärder.

Kostnaden för arbetskläder till omvårdnadspersonalen uppgår 2011 till 261 tkr vilket är 2 339 tkr lägre än budget. Avtalet för leasing av arbetskläder upphörde vid halvårsskiftet 2010 och nämnden har inte haft något avtal under 2011. Det har bara inhandlats enstaka klädesplagg. Arbetet med en ny upphandling av arbetskläder har påbörjats.

Vård- och omsorgsnämnden har fått 5 890 tkr från Migrationsverket för återsökning av kostnader för insatser för personer med flyktingstatus som finns i nämndens verksamheter. Det är 2 890 tkr mer än budget.

Under 2011 har vård- och omsorgsnämnden genomfört en omfattande kompetensutveckling. Några utbildningar är validering, rehabiliterande förhållningssätt, professionellt förhållningssätt, demensutbildning, neuropsykiatri med flera. Vård- och omsorgsnämnden har använt 11 527 tkr av erhållna statbidrag för utbildningskostnader och vikariekostnader.

Viktiga händelser under året

Nya och förändrade lagstiftningar och förordningar, föreskrifter och allmänna råd samt nationella och lokala riktlinjer

Förändringar i Socialtjänstlagen (SoL) - lokala värdighetsgarantier

Den 1 januari 2011 infördes en nationell värdegrund i socialtjänstlagen (SoL). Den nya bestämmelsen som finns i 5 kap. 4 § SoL lyder: "Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund)". Målgruppen är personer 65 år eller äldre.

En statlig prestationsersättning har införts för att stimulera kommunerna att ta fram och införa lokala värdighetsgarantier. Värdighetsgarantierna ska garantera äldre med individuellt beslutade insatser enligt SoL någon form av mervärde utifrån den enskildes perspektiv. De kan inte garantera något som understiger vad gällande lag, allmänna råd eller föreskrifter stadgar. Vård- och omsorgsnämndens ansökan om att ta fram och införa lokala värdighetsgarantier har beviljats av Socialstyrelsen.

Huvuddelen av resurserna kommer att läggas på en projektledare som ska hålla i information och dialog med politiker, brukare, anhöriga, personal och intresseorganisationer i syfte att få en bred förankring kring vad de lokala värdighetsgarantierna ska omfatta. Planeringen är att lokala värdighetsgarantier ska gälla från den 1 januari 2013.

Förändringar i Socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) - barnperspektivet

Från och med 2011 kompletterades både SoL och LSS med en ny paragraf, som betonar att barnets bästa alltid ska sättas i förgrunden. Vid insatser eller åtgärder som rör barn och ungdomar ska särskilt beaktas vad hänsyn till barnets eller ungdomens bästa kräver. Under 2011 har både vård- och omsorgsnämndens myndighetsutövning och utförarverksamheter haft uppdraget att utveckla metoder för att kunna leva upp till lagstiftningens krav. Två enhetschefer har under året deltagit i ett nationellt projekt "Lyssna" vars syfte har varit utveckling av barnperspektivet inom socialtjänsten. I till exempel genomförandeplaner (personliga planer) ska alltid framgå hur barnets vilja har respekterats.

Förändringar i Socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) - Nya regler om ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun

De nya bestämmelserna om ansvarsfördelning mellan bosättningskommun och vistelsekommun trädde i kraft den 1 maj 2011. Grundprincipen om vistelsekommunens yttersta ansvar för stöd och hjälp till en enskild kvarstår. Om det står klart att en annan kommun enligt de nya reglerna ansvarar för stöd- och hjälpinsatser för en enskild ska dock vistelsekommunens ansvar vara begränsat till akuta situationer. Om den enskilde är bosatt i annan kommun än vistelsekommunen ska bosättningskommunen ansvara för stöd- och hjälpinsatser. Detta gäller även om den enskilde tillfälligt vistas i en annan kommun än den egna oavsett om det är längre eller kortare tid. Vistelsekommunen ska dock på begäran av bosättningskommunen bistå med utredning och verkställighet av insatser enligt SoL och LSS i vissa fall. Det gäller till exempel när äldre personer, personer med funktionsnedsättning eller allvarligt sjuka har behov av insatser för att kunna vistas en kortare tid i en annan kommun under exempelvis semester. Bosättningskommunen ska i de fallen ersätta vistelsekommunen för sådan verkställighet.

Förändring i Socialförsäkringsbalken (SFB)

Den 1 januari 2011 upphörde lagen om assistansersättning (LASS). Bestämmelserna i denna lag överfördes till socialförsäkringsbalken (SFB) kapitel 51 och berör personer med behov av personlig assistans enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) överstigande 20 timmar per vecka. I samband med att bestämmelserna överfördes till SFB har ett mer restriktivt förhållningssätt i försäkringskassans bedömning och beslut om personers behov av assistans enligt bestämmelserna i SFB kapitel 51 kunnat iakttas. Detta medför att behovet av personlig assistans enligt LSS, som beslutas av kommunen, under 2011 har ökat något och troligtvis kommer att öka än mer under kommande år.

Förändringar i Socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)- Lex Sarah

Från och med den 1 juli 2011 omfattar bestämmelserna om Lex Sarah hela socialtjänsten. Utformningen av bestämmelserna har fått samma lydelse i både SoL och LSS. Lex Sarah har fått en tydligare koppling till god kvalitet och det systematiska kvalitetsarbete som kommuner och enskilda verksamheter ska bedriva. Anställda som fullgör uppgifter inom socialtjänsten är skyldiga att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden. De som ska ta emot rapporter om missförhållanden eller risker för missförhållanden är skyldiga att informera anställda om rapporteringsskyldigheten. Om utredningen av en Lex Sarah-anmälan visar, att det är ett allvarligt missförhållande eller risk för ett allvarligt missförhållande ska den som bedriver verksamheten anmäla detta till socialstyrelsen.

Förändringarna i lagstiftningen medförde, att vård- och omsorgsnämnden under 2011 antog en ny instruktion för handläggning av Lex Sarah. Instruktionen tydliggör alla medarbetares anmälningskyldighet och de utredningskrav som ställs på ledningspersonal, utredningens innehåll, information till nämnd, kontakt med personalkontor samt hur och när en eventuell polisanmälan ska göras.

Nationella riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd

I januari 2011 gav Socialstyrelsen ut nationella riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd. Syftet med dessa riktlinjer är att de ska vara ett stöd för beslutsfattare i kommuner, landsting och regioner, så att dessa kan styra hälso- och sjukvården

och socialtjänsten genom öppna och systematiska prioriteringar. Riktlinjerna innehåller rekommendationer på gruppnivå och är i första hand ett underlag för resursfördelning inom sjukdomsgruppen eller verksamhetsområdet. Socialstyrelsen rekommenderar till exempel samordnade åtgärder från kommun och landsting som omfattar samhällsbaserad uppsökande vård och omsorg enligt den så kallade ACT-metoden (Assertive Community Treatment) med tillägg av familjeinterventioner och social färdighetsträning för personer som är nyinsjuknade i psykossjukdom. Man rekommenderar även så kallad intensiv case management enligt ACT-modellen för personer med schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd som är högkonsumenter av vård. Dessa rekommendationer kräver ökad samverkan mellan landstingets psykiatri och kommunens vård och omsorg.

Nya målgrupper och målgruppers förändrade behov**Unga vuxna med psykisk funktionsnedsättning och självskadeproblematik**

Under 2011 har antalet unga vuxna i åldern 18 – 25 år med psykisk funktionsnedsättning i kombination med ett självskadebeteende eller destruktivt beteende och behov av stöd och insatser från både landstingets psykiatri och vård- och omsorgsnämnden ökat oroväckande. Dessa unga personer har behov av ett kvalificerat socialt stöd i kombination med hälso- och sjukvårdsinsatser. Vård- och omsorgsnämnden har idag inga verksamheter och inte heller den kompetens som fullt ut kan möta dessa unga personers mycket specifika behov på ett förebyggande sätt. Nya alternativa öppna stödformer måste utvecklas som komplement till insatsen bostad med särskild service. Olika arbetsmetoder måste få möjlighet att prövas för att kunna hjälpa dessa unga människor på hemmaplan och förhindra att nämnden tvingas köpa plats inom en särskild boendeform eller vid ett behandlingshem utanför kommunen. Utvecklingen måste ske i nära samverkan med landstingets psykiatri. En första idéskiss till en ny verksamhet gemensamt med landstinget har tagits fram.

Ungdomar och unga vuxna med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Allt fler ungdomar och unga vuxna får diagnosen neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Ungdomarnas och de unga vuxnas behov omfattar både stöd i boende, i sysselsättning och på fritid för att de ska kunna få en fungerande tillvaro.

Målgruppens snabba ökning har medfört att utveckling av nya alternativa stödformer med utgångspunkt i ungdomarnas och de unga vuxnas familjer inte har kunnat erbjudas i den utsträckning som behövs. I stället har nämnden tvingats köpa externa platser i behandlingshem utanför kommunen. Det är viktigt utifrån en helhetssyn på ungdomens, den unga vuxnas och familjens behov att kunna ge ett individuellt anpassat stöd i den vardagsnära miljön, så att de kan känna trygghet och stöd i sitt eget arbete med att få en struktur på sin livssituation.

Vuxna personer med funktionsnedsättning kombinerat med social- och missbruksproblematik

Unga personer med funktionsnedsättning och företrädesvis de med en lindrig funktionsnedsättning hamnar idag lätt i en social situation där riskbruk men även missbruk av alkohol och olika droger förekommer. För att kunna ge dessa unga vuxna ett kvalificerat stöd krävs att en nära samverkan mellan vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden utvecklas. Därtill behöver kunskapen om problemområdet förbättras både inom och mellan de båda nämnderna för att dessa personer ska kunna få rätt stöd.

Äldre personer med psykisk ohälsa

Äldre med psykisk ohälsa är inte ett nytt men eftersatt område på nationell nivå och ingenting tyder på att Norrköping utgör något undantag. Socialstyrelsens brukarenkät 2011 visar bland annat att andelen 65 år och äldre med insatser inom hemtjänst och särskilt boende, som upplever besvär av oro, ångest och ångslan är högre i Norrköping jämfört med riksgenomsnittet. Det kan vara svårt att skilja på sjukdom och oro över åldrandets existentiella problem. Därför är behovet av kunskap och kompetensutveckling stor. Problematiken uppmärksammades på nytt under psykiatriska veckan i november 2011 genom föreläsning om äldre och psykisk ohälsa – Vad händer vid 65?

Utvecklingsarbete

Anhörigstöd

Sedan 2003 finns ett permanent anhörigstöd inom vård- och omsorgskontorets äldreomsorg. Detta har successivt utvecklats med stöd av statliga stimulansmedel. Efter kartläggning 2009 och test av utvecklingsförslag 2010 i form av drop-in-platser på dagverksamhet, dygnet-runt-plats på särskilt boende och avlösarteam för avlösning i hemmet har verksamheterna permanentats under 2011.

Efter ändringen i socialtjänstlagens 5 kap 10 §, 1 juli 2009 som lyder ” Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder” utlystes nya statliga medel. Socialstyrelsens avsikt med medlen är att förstärka kommunernas anhörigstöd med fokus på anhöriga till de målgrupper som tidigare inte synliggjorts. Det pågår ett samarbete mellan vård- och omsorgskontoret och socialkontoret för att identifiera nya målgrupper under 65 år, inventera vilket stöd som finns och efterfrågas samt ge förslag på vad kommunen ska erbjuda.

Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning enligt Socialtjänstlagen (Sol) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Under 2011 har daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning fått 93 nya deltagare. Samtidig har 81 personer avslutat sin dagliga verksamhet varav 27 personer med psykiska eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har avskrivits på grund av stor frånvaro. Detta visar på svårigheten att både kunna motivera dessa personer till deltagande men också ha verksamheter som på ett flexibelt sätt kan möta deras behov.

För att kunna fånga upp målgrupperna utvecklas Aktemas verksamhet från att enbart ha svarat för enskilda placeringar inom företag till att få en central samordningsroll för hela den dagliga verksamheten utifrån den enskilda deltagarens behov, resurser och önskemål. Aktema får också ansvar för en utvidgad samverkan med kommunens arbetsmarknadskontor, arbetsförmedling och försäkringskassan. Förändringen påbörjades under 2011 och kommer att verkställas fullt ut under 2012.

Under 2010 genomfördes den första företagsförlagda dagliga verksamheten och omfattade vid start sex personer, men har under 2011 utvecklats till att omfatta 12- 13 personer. Flera har efter att ha deltagit i verksamheten kunnat gå vidare till enskilda placeringar inom olika företag med stöd av Aktema. Några har fått stöd att förbättra en avbruten skolundervisning för att sedan kunna gå vidare till anställning efter flera år i den dagliga verksamhetens gruppverksamheter. Den företagsförlagda verksamheten har givit mycket positiva resultat och kommer under 2012 att vidareutvecklas för att kunna ta emot ytterligare deltagare.

Vård- och omsorgsnämnden har från och med juli 2011 tecknat ett samverkansavtal med Marieborgs Folkhögskola avseende utbildning för unga personer med funktionsnedsättning. Syftet

med denna samverkan är att som komplement till kommunens dagliga verksamhet kunna ge unga vuxna en möjlighet till en individuell anpassad utbildning. Utbildningen kan ta emot 12 elever per läsår och benämns PUDA vilket står för Personlig Utveckling Demokrati Ansvar.

Teknik för äldre

Norrköping, Västerås och Göteborg har beviljats medel från Hjälpmedelsinstitutet för att satsa på teknik för äldre. I Norrköping heter projektet Bo vital där kommunen och olika samverkanspartners testat och visar upp ny teknik för personer 80 år och äldre samt deras anhöriga. Genom Bo vital vill kommunen bidra med kunskap och kännedom om den nya tekniken som underlättar vardagen hemma. Det blir allt viktigare att kunna bo kvar hemma även när man blir äldre och med teknikens hjälp blir den möjligheten större. Teknikstöd kan bidra till ökat oberoende, tillgänglighet och boendekvalitet. Sedan augusti 2011 kan Bo vital visa dessa möjligheter i en visningslägenhet inom ett seniorboende i bostadsområdet Ljura. Övriga delar i projektet är samarbete för tillgänglighet, mötesplatser och rätt lägenhet till rätt person.

Nyckelfri hemtjänst

Nyckelfri hemtjänst som innebär en teknisk lösning för att öppna dörrar med hjälp av mobiltelefon har testats inom två hemtjänstområden. Testet har fallit väl ut och fått ett positivt mottagande från personal och brukare. Slutrapporten som kommer att presenteras i slutet av januari 2012 utgör grund för det fortsatta arbetet med utformning av kravspecifikation, upphandling och breddinförande.

Trygghetstelefoner

Den tekniska utvecklingen inom telekommunikationsområdet har medfört att tre olika typer av trygghetstelefoner behövde upphandlas under 2011. Tidigare fanns det bara en analog modell av trygghetstelefon. Nu krävs även trygghetstelefonlösningar för digital och IP telefoni som tyvärr har en sämre driftsäkerhet.

Brandutrustning

Från och med oktober 2011 skärptes kraven i Boverkets byggregler (BBR) till att alla särskilda boenden inom äldreomsorg ska utrustas med sprinkler vid nybyggnation. Under de senaste fem åren har enheterna inom vård- och omsorgsnämnden som inte har sprinklersystem haft möjlighet att nyttja mobila sprinkler. För närvarande finns det 24 mobila sprinkler placerade i lägenheter hos

personer som enligt utförd riskanalys löper högre risk att utsättas för tillbud. En senarelagd planering för utbyggnad av särskilda boenden medför att nämnden måste utöka antalet mobila sprinkler ytterligare.

Uppgradering av interna larmsystem inom särskilda boendeenheter

Antalet larm per brukare och andra typer av larm från exempelvis hissar, porttelefoner och brandlarm som måste nå personalen har ökat markant. Detta har medfört att befintligt utrymme i de interna larmsystemen inte räcker till. Det är av yttersta vikt att larmsystemen har tillräcklig kapacitet för att inte säkerheten ska äventyras. Ur omvårdnads- och brandperspektiv måste säkerheten vara så hög att det inte finns någon risk att det tekniskt fallerar när ett larm går. För att klara säkerhetskraven har en uppgradering och en extra service av samtliga interna larmsystem varit nödvändig.

Verksamhetssystem

Ett projekt för införande av ett nytt verksamhetssystem startades under 2010. För att identifiera verksamheternas behov och kraven på ett nytt verksamhetssystem som är anpassningsbart till IT-strategin eHälsa har arbetet intensifierats under 2011. När en kravspecifikation är klar ska ett nytt system upphandlas under början av 2012 för att kunna implementeras och driftsättas under 2013.

Kognitivt stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning vid förskrivning av kognitiva hjälpmedel

Med stöd av medel från Hjälpmedelsinstitutet har ett projekt genomförts under 2011. Projektets syfte har varit att utveckla en arbetsmetod för att kunna erbjuda kognitiva hjälpmedel till personer med psykisk funktionsnedsättning samt också få vetskap om vilken typ av hjälpmedel personerna själva önskar för att klara av vardagen. 26 personer med psykisk funktionsnedsättning har tillsammans med personal deltagit i projektet. Samtliga har fått utbildning och handledningsstöd av två specialutbildade arbetsterapeuter för att öka sin kunskap om kognitiva hjälpmedel.

Resultatet visar att den arbetsmetod, som har använts i stort har varit framgångsrik. Av deltagarna har 70 procent själva valt de hjälpmedel de har fått förskrivna. Personalens attityd till kognitiva hjälpmedel innan projektet startade har i viss mån tidigare hindrat personerna från att få de hjälpmedel som de har behövt. Resultatet av projektet visar att kunskapen om kognitiva hjälpmedel har ökat hos samtliga deltagare. Personalens

attityd till kognitiva hjälpmedel har positivt förändrats. Personernas delaktighet vid utprovning och förskrivning har ökat.

Under 2012 kommer nämndens socialpsykiatri tillsammans med landstingets psykiatriska verksamhet att diskutera hur projektet kan implementeras inom ordinarie verksamhet.

Utveckling av ESL- metoden inom socialpsykiatri

Under 2011 har personal inom den socialpsykiatriska verksamhetens boendestöd och särskilt boende utbildats i ESL- metoden (Ett självständigt Liv). ESL bygger på ett förhållningsätt med syfte att stödja personer med psykiska funktionsnedsättningar att på ett bättre sätt kunna klara sitt dagliga liv. Metoden gör den enskilde delaktig genom att han eller hon får formulera och bearbeta sina egna mål, använda sina egna resurser, hantera sin sjukdom, medicinering och därmed kunna hantera sitt eget liv bättre. ESL innebär även att minska risken för återfall och förbättra den enskildes möjlighet till umgänge med andra. Efter utbildning och handledningsstöd har några verksamheter börjat utveckla och använda metoden i sitt vardagsarbete. En fortsatt utveckling till alla verksamheter inom socialpsykiatri kommer att ske under 2012.

Boendestöd inom socialpsykiatri

Under 2011 har boendestöd för personer med psykiska funktionsnedsättningar, som bor i ordinarie boende, kunnat utvecklas till ett 24-timmars stöd genom en nära samverkan mellan dels landstingets psykiatriska verksamhet och dels det särskilda boendet vid Trädgårdsgatan 30. Nattpersonal inom det särskilda boendet utgör en jour för de personer som har boendestöd. Till juren kan den enskilde ringa vid behov sen kvällstid och natt, då deras ordinarie personal inte arbetar. Nattpersonalen i sin tur kan vid behov kontakta psykiatriska kliniken för stöd.

Hemsjukvård

Efter ett regeringsbeslut 2010 tillsattes en nationell samordnare för hemsjukvård som i juni 2011 presenterade en utredning ”Kommunal hemsjukvård (SOU 2011:55)”. Utredningen föreslår bland annat förändringar i lagstiftningen som innebär att det blir möjligt för kommunerna att även bedriva avancerad hemsjukvård när det gäller specialiserad somatisk och psykiatrisk vård. Däremot föreslås inte någon möjlighet för kommunerna att anställa läkare utan de ska även fortsättningsvis tillhandahållas via landstinget. Lagförslagen är föremål för remissbehandling. De politiska partierna i riksdagen är överens om förslagen.

Förberedelsearbetet i länet leds av Läns-SLAKO som 10 juni, 2011 antog en avsiktsförklaring och medföljande projektdirektiv avseende överföring av ansvar för viss hemsjukvård från landstinget till kommunerna i Östergötland. Det som nu kallas hemsjukvårdsreformen. Projektorganisationen har påbörjat sitt arbete och när det gäller ansvarsfördelning finns ett framtaget förslag. Men det återstår mycket arbete för att konkretisera förslagen och för att ta fram förslag inom de övriga delprojekten - Skatteväxling, Personalfrågor och Kommunikation.

Äldreuppdraget

Läns-SLAKO har ansvaret för arbetet med att synkronisera besluts- och prioriteringsprocesser mellan landstinget och länets kommuner. Äldreuppdraget är ett utvecklingsarbete som bedrivs gemensamt mellan landstinget och länets 13 kommuner. Det övergripande syftet är att ta ett gemensamt politiskt ansvar för kvalitetssäkring av insatser till äldre. De fyra beslutade direktiven handlar om säkrad vårdkedja, återhämtning och rehabilitering, hälsa och självständigt liv och läns-gemensam äldrerapport.

Styrgruppen för äldreuppdraget utarbetade på uppdrag av Läns-SLAKO ett förslag till politisk avsiktsförklaring avseende återhämtning och rehabilitering för äldre i Östergötland. Samtliga kommuner och landstinget ställde sig under hösten 2011 bakom förslaget. Huvudinriktningen är att de samverkande insatserna ska inriktas på att stötta enskilda personer så att de kan bibehålla och återta de kompetenser och förmågor som krävs för att bo kvar i sitt ordinarie boende, och efter sjukhusvistelse utan dröjsmål kunna återvända hem. En sådan inriktning kräver ett väl utvecklat rehabiliteringsstöd och samverkan mellan olika nivåer i huvudmännens organisationer.

Den läns-gemensamma äldrerapporten kommer att redovisas till Läns-SLAKO under februari 2012.

Stöd och insatser till ungdomar och unga vuxna med funktionsnedsättning

Under 2011 har arbetet med att ta fram riktlinjer som tydliggör vilket verksamhetsinnehåll och vilken kvalitet som ska karakterisera bostad med särskild service för unga vuxna 18 – 30 år pågått. Ett arbete, som har bedrivits bland annat i fokusgrupper med unga vuxna boende i särskilt boende, närstående, personal inom särskilt boende, LSS-handläggare och enhetschefer.

Utöver detta har ett arbete med att ta fram en handlingsplan för stöd och vägledning för personalens agerande vid svåra händelser avseende unga vuxna med funktionsnedsättning pågått. Hand-

lingsplanen omfattar sju kapitel: Krisgrupp, Samverkan med polis och åklagare, Händelseanalyser, Samverkan med socialkontoret, Kompetensutveckling kring sexualitet, Material för samtal kring sexualitet samt Arbetsmodell för stöd till ungdomar/unga vuxna, föräldrar, legala företrädare.

Bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning

Inom servicebostäder för personer med funktionsnedsättning har personal tillsammans med sina enhetschefer bildat ett kvalitetsnätverk kring kultur- och fritidsaktiviteter. Nätverket ger information om vilka aktiviteter som kan erbjudas med olika former av stöd. Aktiviteterna kan sedan nyttjas av de olika servicebostäderna. Samarbetet har lett till att sociala aktiviteter kan erbjudas varje veckoslut. Samtliga boende inom de olika servicebostäderna erbjuds idag möjlighet till två timmar egen tid per vecka med personal.

Inom de särskilda boendeenheterna för personer med neurologiska funktionsnedsättningar har man tillsammans, utifrån en särskild utformad metodik utvecklat kommunikationen och aktiviteter för personer med neurologiska funktionsnedsättningar. Målsättningen är att skapa en aktiv dag för de boende utifrån var och ens individuella förutsättningar. Utifrån varje boendes genomförandeplan arbetar man fram ett aktivitetsschema tillsammans med den boende. Kompletterande till detta har man också påbörjat arbetet med att kunna erbjuda varje boende helt egen tid tillsammans med personal.

Tillgänglighetsarbete

Vård- och omsorgsnämnden har med stöd av myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) tagit fram en checklista för tillgängliga möten, seminarier och andra sammankomster dit allmänheten är välkommen. Utifrån nämndens förslag har kommunstyrelsen beslutat att checklistan ska användas av samtliga nämnder och förvaltningar.

Verksamhets- och organisationsförändring

Hälso- och sjukvårdsorganisation

Efter flera års arbete med översyn av befintlig hälso- och sjukvårdsorganisation, framtagande av utvecklingsförslag, genomförandeplaner och resursfördelningsmodell verkställdes vård- och omsorgskontorets nya hälso- och sjukvårdsorganisation i oktober 2011. Syftet är att skapa en mer flexibel organisation som med god kompetens

och ett kostnadseffektivt arbetssätt bidrar till att möta förändringar av volymer och målgrupper i verksamheten. Målsättningen är att uppfylla hälso- och sjukvårdslagens krav om en god hälsa och vård på lika villkor.

Hälso- och sjukvårdsresurserna har fördelats om med hjälp av en framtagen resursfördelningsmodell som utgår från brukarnas behov av hälso- och sjukvårdsinsatser. Sex hälso- och sjukvårdsorganisationer har tillskapats som var och en leds av en enhetschef för områdets sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster.

Nattorganisation inom hemtjänst

Efter översyn av nattorganisationens uppdrag och arbetsbelastning samt en kartläggning av nattsatser i samtliga hemtjänstgrupper genomfördes en organisationsförändring i augusti 2011. Organisationsförändringen innebär att den samlade enheten för hemtjänst natttid har fördelats på fem olika enheter. Syftet med förändringen är att få ett bättre helhetsperspektiv och en ökad kontinuitet för brukarna under dygnets samtliga timmar. Samtidigt som samarbetet mellan hemtjänstpersonal under dag och natt ska utvecklas och förstärkas.

Äldreboendet Plåtslagaregatan 8

(Söderport) – tillskott av nya platser

Under 2010 nyttjades inledningsvis ett nybyggt äldreboende för evakuering i samband med renovering av ett annat äldreboende. Det har givit nya och viktiga erfarenheter för framtiden kring evakuering, återflyttning, nyinflyttning och personalrekrytering. När Plåtslagaregatan 8 startades i mars 2011 som ett nytt boende fick äldreomsorgen en välbehövlig utökning med 64 platser.

Ekövägen – särskilt boende för unga

vuxna med funktionsnedsättning

Efter en ombyggnation öppnades i december 2011 Ekövägens gruppboende om fem platser med ny inriktning för ungdomar och unga vuxna upp till 30 år med lindrig till måttlig utvecklingsstörning och med eventuella tilläggsfunktionsnedsättningar. Målgruppen har därtill behov av tillsyn, omvårdnad och stöd med närhet till personal dygnet runt som kan ge trygghet och ett gott omhändertagande. De boende ska ges möjlighet till att leva ett aktivt liv i samhället och i gemenskap med andra.

Trädgårdsgatan 30 – särskilt boende för personer med psykisk funktionsnedsättning

Under 2011 förändrades verksamheten vid Trädgårdsgatan 30 till ett särskilt boende för personer över 18 år med en sammansatt problematik bestående av psykisk funktionsnedsättning i kombination med till exempel neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, lindrig utvecklingsstörning och/eller social problematik. Målgruppen kräver en stor flexibilitet av verksamheten där möjlighet måste finnas att snabbt planera om för att kunna stödja även akuta och inte alltid planerade behov.

Lokalproblem

Under 2011 har flera av nämndens verksamheter haft stora lokalproblem. Det har bland annat berott på fukt- och mögelskador, ventilationsproblem, höga halter av radon samt omfattande renoveringsbehov. Följden har blivit ett tungt arbete för medarbetarna med att flytta och evakuera olika verksamheter som exempelvis hela vård- och omsorgskontoret, särskilt boende inom socialpsykiatri, hemtjänstgrupper och olika dagliga verksamheter inom funktionshindersområdet.

Samverkan

Akademien

I januari 2011 infördes en vård- och omsorgsakademi. Målgruppen för vård- och omsorgskontorets akademi är barn, ungdomar och vuxna med en komplicerad problematik. Akademiens uppgift är att vara delaktig i skapandet av ett lämpligt stöd och insatser för den enskilde inom nämndens egna resurser eller vid avsaknad av sådana vid köp av externa tjänster. En viktig uppgift är också att samla kunskap för utveckling av den egna verksamheten och samverka med andra till exempel socialkontoret, landstingets psykiatriska verksamheter.

Rehabiliteringsansvar återgår till lanstinget

Norrköpings kommun har under många år, på uppdrag av Landstinget i Östergötland, svarat för en del av ansvaret för rehabiliteringen av personer med långvariga funktionsnedsättningar och äldre med komplexa vård- och omsorgsbehov. Vid årsskiftet 2011/2012 återgår verksamheten som bedrivits på Resurscenter Sandbyhov i landstingets regi.

Soluret – utrednings- och rehabiliteringsverksamhet inom socialpsykiatri

I årsskiftet 2010/2011 startades i samverkan med landstingets psykiatriska verksamhet en utrednings- och rehabiliteringsverksamhet för personer i åldern 20 – 35 år med psykisk funktionsnedsättning eller psykisk sjukdom och som har väsentliga svårigheter med att utföra aktiviteter på viktiga livsområden och där svårigheterna är en följd av den psykiska ohälsan. Personerna måste ha behov av både social- och psykiatrisk rehabilitering samt psykiatrisk behandling. Verksamheten omfattar 20 platser dagtid och 3 – 4 akutplatser med stöd dygnet runt. Syftet med verksamheten är att kunna erbjuda ett stöd så att den enskilde når en så optimal och god psykisk hälsa som möjligt, en ökad livskvalitet och förutsättningar att klara sig själva utifrån sin unika livssituation. Verksamheten har på den korta tid, som den har funnits, utvecklats till en mycket kvalificerad verksamhet med stor efterfrågan.

Kompetensutveckling

Den stora verksamhetsövergripande kompetensutvecklingsinsats som har pågått under flera år är utbildning i rehabiliterande förhållningssätt, där cirka 600 personer utbildas varje år. Därtill kommer kontinuerlig utbildning i professionellt förhållningssätt som under 2011 har haft cirka 152 deltagare. Under året har också olika specialriktade utbildningar genomförts som till exempel utbildning i neuropsykiatri för 122 personer, ekonomiutbildning för samtliga besluts- och granskningsattestanter. Flertalet av verksamhetens chefer har även deltagit i de utbildningar som kommunstyrelsen anordnat avseende internkontroll samt mutor- och bestickning.

Under året har 60 tillsvidareanställda medarbetare som saknar grundutbildning fått möjlighet att genom validering och lärande på arbetsplatsen läsa in vuxengymnasiets omvårdnadsutbildning

Uppföljning och utvärdering

Öppna jämförelser 2011

Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har givit ut den andra rapporten med jämförelser av vården och omsorgen om äldre i landets 290 kommuner. Data till rapporten hämtas bland annat från Socialstyrelsens årliga kommunenkät och brukarundersökning, SKL:s analys av kommunernas ekonomiska resultat samt nationella kvalitetsregister. Rapporten ska ge en så allsidig bild som möjligt. Den vänder sig i första hand till beslutsfattare, förvaltningschefer samt verksamhets- och kvalitetsansvariga i kommunerna. Jämförelserna blir mer omfattande och har utökats till flera områden. I juni 2012 beräknas en motsvarande rapport komma för funktionshindersonrådet .

Socialstyrelsens äldreguide och brukarundersökning

I äldreguiden kan kommunernas äldreomsorg och olika hemtjänstverksamheter, äldreboenden och dagverksamheter jämföras.

Under sommaren 2011 genomförde Socialstyrelsen med hjälp av statistiska centralbyrån sin tredje brukarundersökning bland äldre över 65 år med beslut om hemtjänst och särskilt boende. I Norrköping skickades 412 enkäter till personer med hemtjänst och 377 enkäter till personer i särskilt boende.

Medarbetarenkäten

I Norrköpings kommuns medarbetarenkät 2011 visar vård- och omsorgskontorets resultat en klar förbättring jämfört med 2009. Samtliga delindex är mer positiva inom vård- och omsorgskontoret än för kommunen totalt.

Utvärdering av Asken

Vård- och omsorgsnämnden beslutade i november 2009 att utveckla aktivitetscenter Asken och förändra verksamheten från och med 2010 till en öppen verksamhet/mötesplats för personer med långvarig psykisk funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa. Vård- och omsorgsprogrammet har under 2011 genomfört en första utvärdering med utgångspunkt från de verksamhetskrav som angavs för den nya verksamheten. Utvärderingen visar en mycket positiv utveckling ur ett brukarperspektiv.

Uppföljning av planeringsverktyget TES

Rapporten ”Daglig planering i hemtjänst och särskilt boende” är en uppföljning av planeringsverktyget TES som började användas för ungefär fem år sedan. Rapporten beskriver bakgrunden till införandet, ger en nulägesbeskrivning av användandet och identifierar viktiga faktorer för att planeringen av brukarnas insatser med hjälp av TES ska fungera. Planeringsverktyget är framtaget för hemtjänst och inom kommunen används det i nuläget av samtliga kommunala hemtjänstenheter samt elva särskilda boenden inom äldreomsorg.

Rapport E-verktyget – Norrköpings kommuns tillgänglighetsarbete 2010

Myndigheten för handikappolitisk samordning har tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), ett antal kommuner, landsting och funktionshindersorganisationer, arbetat fram E-verktyget. Verktyget syftar till att kommuner och landsting själva ska kunna utvärdera sitt tillgänglighetsarbete. E-verktyget omfattar åtta indikatorområden: policy, ansvar, samverkan, upphandling/inköp, fysisk miljö, information och kommunikation, arbetsgivare och budget. Syftet med utvärderingen, som genomfördes 2011, har varit att få en nulägesbild över var kommunen befinner sig i sitt tillgänglighetsarbete.

Uppföljning av föreningsbidrag till funktionshindersföreningar

Vård- och omsorgsnämndens fördelning av bidrag till olika funktionshindersföreningar ska årligen följas upp genom stickprovsundersökningar. Under 2011 har fyra föreningar följts upp; Autism- och Apergerföreningen, Diabetesföreningen, DHR – Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder samt Fibromyalgiföreningen. I uppföljningen har föreningarna fått beskriva hur de har nyttjat sitt bidrag utifrån vad de angav i sin ansökan, hur de ser på sin framtida verksamhet samt hur de ser på riktlinjerna för föreningsbidrag.

Fokusområden/Kvalitetsarbete

Brukaren i centrum

Mål: *”De som får stöd och insatser upplever att de har ett verkligt inflytande över och delaktighet i planering och utförande av det stöd och de insatser som har beviljats. Kvaliteten i de personliga planerna har vid årsskiftet 2011/2012 höjts”*

Området ”Hänsyn till åsikter och önskemål” från Socialstyrelsens brukarenkät belyser graden av upplevt inflytande och verksamhetens anpassningsförmåga till brukarens egna önskemål och behov. Resultatet för Norrköping ligger över riksgenomsnittet inom både hemtjänst och särskilt boende.

Medvetenhet om vikten av att planera insatserna i samråd med brukaren är mycket stor bland landets kommuner. Norrköping har en topplacering i kommunenkäten när jämförelse görs med elva andra kommuner i motsvarande storlek.

Den årliga egenkontrollen visar att andelen enheter som har upprättat brukarnas personliga planer inom föreskriven tid har ökat sedan förra året. På den nya frågan ”Arbetar ni i enlighet med brukarnas personliga planer?” svarar 60 procent ”ja, tydligt” och 40 procent ”ja, delvis. Några chefer kommenterar frågan med att betona att de personliga planerna inte kan ersätta en daglig lyhörddhet för brukarnas önskemål och behov.

Vid årsskiftet 2011 har det gjorts 1620 kvalitetsgranskningar av individuella målplaner och cirka 88 kvalitetsgranskningar av personliga utvecklingsprogram. Andelen personliga planer som bedöms som ”mycket bra” eller ”bra” har ökat inom äldreomsorgen från 59 – 76 procent och inom funktionshindersomsorgen från 48 – 70 procent.

Mångfald

Mål: *”Vid årsskiftet 2010/2011 har vård- och omsorgsnämnden en handlingsplan för sitt mångfaldsarbete gällande äldre personer och personer med funktionsnedsättning med annan etnisk bakgrund än svensk”.*

Vård- och omsorgsnämnden antog den 13 december 2011 en handlingsplan för sitt mångfaldsarbete gällande äldre personer och personer med funktionsnedsättning med annan etnisk bakgrund än svensk. Ett prioriterat utvecklingsområde i nämndens uppdragsplan för 2012 är att mångfaldsplanen ska förverkligas under året.

Samverkan och kompetensutveckling

Mål: *”Andelen vård- och omsorgspersonal med gymnasial omvårdnadsutbildning ska vid årsskiftet 2010/2011 överstiga 2010 års nivå”.*

Redovisningen till öppna jämförelser 2010 visade att 85 procent av personalen inom äldreomsorg hade omvårdnadsutbildning på gymnasienivå. Ett resultat som för första gången låg över riksgenomsnittet. Redovisningen för 2011 visar att andelen sjunkit till 71 procent vilket är lägre än riksgenomsnittet som ligger på 79 procent. Orsaken torde vara att enheterna 2011 har redovisat felaktiga siffror eftersom det vid rekrytering av omvårdnadspersonal sedan 2006 ställs krav på minst treårig gymnasial omvårdnadsutbildning. Under flera år har det dessutom skett stora satsningar på kompetensutveckling och validering.

Social samvaro och aktiviteter

Mål: *”I framtida brukarundersökningar ska nöjdheten med den sociala samvaron ha ökat i förhållande till äldreomsorgens brukarundersökning 2010”.
”Under 2010 har de strukturella, innehållsrika och ekonomiska förutsättningarna till att inrätta en socialt ansvarig samordnare (SAS) utretts”.*

Nöjdheten med social samvaro och aktiviteter mäts i Socialstyrelsens brukarenkät genom fyra frågor som handlar om möjligheterna att kunna göra sådant man trivs med, möjligheterna till pratstund med personalen, möjligheterna att komma ut och nöjdheten med de aktiviteter som erbjuds. Nöjdhetsindex (NKI) för hela området som är 56 för hemtjänst och 57 för särskilt boende har inte ökat utan ligger kvar på ungefär samma nivå i jämförelse med 2010.

Efter att förutsättningarna för att anställa en socialt ansvarig samordnare (SAS) utretts kommer en tjänst att tillsättas under våren 2012.

Barn och ungdomar med funktionsnedsättning

Mål: *”För barn och ungdomar med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning ska den gemensamma handlingsplanen för samverkan mellan socialnämnden, gymnasienämnden och barn- och ungdomsnämnden genomföras”.*

Nämndens mål har inte kunnat uppnås under 2011, då ekonomiska förutsättningar för ett genomförande har saknats.

Planeringen är att barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämndens gemensamt ska starta ett resurs-, kompetens- och utvecklingscenter för ungdomar och unga vuxna med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning/problematik i åldern 13 – 21/23 år. Verksamheten ska stå för ett långsiktigt stöd till ungdomarna och deras familjer. Stödet ska förmedla en positiv grundsyn och tro på varje ungdoms egen förmåga till utveckling och möjlighet att klara skola och en sysselsättning i vuxen ålder. Avsikten är att verksamheten ska byggas upp successivt med beräknad verksamhetsstart under andra halvåret 2012.

I budget 2012 finns 6 000 tkr anslagna hos kommunstyrelsen. Anslaget täcker cirka hälften av den årliga driftskostnaden. För att täcka den återstående delen ska en ansökan göras till kommunens sociala investeringsfond.

Unga vuxna med funktionsnedsättning boende inom bostad med särskild service

Mål: *”Vid årsskiftet 2011/2012 har nämnden antagit riktlinjer som tydliggör vilket verksamhetsinnehåll och vilken kvalitet som ska karaktärisera bostad med särskild service för unga vuxna 18 – 30 år”*

Ett förslag till handlingsplan för kvalitet och innehåll i verksamheter för ungdomar och unga vuxna med funktionsnedsättning kommer att presenteras för vård- och omsorgsnämnden vid dess sammanträde i mars 2012.

Gemenskap och aktivitet

Mål: *”Samarbetet med föreningar och frivilligorganisationer ska utvecklas och leda till att nya överenskommelser och avtal tecknas med fler föreningar och organisationer”*

Målet har följts upp genom en enkät till samtliga träffpunkter och aktivitetscentra. Resultatet visar att ungefär 73 procent har aktiviteter som genomförs i samarbete med föreningar, organisationer eller enskilda personer. I likhet med tidigare mät-

ningar visar även denna en positiv utveckling med ökat inslag av frivilligverksamhet.

Verksamhetsinslagen sker bland annat genom samarbete med kyrkliga samfund, PRO, rödakorset, ABF, medborgarskolan och enskilda personer. På två träffpunkter har deltagarna bildat en klubb som själva planerar och genomför aktiviteter. Exempel på vanligt förekommande aktiviteter är gudstjänster, musikunderhållning, gymnastik, körsång, resor, fester och olika studiecirkel. Men det förekommer även en rad andra aktiviteter som dans, bio, bingo, auktion, frågesport, kortspel samt vin- och whiskyprovning. Samarbetet med föreningar och frivilligorganisationer upplevs positivt av både personal och besökare.

Socialpsykiatri

Mål: *Vid årsskiftet 2011/2012 finns en överenskommelse mellan vård- och omsorgsnämnden och landstinget, närsjukvården i östra Östergötland som tydliggör de områden, där det finns ett gemensamt ansvar för vård- och stödinsatser till personer med psykisk funktionsnedsättning och hur detta ansvar ska utformas.*

Någon politisk överenskommelse med landstinget kring det gemensamma ansvaret för vård- och stödinsatser till personer med psykisk funktionsnedsättning finns inte framtagen. Då landstinget vill ha en gemensam politisk överenskommelse med länets samtliga kommuner har vård- och omsorgsnämndens initiativ till en egen överenskommelse inte kunnat fullföljas.

Vård- och omsorgsnämndens socialpsykiatriska verksamhet har under 2011 fortsatt att utveckla och fördjupa sin samverkan med landstingets psykiatriska verksamhet i enlighet med det samverkansavtal som finns på tjänstemannanivå.

Framtiden

Lagstiftning

Allmänna råd om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre (SOSFS 2011:12)

I december 2011 publicerades Socialstyrelsens allmänna råd om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre. Det allmänna rådet innehåller rekommendationer för tolkningen av de grundläggande kunskaper som behövs för att arbeta som till exempel vårdbiträde eller undersköterska. Under 12 olika rubriker rekommenderar Socialstyrelsen vilka grundläggande kunskaper och förmågor som personalen bör ha.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd

Regeringen har givit Socialstyrelsen i uppdrag att utarbeta allmänna råd avseende kompetenskrav inom funktionshindersområdet. Socialstyrelsen beräknar att ett förslag till allmänna råd ska kunna presenteras under andra halvåret 2012.

Socialstyrelsens nya föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9)

Socialstyrelsen har i juni 2011 beslutat om nya föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete vilka träder i kraft januari 2012. Dessa ska tillämpas i arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten samt i det systematiska patientsäkerhetsarbetet som vårdgivare ska bedriva enligt patientsäkerhetslagen. Ledningssystemet ska anpassas till verksamhetens inriktning och omfattning samt identifiera, beskriva och fastställa de processer i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.

Lagen om valfrihet

Lagen om valfrihet (LOV) är en alternativ upphandlingsform för kommuner och landsting i förhållande till lagen om offentlig upphandling (LOU). Genom LOV erbjuds kommuninnehavarna att själva välja leverantör inom vård och omsorg efter beslut om insats. För närvarande är det frivilligt för kommunerna att införa LOV men enligt regeringen övervägs tvingande lagstiftning från och med 2014.

Parboendegaranti inom äldreomsorgen

Nuvarande lagstiftning tillåter inte att en person utan behov av särskilt boende ändå beviljas detta. I dagsläget kan därför inte en lokal parboendegaranti införas som omfattar personer utan eget behov av särskilt boende. I regeringens budgetproposition för 2012 finns ett förslag om att införa en parboendegaranti i lagstiftningen. Förslaget kommer att gå ut på remiss.

Sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre 2012, byte från generella till prestationsbaserade statsbidrag

Sedan 2010 har regeringen ingått årliga överenskommelser med Sveriges Kommuner och Landsting kring vård och omsorg om de mest sjuka äldre. Den överenskommelse som träffats för 2012 handlar om att genom ekonomiska incitament och med de mest sjuka äldres behov i centrum, uppmuntra, stärka och intensifiera samverkan mellan kommuner och landsting. Totalt beräknas satsningen under mandatperioden uppgå till drygt fyra miljarder kronor. Medlen som avsatts för 2012 och framåt ska huvudsakligen fördelas enligt en prestations- och resultatbaserad modell där krav och mål successivt höjs. Det arbete som bedrivs inom ramen för satsningen ska bli en integrerad del av landstingens och kommunernas ordinarie verksamhet. Även enskilda utförare omfattas av satsningen. För att ha möjlighet att delta i tilldelningen av de prestationsbaserade medlen måste huvudmännen uppfylla vissa grundläggande krav.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Från och med 2011 genomfördes vissa lagändringar i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som berörde personlig assistans, ett förstärkt barnperspektiv, individuell plan, rätt till personlig sammanträffande med beslutsfattare och insatser i annan kommun. I samband med dessa förändringar meddelade regeringen att man har för avsikt att återkomma med ytterligare förslag till justeringar av lagen och då främst gällande kommunernas ansvar för meningsfull sysselsättning för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Man aviserar också att man har för avsikt att ta fram en vägledning för hur den dagliga verksamheten och dess samverkan med andra aktörer ska utformas. Ytterligare förändringar beträffande ansvarsfördelningen mellan staten och kommunerna beträffande den personliga assistansen kan bli aktuell.

Verksamhets- och organisationsförändring

Finskt förvaltningsområde

Kommunens ansökan hos arbetsmarknadsdepartementet om att bli finskt förvaltningsområde från och med 2012 har beviljats. Det innebär att alla finskspråkiga invånare får rätt att använda sitt modersmål i kontakter med myndigheter och domstolar. Kommunen ska också erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller delar av den service och omvårdnad som bedrivs inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska.

Ny resursfördelningsmodell för äldreomsorgen

Kommunfullmäktige har i budget 2012 beslutat att införa en ny resursfördelningsmodell för äldreomsorgen. Modellen bygger på antalet invånare 65 år och äldre indelat i femårsgrupper. Varje åldersgrupp genererar en summa per invånare som är hämtade från nationella kostnadsutjämnings-systemet.

Prognoser för befolkningsutvecklingen i Norrköping visar att modellen kommer att ge en budgetuppräknings för volymökningar inom äldreomsorg motsvarande mellan 6 000 tkr till 8 000 tkr per år för åren 2012 till 2015 samt 13 000 till 15 000 tkr per år för åren 2016 till 2020 (i fasta priser).

Förändring inom särskilda boendeformer för äldre

Inom området Kneippen Syd startar i mars 2012 ett nytt äldreboende, Nils Åbergsgata 2, vilket omfattar 66 lägenheter varav 22 för personer med demenssjukdom.

Förändring inom särskilda boendeformer för personer med funktionsnedsättning

Gruppboenden Hallbergagatan, som vänder sig till personer med utvecklingsstörning i kombination med psykisk funktionsnedsättning, flyttar i mars 2012 till nya lokaler vid Klingbergsgatan. Boendet omfattar 6 lägenheter.

Vid Ljuragatan kommer två nya gruppboendenheter om vardera 6 lägenheter att kunna tas i drift under 2012. De två boendeenheterna placeras i samma fastighet. Byggnationen är försenad och skulle enligt plan för särskilt boende ha varit klar för inflyttning 2011. Ytterligare boendeenheter projekteras och byggnation påbörjas under 2012 för att stå färdiga för drift 2013.

Utökning av antalet platser inom särskilda boendeformer för personer med demenssjukdom

I takt med en åldrande befolkning ökar andelen personer med demenssjukdom. För att kunna tillgodose deras behov inom verksamheter med speciell inriktning och kunskap om demenssjukdomar behöver antalet demensinriktade platser utökas väsentligt. Vård- och omsorgsnämndens beslut om verksamhetsförändring för 2012 innebär en första utökning från 309 till 352 platser. Det behövs en fortsatt successiv utökning då andelen demensinriktade platser fortfarande bara uppgår till 25 procent av det totala antalet platser inom särskilt boende för äldre.

Förändring av korttidsboende inom äldreomsorgen

Korttidsboende används främst för att ge anhöriga och närstående avlastning eller tillfällig lösning i avvaktan på flyttning till särskilt boende. Enligt vård- och omsorgsnämndens beslut om verksamhetsförändringar 2012 kommer antalet platser minskas något samtidigt som boendeformen koncentreras till ett fåtal enheter. Antalet platser minskas successivt från 133 till 124. Det innebär att andelen korttidsplatser av det totala antalet platser inom särskilt boende sjunker från 10 till 9 procent. Verksamhetsförändringen genomförs för att personer som bor permanent i särskilt boende ska få en bättre och lugnare boendemiljö samtidigt som brister i personalens arbetsmiljö kan åtgärdas.

Daglig verksamhet enligt LSS

Med hänsyn till det ökade behovet av daglig sysselsättning för personer med psykiska eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kommer den dagliga verksamheten att byggas ut och till viss del förändras under 2012. Förändringen sker både inom den dagliga verksamhetens gruppverksamheter liksom inom Aktemas verksamhet för enskilda placeringar inom olika företag.

Sandbyhovsområdet

Behovet av att ersätta permanenta platser inom särskilt boende, som inte uppfyller kraven på fullvärdiga äldreboendestäder och kraven i arbetsmiljölagstiftningen, är stor. Av totalt cirka 300 platser som behöver ersättas finns 252 inom fyra äldreboenden på Sandbyhovsområdet.

Då planen för utbyggnad av särskilt boende och omdaning av Sandbyhovsområdet har skjutits på framtiden börjar krav och förelägganden enligt arbetsmiljölagen att komma. Från en facklig organisation har en första framställan inkommit som

avser Hagaborg. Den innehåller krav på kostsamma åtgärder bland annat av tvättstugor och diskrum. Flera liknande krav på arbetsmiljöåtgärder kommer med stor sannolikhet att ställas även för övriga enheter inom området.

Avtal avseende kylt mat inom hemtjänsten

Vård- och omsorgsnämndens avtal avseende kylt mat går ut juni 2013. I avvaktan på resultatet av den kommunövergripande köksutredningen behöver en ny upphandling påbörjas senast juni 2012.

Utvecklingsarbete

Unga vuxna med funktionsnedsättning

En handlingsplan har under 2011 tagits fram för kvalitet och innehåll i verksamheter för ungdomar och unga vuxna med funktionsnedsättning. Denna handlingsplan kommer under 2012 att praktiskt förankras och genomföras inom nämndens olika verksamheter för unga med funktionsnedsättning.

Motivationsboende för unga vuxna med funktionsnedsättning

För unga vuxna med lindrig utvecklingsstörning i åldern 18 – 25 år skapas en boendeform där de ges möjlighet att träna samt förbereda sig för att kunna flytta vidare till ett eget stadigvarande boende. Viktigt för personalen är att skapa förutsättningar för och förbereda de unga vuxna för en framtida livssituation med ett fungerande boende och en meningsfull sysselsättning samt också finna en god samverkan med och kunna ge närstående stöd i frigörelseprocessen.

NP-center för ungdomar och unga vuxna

Under 2012 startas i samverkan med barn- och ungdomsnämnden, gymnasienämnden och socialnämnden ett resurs- kompetens- och utvecklingscenter för ungdomar och unga vuxna i åldern 13 – 21/23 år med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Syftet med detta center är att utifrån en helhetssyn på ungdomens och familjens behov kunna ge ett individuellt stöd i den vardagsnära miljön.

ACT-team för unga personer med psykiska funktionsnedsättning och självskadebeteende

I samverkan med landstingets psykiatriska verksamhet i Norrköping starta ett ACT-team för unga vuxna i åldern 18 – 30 år med psykiska funktionsnedsättningar i kombination med ett självskadebeteende eller destruktivt beteende. ACT-teamet kommer att bestå av 6 personal med ansvar för att kunna ge ett helhetsstöd till dessa unga vuxna omfattande både socialt stöd och psykiatrisk behandling.

Samverkan kring termer, begrepp och informationsstruktur.

Sedan några år tillbaka driver landstinget och kommunerna i Östergötland en länsgemensam samverkan inom IT för vård och omsorg som kallas Nätverket för eHälsa i Östergötland. Nätverket har tagit fram en handlingsplan för prioriterade insatser under perioden 2012 – 2013. Målet är att ta fram en gemensam dokumentationsstruktur för kommunal hälso- och sjukvård i Östergötland som ska implementeras i alla kommuner fram till 2014 då hemsjukvården kommunaliseras.

Breddinförande av Nationell patientöversikt, NPÖ

I handlingsplan för eHälsa i Östergötland 2012 – 2013 framgår också att en av flera prioriterade insatser är införande av nationell patient översikt. Det är en tjänst för sammanhållen journalföring där vård- och omsorgspersonal med patientens samtycke kan ta del av viktig patientinformation som registrerats hos landsting, kommuner eller privata vårdgivare. Projektet beräknas pågå under hela året och införandet i hela länet ska vara avslutat innan 31 december 2012.

Hemsjukvårdsreformen

Avsikten är att Läns-SLAKO under april 2012 ska anta en rekommendation som innebär att länets kommuner och landstinget ska genomföra hemsjukvårdsreformen. Rekommendationen baseras på ett omfattande underlag som arbetas fram gemensamt av representanter från kommunerna och landstinget under våren 2012. Under hösten 2012 förväntas huvudmännen anta förslaget till rekommendation. Den faktiska ansvarsförändringen träder sedan i kraft 1 januari 2014 då landstinget och kommunerna i länet genomför en skatteväxling.

Valfrihetssatsningen "Mina Timmar"

Kommunfullmäktige tog den 29 augusti 2011 beslut om 6 målområden som innehåller 23 övergripande mål och målpuppfyllelse. De övergripande målen uttrycker de politiska prioriteringarna för mandatperioden. Ett av målen som vård- och omsorgsnämnden har ansvar för är Mål 18 - valfrihetssatsningen "Mina timmar". Den enskildes delaktighet och inflytande inom äldreomsorgen ska öka genom att valfrihetssatsningen införs. En politisk arbetsgrupp har tillsatts för att ta fram förslag på hur innehållet i satsningen "Mina timmar" ska definieras, genomföras och följas upp.

Socialnämnden

Ansvarsområde

Socialnämnden är en myndighetsnämnd med ansvar för bland annat följande områden:

- Barn- och ungdomsvård enligt socialtjänstlagen samt lagen om vård av unga och lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
- Vuxenvård enligt socialtjänstlagen samt lagen om vård av vuxna missbrukare i vissa fall
- Mottagande av ensamkommande flyktingbarn
- Familjerätt samt beställning av familjerådgivning
- Tillstånd och tillsyn avseende tobakslagen, alkoholserving, ölförsäljning, lotteritillstånd och automatspel
- Bostadssamordning

Inledning

Socialnämndens medvetna arbete med samverkan inom kommunen, med andra kommuner, landstinget och olika myndigheter ger resultat. Fler personer får möjlighet till hjälp och stöd genom att kompetensen inom socialnämndens verksamheter och hos andra aktörer höjs. Exempel på detta är att fler personer får insatser utifrån hedersrelaterade problem, gängproblematik utifrån den sociala insatsgruppen, det skyddade boendet och andra aktiviteter.

Samverkan med skolan och förskolan har gjort att fler anmälningar om barn som far illa kommer till socialkontoret. Detta har bland annat fört med sig att behovet av att placera barn i familjehem har ökat och lett till en brist på familjehem. Därför har

fler dyra alternativ som så kallade konsulentstödda familjehem använts under året.

Ett annat exempel på samverkan och som gör att fler får olika insatser är arbetet som Case Managers utför med personer som har en samsjuklighet. Individuella lösningar för boende har medfört en högre kvalitet för de enskilda men också högre kostnader.

Andra faktorer som påverkar inflödet till socialnämnden är att det finns en hög alkohol- och drogkonsumtion i samhället samt en hög arbetslöshet. Detta tillsammans med den ökande samverkan och den allt högre kompetensen tror nämnden att det kommer bidra till en fortsatt ökning av personer som behöver stöd och hjälp.

Resultaträkning

(tkr)	2011	2010
Verksamhetens intäkter	60 424	44 315
Verksamhetens kostnader	-436 019	-405 361
Kapitalkostnader (avskrivningar och internränta)	-105	-74
Verksamhetens nettokostnad	-375 701	-361 120
Budget	360 947	354 237
Årets resultat	-14 754	-6 883
Nettoinvesteringar	-1 981	-219

Personalredovisning

	2011	2010
Antal årsarbetare	295,99	320,41
Antal anställda	301	327

Nettokostnad per verksamhet

(tkr)	2011	2010	2009	2008	2007
Nämnd	1 217	904	982	987	793
Nämndadministration	833	642	1 325	1 091	764
KBH *	25	23	24	38	41
Barn- och ungdomsvård	256 598	250 377	236 255	243 235	217 067
Vuxenvård	110 724	103 050	96 295	98 255	89 050
Familjerätt med familjerådgivning	6 303	6 124	5 812	5 578	5 719
Summa	375 700	361 120	340 693	349 184	313 434

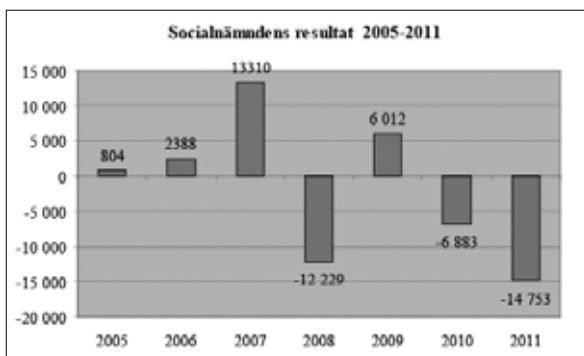
* Kommunalt bostadsbidrag till handikappade

Ekonomiskt resultat

Socialnämndens nettokostnad för 2011 uppgår till 375,7 miljoner kronor. Nämnden redovisar ett underskott på 14,8 miljoner kronor.

Kostnaderna för köpt vård och uppdragstagare är 24,6 miljoner högre än budgeterat. För barn och unga är det familjehemsvård och öppenvård som överstiger budget och för vuxna är det institutionsvård och öppenvård.

Personalkostnaderna är 3,9 miljoner kronor lägre än budgeterat och socialnämnden har haft intäkter som ej varit budgeterade om cirka 6 miljoner kronor vilket minskar underskottet.

Köpt vård och uppdragstagare, barn och ungdom

Den köpta institutionsvården för barn och ungdomar har minskat jämfört med 2010. Nettokostnaden är 1,3 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Kostnaderna för familjehemspplacerade barn och ungdomar är 7,0 miljoner kronor högre än budgeterat. Familjehemspplaceringarna har ökat och dessutom används konsulentstödda familjehem i en större utsträckning än tidigare. Kostnaden för dessa placeringar är 3 gånger högre än placeringar i vanliga familjehem.

Köpt öppenvård har ökat kraftigt jämfört med föregående år och överstiger budget med 5,9 miljoner kronor.

Totalt har budget för köpt vård och uppdragstagare, barn och ungdom, överskridits med 11,6 miljoner kronor.

Köpt vård och uppdragstagare, vuxna

Kostnaderna för den köpta institutionsvården för vuxna har ökat. Budget överskreds med 8,7 miljoner kronor. Ökningen jämfört med år 2010 var 4,0 miljoner kronor. Antalet vårddygn har inte ökat, men varje vårddygn var cirka 200 kr dyrare 2011.

Av kostnaderna för öppenvård för vuxna, totalt 11,5 miljoner kronor, utgörs den största delen av

kostnader för boende, 7,9 miljoner kronor. Utfallet innebär ett underskott om 4,9 miljoner kronor.

Totalt har budget för vård av vuxna och uppdragstagare, vuxna, överskridits med 12,9 miljoner kronor.

Övrigt

Personalkostnaderna var 3,9 miljoner kronor lägre än budgeterat främst beroende på vakanser inom myndighetskontoren.

Socialnämnden har under 2011 haft intäkter som inte varit budgeterade om cirka 6 miljoner kronor. Det avser utvecklingsmedel från Länsstyrelsen, statsbidrag avseende köpt vård, intäkter från andra kommuner samt intäkter från Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn. De intäkter som kommer från Migrationsverket avser dels kostnader som socialnämnden hade 2010, dels ersättning för de kostnader som socialkontoret har haft för flyktingbarnen i andra delar av organisationen än de som direkt är kopplade till ensamkommande flyktingbarn.

Viktiga händelser under året

Två ansökningar har gjorts till den sociala investeringsfonden för arbete med att förbättra familjehemspplacerade barns skolresultat och för att barns närvaro i skolan ska förbättras. Många samverkansprojekt såsom arbetet med modellområde har varit i sin slutfas under året.

Under våren blev socialnämnden ansvarig för det skyddade boendet som tidigare bedrivits av kvinnojouren.

Under hösten invigdes ett boende, Gränden, för personer med missbruk där det också finns öppen verksamhet på dagtid. Öppenvårdsverksamheten är öppen både för de som bor på Gränden och för andra. Gränden ersätter andra lokaler som inte var anpassade till verksamheten.

Samverkan med polisen har utvecklats ytterligare i form av så kallade sociala insatsgrupper. Arbetet syftar till att stödja unga personer som vill bryta sitt kriminella liv. I arbetet deltar också andra myndigheter.

I slutet av 2011 påbörjades övergången till ett nytt verksamhetssystem, VIVA. Utbildning och övergång sker under en period om cirka sex månader.

Arbetet med de ensamkommande barnen har under året utvidgats. Förändrade regler innebar att ytterligare boendeplatser behövdes. Ett avtal om ett nytt boende tecknades i avvaktan på den upphandlingsprocess som pågår.

Fokusområden

Socialnämndens fokusområden, i enlighet med kommunens mål för god ekonomisk hushållning, var för 2011:

1. Externa institutionsplaceringar av barn och unga
2. Externa institutionsplaceringar av vuxna

Kostnaderna för de externa institutionsplaceringarna har minskat. Däremot har kostnaderna för familjehem och öppenvård ökat när det gäller barn och unga.

1. Externa institutionsplaceringar av barn och unga

Ett resultat av det forskningsstödda projektet SkolFam 2 för de placerade barnen är att några barn kunnat flytta hem tidigare än planerat.

Studier visar att goda skolresultat starkt påverkar barnets förutsättningar att få en gynnsam utveckling och bättre förutsättningar för ett bra liv.

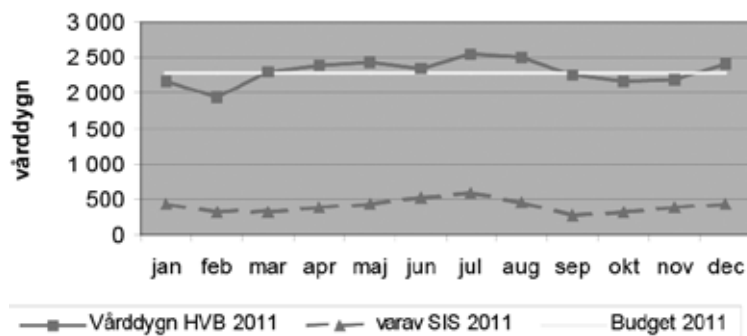
Fler dyra speciallösningar har behövts göras för familjer och enskilda barn i samband med placeringar.

NEB-teamets (Nystart efter behandling) arbete har lett till att färre sammanbrott skett när barn och unga varit placerade. Däremot visar en uppföljning att placeringarna inte blivit kortare än tidigare, däremot den totala vårdtiden för en ungdom på en HVB-institution.

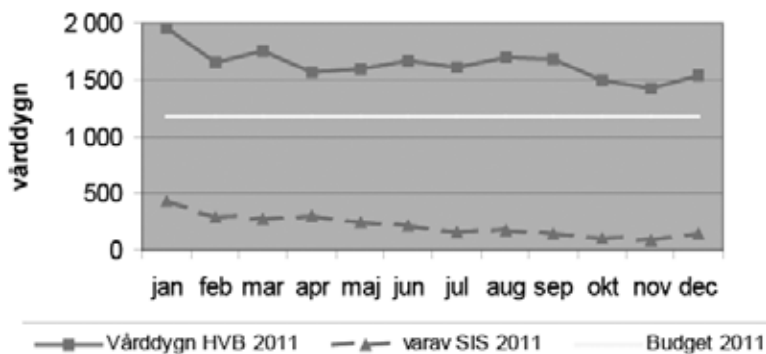
2. Externa institutionsplaceringar av vuxna

Kostnaderna för externa HVB-insatser har ökat, trots att antalet vårddygn minskat. Kostnaderna för varje dygn var cirka 200 kronor högre vilket innebar att den totala ökningen var cirka 4 miljoner kronor.

Vårddygn i externa HVB för bou 2011 med budget

Vårddygn i externa HVB för vuxna 2011 med budget

Kvalitetsarbete

Uppföljning har gjorts av NEB-teamets arbete som visade att färre barn och unga behövde omplaceras under tiden på ett HVB-hem. Det innebär att kostnaderna minskar och att barnen inte behöver utsättas för nya påfrestningar. Ett annat resultat av uppföljningen blev att två tjänster från teamet överflyttades till familjehemsenheten där det finns behov att utveckla arbetet när det gäller kontakten med familjehemmen och att rekrytera fler familjehem.

Hemlöshetsundersökningen visar att antalet hemlösa utan eget kontrakt ökar. Många i den gruppen har någon form av stödbostad. Däremot är antalet öppet hemlösa personer fortsatt mycket få. Bostadssamordningens samverkan med andra myndigheter, fastighetsägare och interna arbete har bidragit till färre vräkningar.

Internkontrollen visar att det finns förbättringar att göra inom området handläggning och dokumentation. Ett stort tryck på myndighetskontoren har inneburit att det finns svårigheter att hantera ärenden på utsatt tid och att följa upp familjehemsplacerade barn.

Framtid

Som nämndes inledningsvis finns flera faktorer som nämnden tror kommer att påverka inflödet till socialkontoret.

Samverkan, högre kompetens, användningen av alkohol och droger samt en lågkonjunktur är de huvudsaker som påverkar nämndens arbete i framtiden. Till detta kommer att arbetet med dokumentation och utredningar också har blivit mer omfattande.

Flera nämnder har fått i uppdrag att ta fram en handlingsplan mot "Barnfattigdom" som är ett viktigt område för socialnämnden. Det finns tydliga samband att en ekonomisk utsatt situation utgör en riskfaktor för barns förmåga att få ett bra liv.

Brottsförebyggande rådets statistik för anmälda brott 2011 visar att den största ökningen gällande våldsbrott var misshandel mot barn är i åldrarna 0-6 år.

Norrköping som är en mottagningskommun för ensamkommande flyktingbarn ser att allt fler av barnen stannar i kommunen. En del av dem har behov av samhällets insatser i form av stöd och utbildning.

Redan beslutade åtgärder för att få en budget i balans kommer förmodligen inte att räcka till. Den nedgång av antalet vård dygn som nämnden har sett under hösten vände i december uppåt.

Nämnden kommer under 2012 närmare analysera de områden där kostnaderna kraftigt överstigit de budgeterade. Målet är att uppnå en hög kvalitet till lägre kostnad.

1. Nystart efter behandling

2. Brottsförebyggande rådet. Anmälda brott statistik 2011.

Pågående investeringsprojekt 2011

Nämnd/projekt	Avslutas år	Redovisning tom 2009	Redovisning 2010	Redovisning totalt	Budget
Kommunstyrelsen					
5000 Utrustning o inventarier				0	2 000
5001 Hamnvägen			7 300	7 300	
5002 Öhmanskajen växel och spår			7 500	7 500	
5003 Hamninvestering					7 000
5012 Muddring		67 932	33 546	101 478	130 000
5024 Musikinstrument			387	387	400
5035 Datorer på enheter	2011		25 599	25 599	21 300
5036 IT-investering E-service	2010	726	405	1 131	1 100
5037 Kostenheten skolkök	2011	2 034	2 527	4 561	5 000
5038 Invest IT-plattformen		4 914	5 647	10 561	24 100
5040 Metakatalog	2011	3 038	0	3 038	3 200
5041 Växel	2010	7 348	6	7 354	
5042 Förtätning datorer lärare	2011		10 211	10 211	9 000
5043 En till En gymnasiet	2011		11 710	11 710	14 000
5044 Uppdatering intranät	2012		513	513	650
5045 Möbler kommunalrådsenhet	2011		290	290	400
5057 Extern kommunikation	2011	580	4	584	580
5061 Ärende- o dokument system		2 722	1 660	4 382	3 500
5068 Stadshuset	2011	133	217	350	350
5048 Möbler o arkiv	2011		91	91	100
Summa kommunstyrelsen		89 427	107 613	196 949	222 680
Stadsplaneringsnämnden					
6002 Kaj Arkösund	2012	7 551	-95	7 456	6 500
6003 Åtgärder inom MEX	2013	985	301	1 286	4 000
6004 Mätinstrument	2011		0	0	500
6005 Utveckling i Arkösund	2012	2 531	1 724	4 255	20 000
6522 Åtg för tillgänglighet	löpande	6 999	4 078	11 077	12 000
6536 Trafiksäk höjande åtgärder	löpande	2 303	178	2 481	3 000
6541 Lokalanpassning fsk.vht	löpande	35 078	10 170	45 248	45 400
6559 Bråvikskolan	2010	117 884	0	117 884	115 000
6562 Enebyskolan	2010	34 053	1	34 054	33 500
6565 Anp till livsmedelslagstiftning	2012	9 246	2 384	11 630	11 000
6571 Nya larmsändare	2012	7 954	219	8 173	9 300
6574 Kulvert Ljurabäck	2011	17 129	0	17 129	20 000
6577 Taborsbergs fsk	2010	26 553	284	26 837	27 000
6578 Rambodal fsk	2010	30 499	251	30 750	30 000

6579 Tillbyggn Fridtunatäppan	2010	11 974	8	11 982	12 000
6580 LSS-boende Lindöhamn	2010	11 679	35	11 714	11 500
6581 Stadsbibl lokalanp miljöåtg	2010	7 273	-33	7 240	7 000
6582 Livsm anpassn kök försk	2013	5 955	397	6 352	15 800
6583 Anpassn försk tillagningskök	2013	31 886	4 582	36 468	44 300
6584 Trädgårdsmästaren 5 o 6	2010	11 911	26	11 937	12 000
6585 Lindöskolan fjärrvärme	2010	7 960	0	7 960	7 500
6586 Kimstad fjärrvärme	2012	712	904	1 616	5 000
6587 Sporthall Lindö	2010	5 000	0	5 000	5 000
6589 Önskeringen ombyggnad	2010	9 266	2	9 268	9 000
6590 Bokskåpet LSS	2012	22 495	860	23 355	28 000
6591 Ombyggnad hissar	2013	1 903	784	2 687	8 000
6592 Sep dag- o spillvatten	2011	1 041	811	1 852	2 000
6593 Domarringen fsk tillbyggnad	2010	14 528	0	14 528	14 000
6594 Energisparåtgärder	löpande	9 002	12 583	21 585	48 000
6595 Svärtinge 6 avd	2012	1 769	16 152	17 921	32 000
6596 Folkparksskolan	2011	7 387	-5 927	1 460	3 000
6597 Vickelbygården	2011	24 468	9 138	33 606	37 000
6598 Svärtingehus	2011	21 235	4 064	25 299	25 000
6730 De Geergymnasiet	2011	230	4 973	5 203	5 000
6731 Tillbyggn 7 avd fsk	2013	173	9 194	9 367	38 000
6732 Uttersbergskolan	2013	208	3 525	3 733	32 000
6733 Mosstorpskolan	2013	152	2 080	2 232	7 500
6734 LSS-boende Ljura	2012	366	6 434	6 800	28 000
6735 Kristinaskolan	2013	202	1 701	1 903	51 000
6736 Nivåskillnad trösklar	2012	753	1 847	2 600	3 500
6737 Ny förskola Åby	2012	159	12 167	12 326	28 000
6738 Ombyggnad Vrinneviskola till fsk	2013	0	613	613	20 000
6739 Gymnasiereformen	2012	0	5 002	5 002	9 000
6740 PCB-åtgärder	2012	0	1 510	1 510	2 000
6802 Åbymoskolan	2014	0	154	154	
6803 De Geergymnasiet etapp 2	2013	0	19	19	
6804 Hagagymn ombyggn fritidsgård	2012	0	142	142	
6807 Ellen	2013	0	99	99	
6808 Fyrbylund	2012	0	274	274	
Ombyggn och anpassn i vht-lokaler		46 978	23 761	70 739	77 700
Summa stadsplaneringsnämnden		555 430	137 376	692 806	965 000

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

5051 Komvux utr invent	2011	1 478	476	1 954	2 300
5052 Skol-IKT	2010	1 329		1 329	2 500
7800 VIVA	2011	2 807	1 203	4 010	750
Summa arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden		5 614	1 679	7 293	5 550

Barn o ungdomsnämnden

7051 Förbättring av skol-ikt		14 449	3 059	17 508	17 970
7085 Pianot fsk	2011	276		276	300
7087 Ekan fsk	2011	160	240	400	400
7090 Uttersbergsskolan	2013	351	78	429	5 410
7091 Regnbågen fsk	2012	543	592	1 135	1 190
7092 Ektorps fritidsgård	2011	130		130	180
7093 Solstenens fsk	2012	1 024	328	1 352	2 000
7094 Vallmons fsk	2011	195	105	300	300
7095 Silverdansens fsk	2012	299	105	404	675
7096 Önskerings fsk	2011	444	26	470	470
7097 Taborsbergs fsk	2011	679	429	1 108	1 100
7098 Domarringens fsk	2011	452	184	636	650
7099 Victoriaskolan	2012	43	340	383	482
7100 Vrinneviskolan	2011		450	450	450
7101 Majgården	2012		352	352	600
7102 Tuppens fsk	2012		109	109	1 500
7103 Svärtingehus	2011		1 170	1 170	1 170
7104 Krokek fsk	2012		1 822	1 822	2 000
7105 Vånga fsk	2012		316	316	400
7106 Skogsgläntan fsk	2012		8	8	250
7107 Söderporten	2011		250	250	250
7108 Berlocken fsk	2011		234	234	234
7109 Silverdansen/Silverslingan	2012		0	0	180
7110 Ringblomman fsk	2012		95	95	200
7111 Nova fsk	2011		183	183	200
7112 Svärtinge fsk	2012		50	50	1 200
7113 Torshag fsk	2011		57	57	60
7114 Hultet fsk	2012		53	53	80
7115 Kastanjegården fsk	2012		33	33	60
7116 Mariagården fsk	2012		27	27	60
7117 Skarphagsskolan	2012		53	53	85
7118 Parkskolan	2012		138	138	200
7119 Klockaretorpsskolan	2011		200	200	200
7120 Smultronet fsk	2012		173	173	400
7121 Gustaf Adolfskolan	2012		334	334	484
7122 Smedbyskolan	2011		210	210	210
7123 Simonstorp fsk	2011		94	94	95
7124 Mellangården fsk	2011		65	65	65
7125 Armbandet fsk	2012		132	132	500
7126 Gitarren fsk	2012		58	58	500
7127 Parkskolan	2012		26	26	55
7128 Sörgården	2011		30	30	30
7129 Kuddby fsk	2012		86	86	90
7130 De Geerskolan	2012		33	33	60

7131 Silverdansen fsk	2012		177	177	500
7132 Äppellunden fsk	2012		141	141	185
7133 Plysaren fsk	2012		27	27	250
7134 Igelkotten fsk	2012		0	0	350
7135 Tåby skola	2012		0	0	80

Summa barn- o ungdomsnämnden **19 045** **12 672** **31 717** **44 360**

Gymnasienämnden

7200 Centralt	2012				1 147
7217 Kungsgårdsskolan	2012	464	90	554	2 400
7219 Ebersteinska	2011		2 037	2 037	2 490
7221 De Geer	2012	262	3 127	3 389	5 545
7222 Haga	2012		1 245	1 245	3 150

Summa gymnasienämnden **726** **6 499** **7 225** **11 185**

Socialnämnden

7800 Viva	2011	87	808	895	750
7803 Hamnbrohemmet	2011		1 173	1 173	1 300

Summa socialnämnden **87** **1 981** **2 068** **2 050**

Vård o omsorgsnämnden

7436 Utbyte sängar	2011		256	256	230
7437 Larm äo	2011		537	537	400
7438 Larm o Brandsprinklers ho	2011		518	518	400
7443 Kompl inv och utrustning	2011		90	90	
7444 Vickelbygården	2011		2 046	2 046	2 180
7445 Spol o diskinf	2011		107	107	250
7450 Skärlundagatan	2011	723	136	859	800
7452 Vårfruvägen	2012		64	64	100
7453 Ekövägen	2012		245	245	450
7454 Brandutrustning	2011		100	100	300
7455 Kneippen Syd	2012		0	0	5 100
7456 Villa Klingsberg	2012		20	20	450
7457 Gråbergsgatan	2011		35	35	150
7458 Daglig verksamhet tekn utrustn	2011		580	580	500
7459 Verksamhetssystem	2014		738	738	10 545
7460 Lennings sjukhem	2011		336	336	350

Summa Vård- o omsorgsnämnd **723** **5 808** **6 531** **22 205**

Kultur- och Fritidsnämnden

7450 Konst	2011	4 633	1 536	6 169	6 000
7468 Harlekin filmutr	2011	0	500	500	500
7475 Mediapedag Centrum	2011	0	2 624	2 624	2 500
7477 Borgsmo idrottsplats	2011		433	433	400
7478 Spontanidrottsplatser	2012			0	1 250
Summa kultur- och fritidsnämnden		4 633	5 093	9 726	10 650

Tekniska nämnden

5508 Broar	löpande	4 762	4 029	8 791	14 200
5509 Norrleden et 1 Herstaberg	2012	19 991	9	20 000	20 200
5512 Norrleden förbi Händelö	2012	1 990	3	1 993	2 000
5514 Gatubelysning	löpande	16	4 247	4 263	4 500
5517 Utredning Kardonbanan	2014	15 092	80	15 172	15 000
5520 Förstudie Bråvalla trafik	2011	395	0	395	400
5524 Hageby Centrum Lidaleden	2012	8 000	0	8 000	8 000
5526 Trafiksäkerhetsåtgärder	löpande	546	1 877	2 423	3 500
5527 Gång- o cykelvägar	löpande	2 671	10 826	13 497	13 000
5530 Industrispår	löpande	1 234	680	1 914	8 600
5533 Söderleden	2011	103 661	-1 296	102 365	100 600
5537 Herrebo	löpande	646	913	1 559	2 500
5539 Tillgänglighet handikappåtg	löpande	752	1 180	1 932	3 000
5540 Mätarskåp gatubelysning	2012	253	0	253	800
5547 Bråvalla trafikplats	2015	0	0	0	800
5551 Laxtrappa i Strömmen	2012	141	-6 205	-6 064	5 000
5552 Trafiksäkerhetsåtgärder	löpande	1 032	653	1 685	1 500
5553 Pendlarparkering	löpande	0	294	294	500
5554 Cirk plats Brav-Hanholmsv	2012	817	3 184	4 001	4 000
5557 Spåransl anpassn kaj	2012	1 429	11 716	13 145	5 000
5560 Regleringsdammar	2014	235	530	765	1 550
5561 Kv Hemvärnet park	2014	0	0	0	300
5562 Bilpool	2012	148	73	221	250
5565 Åtgärder Himmelstalund	2011	27 882	-5 714	22 168	22 200
5567 Huvudgata Marbystrand	2012	1 779	-309	1 470	5 000
5568 Cirk plats Albrektsv G Övägen	2012	307	431	738	500
5569 Spår o kontaktledning	löpande	1 000	0	1 000	1 000
5570 Trafiksignaler reinv	löpande	0	303	303	1 100
5571 Vasaparken	2011	2 212	2 498	4 710	5 265
5572 Anläggande av våtmark	2012	150	193	343	3 500
5573 Traktor	2011	0	390	390	390
5574 Åtgärdsprogram lekplatser	2012	585	2 618	3 203	3 600
5575 Gatu- trafikskyltar reinv	löpande	0	193	193	500
5576 Norrleden förb Händelö	2015	233	51	284	22 500
5577 Betongfickor rishantering	2011	0	585	585	700
5578 Hagebygatan	2012	13 000	1 283	14 283	13 000

PÅGÅENDE INVESTERINGSPROJEKT

5579 Tuppenparken	2012	164	2 230	2 394	2 500
5580 Södra Promenaden	2012	0	1 490	1 490	1 500
5581 Kardonbanan	2014	7 378	29 430	36 808	
5667 Renovering av kajer	löpande	1 865	103	1 968	5 100
5704 Parkinvesteringar	löpande	439	3 433	3 872	3 310
5711 Lekparker	löpande	1 898	0	1 898	2 898
5712 Kvarteret Ålen	2012	306	61	367	2 000
5743 Rhododendronaldalen	2011	400	0	400	400
5756 Cirk plats/väg Lindö skola	2011	6 968	0	6 968	8 500
5759 Kungsgatan åtg miljö	2012	2 405	4	2 409	2 600
5760 Bråvalla trafikplats	2013	1 335	300	1 635	4 800
5761 Huvudväg Bråvalla ind omr	2012	0	0	0	500
5762 Cirk plats Finspångsv Bråv	2012	0	0	0	4 500
5763 Huvudgata Brånnestad	2013	0	0	0	1 000
5764 Bullersanering	2012	257	1 208	1 465	1 200
5765 Vägs skyltar	2012	156	111	267	300
5766 Huvudgatan Kneippen Syd	2012	1 460	4 574	6 034	6 000
5767 Bro Kopparholmen Kåkenhus	2012	2 387	432	2 819	3 000
5769 Vid Strömmen	2012	1 948	9 058	11 006	11 000
5770 Pumpstation	löpande	1 749	1 141	2 890	3 000
5771 Lindö småbåtshamn	2012	1 779	810	2 589	3 000
5773 Parkhus och växthus	2012	0	916	916	1 500
5774 Parkinvesteringar	löpande	0	417	417	3 000
5775 Våtmark Ensjön		0	0	0	500
5777 Östra Stenby	2012	0	0	0	300
5778 Gatubelysning energibesparing	2012	0	3 209	3 209	15 000
5779 Väg Bråviksskolan	2012	0	103	103	2 000
5822 Utbyggn spårv etapp 2 o 3	2012	0	51 290	51 290	124 500
5826 Söder tull omb spårarbete	2010	44 892	936	45 828	46 000
5829 Nya spårvagnar	2012	71 997	0	71 997	80 000
5835 Handikappanp + info system	löpande	4 479	4 996	9 475	8 000
5836 Proj medel spårväg Ringd	2012	3 651	31	3 682	3 000
5843 Byte av spår Folkets Park	2012	4 267	181	4 448	11 700
5845 Spårvagn M98	2011	0	0	0	7 000
5846 Kollektivtrafikbefrämj åtgärder		1 228	1 025	2 253	6 000
5849 Pers byggn Returp Skärblacka	2012	0	1 715	1 715	1 500
5850 G Rådstugug/Skolgatan	2012	0	96	96	2 500
5851 Spårbyte vagnhallsinfart	2012	0	2 500	2 500	2 500
Summa tekniska nämnden		374 367	157 115	528 982	676 563

Norrköpings kommun.

För dig. För alla. För det goda livet.

I Norrköpings kommun har alla rätt till jämlikhet, delaktighet och del av välfärden. Vår vision handlar om det goda livet, och uppdraget är att skapa, utveckla och leverera välfärdstjänster till medborgare och verksamheter i vårt område.

Vår framtid ser ljus ut. Vår befolkning växer, och vi har en potential som bara begränsas av oss själva. Vi brukar säga att kraften kommer ur kreativitet och våra 9 000 medarbetare.

Genom att planera och driva en ständig utveckling av miljöer, boende, näringlivsklimat och service till medborgarna skapar vi förutsättningar för ett nytt, spännande Norrköping. En kreativ mötesplats för människor och möjligheter.

EKONOMI- OCH STYRNINGSKONTORET

Adress: Rådhuset, 601 81 Norrköping

Tel: 011-15 00 00

E-post: ekosty@norrkoping.se

www.norrkoping.se

NORRKÖPING